

Vuosikertomus

2015

helo

Sisällysluettelo

Toimitusjohtajan katsaus

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

7	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	18	Merkittävimmät riskit
7	Varsinainen yhtiökokous	21	Lähipiiriliiketoimet
9	Osakkeenomistajien nimitystoimikunta	21	Sisäpiirihallinto
11	Hallitus	22	Tilintarkastajat
15	Toimitusjohtaja ja toimiva johto	23	Palkitseminen
16	Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus		

Tilinpäätös

29	Hallituksen toimintakertomus	44	Henkilöstö
30	IT-markkinoiden kehitys vuosina 2015 ja 2016	47	Ympäristövastuu
31	Markkinamuutokset tarjoavat uusia mahdollisuuksia	48	Osakkeenomistajien nimitystoimikunta
32	Vahva kehitys pohjautuu strategian onnistuneeseen toteutukseen	48	Hallitus
35	Taloudellinen tulos	49	Osakkeet ja osakkeenomistajat
40	Rahavirta, rahoitus ja investoinnit	49	Osinko
41	Kehittäminen	50	Kauden jälkeiset tapahtumat
41	Tilaukanta	50	Lähitulevaisuuden riskit ja epävarmuustekijät
42	Merkittävät sopimukset	50	Koko vuoden 2016 näkymät
43	Liiketoimintojen ostot ja myynnit	51	Taloudellinen kalenteri
		52	Konsernitilinpäätös
		52	Tunnusluvut

55	Tuloslaskelma (IFRS)	106	27. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot
57	Tase (IFRS)	108	28. Johdannaiset
59	Rahavirtalaskelma (IFRS)	110	29. Vakuudet ja vastuusitoumukset
60	Laskelma oman pääoman muutoksista (IFRS)	110	30. Tulevat vuokratuotot
62	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot (IFRS)	111	31. Lähipiiritapahtumat
62	Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	111	32. Kauden jälkeiset tapahtumat
71	1. Segmentti-informaatio	112	Tytäryhtiöosakkeet
75	2. Valmistusasteen mukainen tulouttaminen	114	Tunnuslukujen laskentakaavat
75	3. Liiketoiminnan muut tuotot	115	Rahoitusriskien hallinta
76	4. Liiketoiminnan muut kulut	120	Emoyhtiön tilinpäätös
76	5. Kehittämismenot	120	Tuloslaskelma (FAS)
77	6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	121	Tase (FAS)
78	7. Johdon palkkiot vuonna 2015	123	Epäsuora rahoituslaskelma (FAS)
80	8. Rahoitustuotot ja -kulut	124	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot (FAS)
81	9. Tuloverot	124	Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet
82	10. Osakekohtainen tulos	127	Liitteet 1-4
83	11. Aineettomat hyödykkeet	128	Liitteet 5-7
85	12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	129	Liite 8
87	13. Myytävissä olevat rahoitusvarat	130	Liite 9
88	14. Yritysosot ja -myynnit	131	Liite 10
90	15. Liikearvon alentumisen testaus	132	Liitteet 11-13
91	16. Osuudet yhteisyrityksissä	133	Liite 14
93	17. Laskennalliset verot	134	Liitteet 15-17
95	18. Myyntisaamiset ja muut saamiset	135	Liitteet 18-19
95	19. Rahavarat	136	Liite 20
96	20. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	137	Liite 21
97	21. Optio-oikeudet ja osakekannustimet	138	Osakkeet ja osakkeenomistajat
100	22. Eläkejärjestelyt	144	Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä
103	23. Varaukset	145	Tilintarkastuskertomus
104	24. Rahoitusleasing	145	Tietoja osakkeenomistajille
105	25. Lainat		
105	26. Ostovelat ja muut velat		

Innovaatioiden ja kasvun vauhdittamisen vuosi

Digitalisaation vauhti kiihtyy jatkuvasti. Yrityksiltä vaaditaan muutosvalmiutta perinteisten toimialojen rajojen hämärtyessä. Vuonna 2015 muutos oli myös Tiedon toimintojen keskiössä, kun keskityimme vauhdittamaan innovaatioita ja kasvua.

Kuluttajien ja yritysten muuttuvat vaatimukset kiihdyttävät digitalisaatiota, jonka uudet teknologiat tekevät mahdolliseksi. Kuluttajille on jo arkipäivää, että kaikki palvelut aina itsepalveluista personoituihin digitaalisiin kokemuksiin ovat käden ulottuvilla vuorokauden ympäri. Muutos tulee vaikuttamaan kaikkiin toimialoihin ja teollisuuden prosesseihin. Uusia mahdollisuuksia nousee sekä toimialoittain että useiden toimialojen muodostamissa uudenaikaisissa ekosysteemeissä. Tämän seurauksena perinteiset toimialojen rajat tulevat hämärtyämään. Kehityksen tuloksena kaikkien yritysten tulee arvioida, uudistaa ja digitalisoida liiketoimintaansa pystyäkseen tarjoamaan uuteen digitaaliseen maailmaan sopivia palveluita.

Pohjoismaiden johtavana IT-palveluiden ja ohjelmistojen tarjoajana etsimme jatkuvasti innovatiivisia ratkaisuja asiakkaidemme hyödyksi. Vahva toimialatuntemus sekä liiketoimintaymmärrys yhdistettynä teknologiaosaamiseen ja uusien digitaalisten palveluiden luomiseen antaa meille vahvat eväät tukea asiakkaidemme tarpeita digitalisaatiossa. Kunnianhimoinen tavoitteemme on olla paras digitalisaatiokumppani asiakkaillemme, ja sen

saavuttaaksemme olemme keskittyneet useisiin kasvua tukeviin hankkeisiin.

IT-palveluissa kasvua haasteellisesta markkinatilanteesta huolimatta

IT-palveluiden markkinat kasvoivat noin 2 prosentilla Pohjoismaissa vuonna 2015. Perinteisten palveluiden laskeva kysyntä ja haastavana jatkunut Suomen taloustilanne vaikuttivat kasvuumme edelleen. Tiedolle vuosi 2015 oli kuitenkin pääliiketoiminnassamme IT-palveluissa kasvun aikaa, kuten orgaaninen 3 prosentin kasvu osoittaa.

Meillä on hyvä syy olla tyytyväisiä siihen, kuinka onnistuimme parantamaan kannattavuuttamme vuonna 2015. Varsinaisen liiketoiminnan liikevoittomarginaalin ollessa yli 10 prosenttia jatkoimme kohti pitkän aikavälin kannattavuustavoitettamme.

Vuonna 2016 Tieto arvioi pohjoismaisen IT-palveluiden markkinan kasvavan 2 prosentilla ja oman koko vuoden 2016 liikevoittonsa paranevan vuoden 2015 tasosta.

Uudet palvelut kasvun ajureina

Strategiamme mukaisesti vuoden 2015 suurin painopiste oli kasvualueiden vauhdittamisessa. Keskityimme valittujen kasvualueidemme laajentamiseen investoimalla tarjoaman kehittämiseen sekä uudenlaisen osaamisen kehittämiseen ja rekrytointiin. Lisäksi teimme kolme yritysostoa ja julkistimme kolmannen startupimme, tietoturvapalvelut, josta tiedotimme tammikuussa 2016.

Tulevaisuudessa yhdessä tekeminen kumppaneiden ja asiakkaiden kanssa tulee entistä tärkeämmäksi. Yhteisen innovoinnin avulla mahdollistetaan asiakkaille ja kuluttajille entistä parempia palveluja parasta mahdollista teknologiaa hyödyntäen. Vuonna 2015 solmimme useita kumppanuuksia tuodaksemme asiakkaille parhaat teknologiat yhdistettynä Tiedon palveluihin ja ratkaisuihin.

Tukeaksemme innovaatioita ja pitkän aikavälin kasvua olemme edellisten vuosien aikana kasvattaneet vuosittaisia investointejamme uusien palveluiden kehittämiseen 40 miljoonasta eurosta 60 miljoonaan euroon. Samanaikaisesti olemme jatkaneet kannattavuuden parantamista linjassa pitkän aikavälin tavoitteemme kanssa.

Vuonna 2015 Tiedolla oli useita kasvu liiketoimintoja ja kohdensimme suurimmat panostuksemme viiteen kasvualueeseemme: Digitaalinen asiakaskokemus, Lifecare, teollinen internet, pilvipalvelut ja uusimpana lisäyksenä tietoturvapalvelut. Näiltä kasvualueilta haemme markkinoita nopeampaa kasvua pitkällä aikavälillä.

Investoimme osaamisen uudistamiseen

Tarttuaksemme muuttuvien markkinoiden tarjoamiin mahdollisuuksiin, olemme myös panostaneet osaamisen uudistamiseen. Vuonna 2015 rekrytoimme yhteensä 1 800 asiantuntijaa, joista 500 uusiin rooleihin uusilla palvelualueilla. Yli 400 ammattilaisen rekrytointi Pohjoismaissa vahvistaa asemaamme johtajana neuvonantajana ydinmarkkinoillamme.

Vahvistaaksemme uutta osaamista kasvavilla palvelualueilla olemme investoineet osaamisen kehittämiseen ja rekrytoineet uudenlaisia kompetensseja. Asiantuntijajoukkoomme on liittynyt liiketoimintakonsultteja, ratkaisukonsultteja, arkkitehteja, käytettävyysasiantuntijoita ja ohjelmistokehittäjiä. Samanaikaisesti monien uusien palveluiden tuottamiseen tarvitaan vähemmän työvoimaa ja tiettyjä toimenkuvia on poistunut automatisoinnin myötä.

Uusien palvelualueiden kehittämisen ja rekrytointien lisäksi positiiviseen tulokseemme vuonna 2015 on vaikuttanut myös Jatkuvien palveluiden automatisointi ja sovellushallinnan toimintojen teollistaminen.

Palveluidemme standardisointi ja teollistaminen ovat avainroolissa hakiessamme jatkuvasti parempaa tuottavuutta ja tehokkuutta. Jatkuvien palveluiden automaatio-ohjelma käynnistettiin vuoden 2015 alussa ja on edennyt aikataulussa.

Ohjelmalla on ollut merkittävä rooli liiketoimintamme kannattavuuden parantamisessa vuonna 2015.

Digitalisaation kärkeen yritysostojen avulla

Strategiamme mukaisesti ja kiihdyttämään osaamisen muutosta teimme vuonna 2015 kolme yritysostoa. Ostimme Software Innovationin, joka on pohjoismaiden johtava sisällönhallintaratkaisuja tuottava ohjelmistoyritys. Kaupan myötä pystyimme vahvistamaan asemaamme Norjassa ja laajentamaan skaalautuvaa ohjelmistopohjaista liiketoimintaamme.

Digitaalisen asiakaskokemuksen palvelualueen markkinan odotetaan kasvavan Pohjoismaissa noin 20 prosentilla vuosittain. Vahvistaaksemme osaamistamme sähköisen kaupankäynnin palveluissa ja kiihdyttääksemme kasvumahdollisuuksia kaikilla toimialoilla, Tieto osti Smilehousen, suurimman suomalaisen monikanavaisia asiointipalveluita tarjoavan yrityksen, joka toimii pääasiassa Suomessa ja Ruotsissa.

Vahvistaaksemme jalansijaamme Ruotsin paperi- ja metsäteollisuudessa, ostimme ruotsalaisen Imanon, joka tarjoaa konsulttipalveluita ja avustaa paperi- ja metsäteollisuuden asiakkaitaan liiketoimintaprosessien digitalisoinnissa. Strategiamme linjan mukaisesti ja keskittääksemme operaatioitamme myimme Lean Systemsin liiketoiminnot Suomessa.

Matkalla halutuimmaksi digitalisaatiokumppaniksi

Olemme ehdottomasti oikealla tiellä parantaessamme Tiedon kilpailukykyä aktiivisilla investoinneilla sekä automatisaatioon että uusiin palveluihin. Vuonna 2015 toteutimme sekä vuotuisen asiakastytyväisyyskyselyn että työtyytyväisyyskyselyn henkilöstölle. Molempien tulokset vahvistivat Tiedon myönteistä uudistumista. Olen erityisen iloinen siitä, että työntekijöidemme tyytyväisyys ja sitoutuminen on vahvistunut merkittävästi. Se luo vahvan pohjan tarjota työntekijöillemme mielenkiintoisia työtehtäviä ja luoda asiakkaillemme uusia innovaatioita.

Seuraavana virstanpylväänä uudistumismatkallamme on edistää henkilöstömme työnantajakokemusta ja avointa yrityskulttuuriamme muuttamalla pääkonttorimme Espoon Keilaniemeen West Coast Business Campukselle vuonna 2016.

IT-ala jatkaa nopeaa muutosta luoden uusia mahdollisuuksia kasvuun ja innovaatioihin. Odotamme mielenkiinnolla uusia tilaisuuksia laajentaa kasvualueitamme ja kehittääksemme palveluitamme varmistaaksemme, että asiakkaamme ovat aina yhden askeleen edellä.

Haluan lämpimästi kiittää asiakkaitamme, työntekijöitämme, kumppaneitamme ja osakkeenomistajiamme tuesta matkallamme. Viime vuosina yhtiössämme tapahtuneen uudistumisen valossa odotamme paljon myös vuodelta 2016!

Kimmo Alkio
Toimitusjohtaja

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Tieto on sitoutunut noudattamaan hyvää hallinnointitapaa. Tiedon palkitsemisperiaatteiden tavoitteena on saada yhtiöön osaavia henkilöitä ja pitää heidät konsernin palveluksessa, motivoida

avainhenkilöitä sekä yhtenäistää yhtiön osakkeenomistajien ja johdon tavoitteet yhtiön arvon kasvattamiseksi. Lisää osiossa **Palkitseminen.**

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

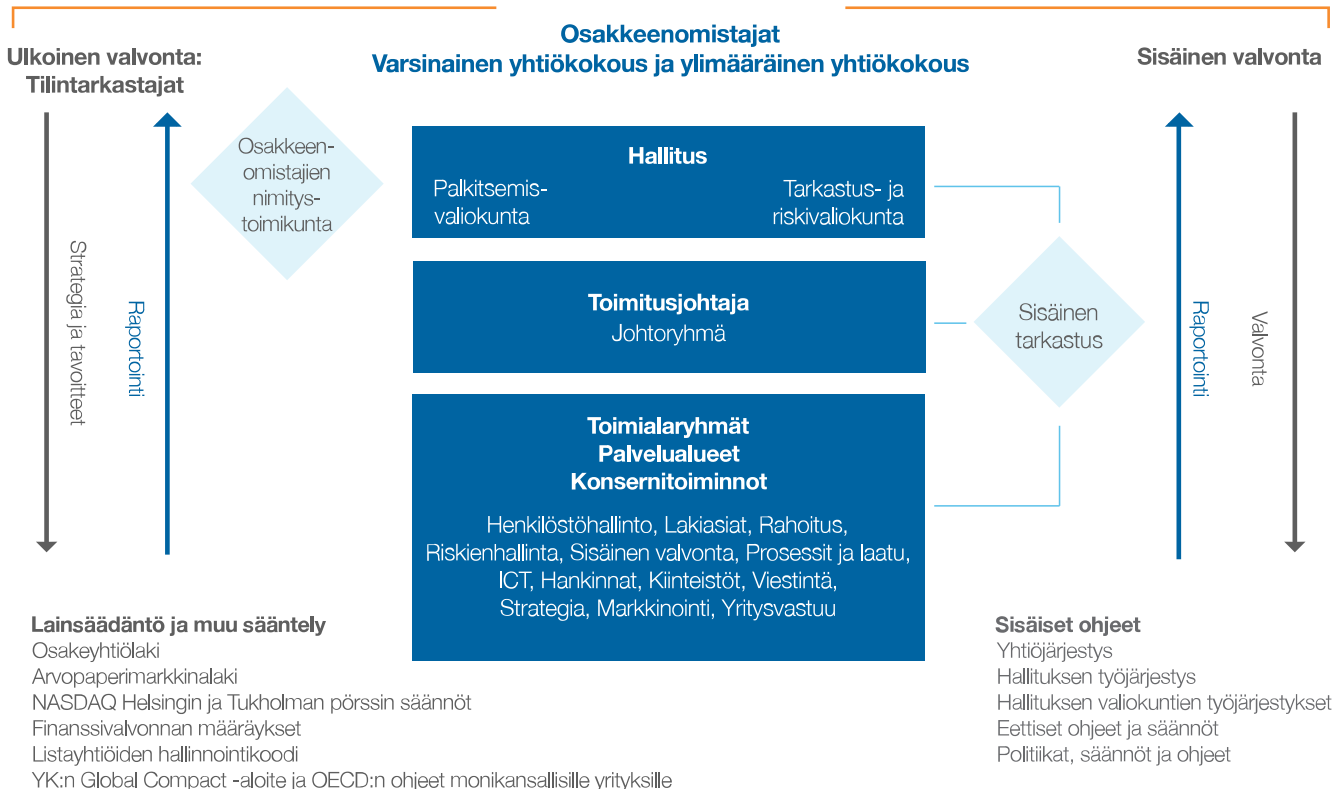
Tieto on sitoutunut noudattamaan hyvää hallinnointitapaa. Voimassa olevan lainsäädännön sekä Helsingin ja Tukholman pörsien sääntöjen lisäksi Tieto noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistyksen vuonna 2015 julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia lukuun ottamatta kahden henkilöstön edustajan valintaa hallitukseen (suositus 5). Valintatapa on kuvattu tarkemmin otsikon [Hallitus](#) alla.

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 mukaisesti. Koodi on saatavissa osoitteessa www.cgfinland.fi. Selvitys on annettu erillisenä hallituksen toimintakertomuksesta, ja se sisältyy yhtiön taloudelliseen katsaukseen 2015.

Tiedon hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunta on käsitellyt tämän selvityksen, ja yhtiön tilintarkastaja PricewaterhouseCoopers Oy on tarkastanut, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Selvitys sekä yhtiön aiemmat vastaavat selvitykset on julkaistu Tiedon verkkosivuilla www.tieto.fi/sijoittajille. Verkkosivujen hallinto-osio sisältää ajantasaista tietoa hallinnosta mm. yhtiön varsinaisesta yhtiökokouksesta, yhtiöjärjestyksestä, hallituksesta, johtoryhmästä ja tilintarkastajista sekä palkitsemisesta.

Tiedon hallinnointi

Varsinainen yhtiökokous

Ylintä päätöksentekovaltaa Tiedossa käyttää varsinainen yhtiökokous. Kaikilla yhtiön osakkeenomistajilla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen, ja kukin Tiedon osake oikeuttaa yhtiökokouksessa yhteen ääneen. Kukaan osakkeenomistaja ei saa kuitenkaan yhtiökokouksessa äänestää enemmällä kuin yhdellä viidesosalla (1/5) kokouksessa edustetusta äänimäärästä.

Varsinainen yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet, mukaan lukien puheenjohtajan, nimittää tilintarkastajat, päättää heidän palkkioistaan ja myöntää yhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden. Lisäksi yhtiökokous päättää optio-ohjelmista sekä valtuuttaa hallituksen esimerkiksi hankkimaan yhtiön omia osakkeita tai päättämään osakeanneista. Varsinainen yhtiökokous päättää myös vuotuisesta osingonjaosta hallituksen tekemään ehdotukseen perustuen.

Seuraavat henkilöt ovat läsnä Tiedon varsinaisessa yhtiökokouksessa:

- hallitus: puheenjohtaja, hallituksen jäsenet ja ehdotetut uudet jäsenet
- johtoryhmä: toimitusjohtaja ja talousjohtaja
- tilintarkastaja.

Lisätietoja vuoden 2016 varsinaisesta yhtiökokouksesta sekä aiemmista yhtiökokouksista, osakkeenomistajista ja osallistumismahdollisuuksista löytyy [Tiedon verkkosivuilta](#).

Tiedon varsinainen yhtiökokous 2015

- Vuonna 2015 Tiedon varsinainen yhtiökokous pidettiin 19.3. Scandic Park -hotellissa Helsingissä. Kokouksessa oli läsnä 602 osakkeenomistajaa, jotka edustivat 48 630 413 osaketta (66,0 % liikkeeseen lasketuista osakkeista).
- Vuonna 2015 ei pidetty ylimääräisiä yhtiökokouksia.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Tiedon vuoden 2010 varsinainen yhtiökokous päätti perustaa osakkeenomistajien nimitystoimikunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen jäsenten valintaan ja palkitsemiseen liittyviä ehdotuksia varsinaiselle yhtiökokoukselle.

Toimikunta koostuu viidestä jäsenestä. Neljä jäsenistä edustaa niitä neljää osakkeenomistajaa, joilla on elokuun lopussa eniten yhtiön osakkeita ja ääniä ja jotka haluavat osallistua nimitysprosessiin. Tieto Oyj:n hallituksen puheenjohtaja toimii viidentenä jäsenenä. Toimikunnan jäsenten toimikausi päättyy, kun uusi nimitystoimikunta on nimitetty. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta on perustettu toistaiseksi. Nimitystoimikunnan työjärjestys löytyy yhtiön verkkosivuilta www.tieto.com/investors/tietos-governance/shareholders-nomination-board.

Vuoden 2016 yhtiökokoukselle esitykset valmistellut nimitystoimikunta koostuu seuraavista, yhtiön osakkeenomistajien nimittämistä henkilöistä:

Cevian Capital Partners Ltd:n nimittämänä:

Martin Oliw

Päätoimi: osakas, Cevian Capital AB

Syntymävuosi: 1977

Kansalaisuus: Ruotsi

Koulutus: ekonomi, diplomi-insinööri

Solidium Oy:n nimittämänä:

Kari Järvinen

Päätoimi: toimitusjohtaja, Solidium Oy

Syntymävuosi: 1962

Kansallisuus: Suomi

Koulutus: diplomi-insinööri, MBA

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen nimittämänä:

Timo Ritakallio

Päätoimi: toimitusjohtaja, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen

Syntymävuosi: 1962

Kansalaisuus: Suomi

Koulutus: oikeustieteen kandidaatti, MBA

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman nimittämänä:

Timo Sallinen

Päätoimi: sijoitusjohtaja (listatut arvopaperit), Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma

Syntymävuosi: 1970

Kansalaisuus: Suomi

Koulutus: kauppatieteen maisteri

Tieto Oyj:n hallituksen edustajana:

Markku Pohjola

Toimikunta päätti, että sen puheenjohtajana toimii Martin Oliw. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta kokoontui neljä kertaa ja esitteli 25.1.2016 ehdotuksensa Tiedon hallituksen kokoonpanosta vuoden 2016 varsinaiselle yhtiökokoukselle. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta esittää yhtiökokoukselle yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi kahdeksan ja nykyisten hallituksen jäsenten Kurt Jofsin, Sari Pajarin, Markku Pohjolan, Endre Rangnesin, Jonas Synnergrenin ja Lars Wollungin valitsemista uudelle toimikaudelle. Lisäksi uusiksi jäseniksi nimitystoimikunta ehdottaa Johanna Lammista ja Harri-Pekka Kaukosta. Eva Lindqvist ja Teuvo Salminen ovat ilmoittaneet, että he eivät ole käytettävissä uudelleenalintaan. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa Markku Pohjolan uudelleenalintaa hallituksen puheenjohtajaksi.

Ehdotettujen henkilötiedot ja osakeomistukset yhtiössä ovat nähtävissä yhtiön verkkosivuilla www.tieto.com/about-us/management-tieto/proposed-board-members.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa hallituksen jäsenille samansuuruisia vuosipalkkioita kuin edellisenä vuonna: puheenjohtaja 83 000 euroa, varapuheenjohtaja 52 500 euroa ja hallituksen jäsen 34 500 euroa. Hallituksen valiokunnan puheenjohtajalle maksetaan sama palkkio kuin hallituksen varapuheenjohtajalle, paitsi jos sama henkilö on hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Lisäksi ehdotetaan, että hallituksen jäsenelle maksetaan 800 euron kokouspalkkio jokaiselta hallituksen kokoukselta sekä hallituksen pysyvän tai tilapäisesti asetetun komitean kokoukselta. Tieto-konsernin palveluksessa oleville hallituksen jäsenille ei yhtiön käytännön mukaan makseta palkkiota.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa, että 40 % kiinteästä vuosipalkkiosta maksetaan markkinoilta hankittavina

Tieto Oyj:n osakkeina. Osakkeet hankitaan kahden viikon kuluessa Tieto Oyj:n osavuositarkastuksen 1.1.–31.3.2016 julkistuksesta. Ehdotuksen mukaan varsinainen yhtiökokous päättäisi osakkeiden hankkimisesta suoraan hallituksen jäsenten lukuun, mikä katsotaan asianmukaiseksi tavaksi

hankkia osakkeita sisäpiirisäännöksiä noudattaen. Toimikunnan näkemyksen mukaan hallituksen jäsenten pitkäaikaisen osakeomistuksen lisääminen yhtiössä edistää kaikkien osakkeenomistajien etua.

Hallitus

Tiedon hallituksen velvollisuutena on edistää yhtiön ja sen osakkeenomistajien etua.

Tiedon hallituksen kokoonpano ja valinta

Tiedon yhtiöjärjestyksen mukaan hallitus koostuu vähintään kuudesta ja enintään kahdestatoista jäsenestä, joiden toimikausi on yksi vuosi.

Yhtiö on määritellyt tavoitteeksi, että hallituksen jäsenten tulee ammatillisen pätevyyden lisäksi edustaa kumpaakin sukupuolta sekä eri ammatteja ja koulutusaloja ja että hallituksella kokonaisuutena tulee olla riittävä ja monipuolinen osaaminen ja kokemus yhtiön toimialasta ja markkinoista.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta, joka koostuu yhtiön suurimpien osakkeenomistajien edustajista, valmistelee varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotuksen hallituksen kokoonpanoksi. Yhtiö pyrkii myötävaikuttamaan siihen, että hallituksen monimuotoisuutta koskevat tavoitteet sisällytetään osakkeenomistajien nimitystoimikunnan kirjalliseen työjärjestykseen ja huomioidaan etsittäessä uusia hallituksen jäseniä.

Yhtiökokouksen valitsemien jäsenten lisäksi yhtiön henkilöstö valitsee kaksi jäsentä ja kaksi varajäsentä hallitukseen henkilöstön edustusta koskevan sopimuksen mukaisesti. Henkilöstön edustajien toimikausi on kaksi vuotta. Tämä erityinen asettamisjärjestys poikkeaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 suosituksesta 5 ”Hallituksen valinta”. Henkilöstöedustus perustuu lakiin henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa, ja siitä on alun perin sovittu Tieto-konsernin ja sen henkilöstön välillä vuonna 2001.

Henkilöstöedustuksen tavoitteena on mm. tarjota henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa organisaatioon, parantaa viestintää ja päätöksentekoa konsernin sisällä, lisätä luottamusta yritysjohdon ja henkilöstön välillä sekä vahvistaa henkilöstön turvallisuuden tunnetta. Henkilöstön edustajat eivät kuitenkaan osallistu sellaisten asioiden käsittelyyn, jotka koskevat yrityksen johdon nimittämistä tai erottamista, johdon sopimusehtoja, henkilöstön työsuhteiden ehtoja tai työtaisteluihin liittyviä seikkoja.

Hallitus 31.12.2015

Nimi	Syntymävuosi	Kansalaisuus	Koulutus	Päätoimi
Markku Pohjola (puheenjohtaja)	1948	Suomi	Ekonomi	Hallitusammattilainen
Kurt Jofs (varapuheenjohtaja)	1958	Ruotsi	Diplomi-insinööri	Yrittäjä, sijoittaja ja hallitusammattilainen
Eva Lindqvist	1958	Ruotsi	Diplomi-insinööri, MBA	Hallitusammattilainen
Sari Pajari	1968	Suomi	Diplomi-insinööri	Johtaja, liiketoiminnan kehitys, Metsä Board Oyj
Endre Rangnes	1959	Norja	Ekonomi	Hallitusammattilainen
Teuvo Salminen	1954	Suomi	Kauppätieteen maisteri, KHT	Hallitusammattilainen
Jonas Synnergren	1977	Ruotsi	Kauppätieteen maisteri	Osakas, Cevian Capital AB
Lars Wollung	1961	Ruotsi	Kauppätieteen maisteri, diplomi-insinööri	Hallitusammattilainen
Esa Koskinen (henkilöstön edustaja)	1955	Suomi	Kauppätieteen maisteri	Testisuunnittelija
Anders Palkint (Henkilöstön edustaja)	1967	Ruotsi	Diplomi-insinööri	Vanhempi projektipäällikkö

Riippumattomuus ja osallistuminen hallituksen ja valiokuntien kokouksiin 2015

	Hallituksessa vuodesta	Riippumaton	Hallituksen kokoukset	Tarkastus- ja riskivaliokunnan kokoukset	Palkitsemisvaliokunnan kokoukset	Väliaikaisen työryhmän kokoukset ¹⁾
Markku Pohjola	2009	Kyllä	11/11	-	6/6	5/5
Kurt Jofs	2010	Kyllä	9/11	-	5/6	5/5
Eva Lindqvist	2010	Kyllä	10/11	6/6	-	-
Sari Pajari	2012	Kyllä	11/11	-	6/6	-
Risto Perttunen ²⁾	2008	Kyllä	1/1	-	2/2	-
Endre Rangnes	2014	Kyllä	10/11	1/1	4/6	-
Teuvo Salminen	2010	Kyllä	11/11	6/6	-	5/5
Jonas Synnergren	2012	Ei	11/11	6/6	-	5/5
Lars Wollung ³⁾	2015	Kyllä	10/10	4/6	-	-
Esa Koskinen	2014	-	11/11	-	-	-
Anders Palkint	2014	-	10/11 ⁴⁾	-	-	-

¹⁾ Väliaikainen työryhmä, joka on perustettu strategiatyön seurantaan.

²⁾ Hallituksen jäsen 19.3.2015 saakka.

³⁾ Hallituksen jäsen 19.3.2015 alkaen.

⁴⁾ Sijaisena yhdessä kokouksessa varajäsen Robert Spinelli.

Kaikki Tiedon hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja seitsemän jäsentä kahdeksasta on riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Hallituksen jäsenten riippumattomuus arvioidaan hallituksen järjestäytymiskokouksessa. Hallituksen jäsenten tulee ilmoittaa hallitukselle mahdollisista muutoksista, jolloin riippumattomuus arvioidaan uudestaan.

Yksityiskohtaisemmat taustatiedot hallituksen jäsenistä, kuten työkokemus, nykyiset ja entiset luottamustehtävät sekä yhtiön palkka- ja palkkioselvitys on esitetty Tiedon verkkosivuilla www.tieto.fi/sijoittajille.

Tiedon hallituksen tehtävät

Hallituksen keskeisimmät tehtävät ja työskentelyn periaatteet on määritelty hallituksen kirjallisessa työjärjestyksessä. Lisäksi hallituksen työskentely perustuu vuosittain laadittavaan toimintasuunnitelmaan.

Hallitus:

- hyväksyy yhtiön arvot, strategian ja organisaatorakenteen
- määrittelee yhtiön osinkopolitiikan
- hyväksyy yhtiön vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin ja valvoo niiden toteutumista
- seuraa yhtiön toimivan johdon nimittämiseen liittyviä kysymyksiä, nimittää ja erottaa toimitusjohtajan
- päättää toimitusjohtajan palkitsemisesta, asettaa vuotuiset tavoitteet ja arvioi niiden saavuttamista
- päättää toimitusjohtajan suorien alaisten palkitsemisesta
- käy läpi suurimmat riskit ja niiden hallinnan vähintään kerran vuodessa
- käy läpi ja hyväksyy osavuositarkastukset, vuosikertomukset ja tilinpäätöksen
- käy läpi ja hyväksyy yhtiön tärkeimmät politiikat

- tapaa yhtiön tilintarkastajat vähintään kerran vuodessa ilman yhtiön johdon läsnäoloa
- nimittää hallituksen valiokuntien jäsenet ja puheenjohtajat ja määrittelee valiokuntien tehtävät
- käy läpi arviot valiokuntiansa ja toimitusjohtajan työskentelystä
- arvioi omaa toimintaansa.

Tiedon hallituksen työskentely

Hallitus kokoontuu 1–2 kuukauden välein. Hallituksen jäsenten lisäksi kokouksissa ovat läsnä toimitusjohtaja ja talousjohtaja sekä lakiasianjohtaja, joka toimii kokousten sihteerinä. Ennalta sovitujen kokousten lisäksi hallituksen puheenjohtaja kutsuu hallituksen koolle tarvittaessa sekä joko sen jäsenen tai toimitusjohtajan pyynnöstä.

Hallituksen valiokunnat ja toimitusjohtaja valmistelevat hallituksen käsittelemät asiat. Hallitus saa tietoja yrityksen taloudellisesta tuloksesta kuukausittain ja tarkemmat taloudelliset raportit neljännesvuosittain. Aineisto kaikista käsiteltävistä asioista toimitetaan hallituksen jäsenille viimeistään viisi päivää ennen kokousta. Muu mahdollinen aineisto toimitetaan johdon aloitteesta tai hallituksen pyynnöstä. Hallituksen jäseniä informoidaan välittömästi kaikista merkittävistä tapahtumista.

Tiedon hallituksen työskentely vuonna 2015

- Vuonna 2015 hallitus kokoontui 11 kertaa ja keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 97,8.
- Vuoden aikana hallitus kokoontui kerran ilman yrityksen johtoa.
- Hallitus piti yhden yhteiskokouksen tilintarkastajan kanssa.
- Hallitus tapasi tilintarkastajan kerran ilman johdon läsnäoloa.

Hallituksen työskentelyn arviointi

Tiedon hallituksen työskentelyä arvioidaan vuosittain. Arviointi tehtiin viimeksi vuoden 2015 loppupuolella yhdessä ulkoisen konsultin kanssa. Arvioinneissa tarkastellaan hallituksen tietämystä yhtiön toiminnasta ja johtamisesta sekä sen toimialaosaamista. Lisäksi arvioidaan hallitustyöskentelyn tehokkuutta. Osakkeenomistajien nimitystoimikuntaa informoidaan arvioinnin tuloksista, ja ne otetaan myös huomioon hallituksen laatiessa seuraavaa vuotuista toimintasuunnitelmaansa.

Hallituksen valiokunnat

Tiedon hallitusta avustaa kaksi pysyvää valiokuntaa, jotka valmistelevat hallituksen vastuulla olevia asioita. Hallitus määrittelee valiokuntien tehtävät ja päättää niiden kokoonpanosta.

Koko hallitus vastaa valiokunnille määräytyistä tehtävistä. Tarkastus- ja riskivaliokunta kuitenkin valmistelee itsenäisesti koko hallituksen puolesta varsinaiselle yhtiökokoukselle esityksen yhtiön tilintarkastajien nimittämisestä ja arvioi tilintarkastajien palkitsemista sekä järjestää tähän liittyvän tarjouskilpailun.

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunta koostuu vähintään kolmesta hallituksen jäsenestä, jotka eivät kuulu yrityksen toimivaan johtoon. Jäsenten enemmistön tulee olla riippumattomia yhtiöstä. Yhtiön henkilöstöjohtaja toimii kokousten sihteerinä.

Vuonna 2015 kukaan valiokunnan jäsenistä ei kuulunut yhtiön toimivaan johtoon, ja kaikki jäsenet olivat myös riippumattomia yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Hallituksen päätöksen mukaisesti palkitsemisvaliokunnan jäsenet olivat

- Markku Pohjola (puheenjohtaja)
- Kurt Jofs
- Sari Pajari
- Endre Rangnes.

Valiokunta kokoontuu säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa. Valiokunnan puheenjohtaja raportoi tarvittaessa hallitukselle. Valiokunnan tärkeimmät tehtävät ovat:

- seurata palkitsemisohjelmien tavoitteiden toteutumista, palkitsemisuunnitelmien toteutumista, suoritusten arviointia ja palkkioiden määrittämistä
- valvoa tulospalkkion maksamiselle määriteltyjen tavoitteiden toteutumista palkitsemisohjelman mukaisesti
- valmistella esitys hallituksen puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi
- valmistella esitys valiokuntien jäseniksi ja puheenjohtajiksi sekä valiokuntien tehtäviksi ja vastuualueiksi
- seurata hallinnon ja ohjauksen tilaa

- valmistella esitys toimitusjohtajan ja hänen suorien alaistensa palkitsemisesta sekä henkilöstön palkitsemisperiaatteet
- valmistella hallitukselle optio-ohjelmat ja muut osakkeisiin perustuvat kannustinohjelmat
- arvioida toimitusjohtajan toimintaa
- valmistella johtoryhmän arviointia
- valmistella esitys hallituksen työjärjestykseksi.

Palkitsemisvaliokunnan työskentely vuonna 2015

- Vuonna 2015 valiokunta kokoontui 6 kertaa ja keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 96,6.
- Tärkeimmät käsitellyt asiat olivat lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmän tulosten hyväksyminen vuodelta 2014, johtoryhmän palkitsemisen arviointi, vuoden 2015 tulospalkkiokriteerien seuranta sekä pitkän aikavälin kannustinohjelmaan 2015 valittujen henkilöiden hyväksyminen. Valiokunta hyväksyi lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmärakenteen vuodelle 2016 ja pitkän aikavälin kannustinohjelman vuodelle 2016.

Tarkastus- ja riskivaliokunta

Tarkastus- ja riskivaliokunta koostuu vähintään kolmesta hallituksen jäsenestä, jotka eivät kuulu yhtiön toimivaan johtoon ja jotka ovat riippumattomia yhtiöstä. Lisäksi vähintään yhden jäsenen tulee olla riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Puheenjohtajan ja jäsenet nimittää yhtiön hallitus. Vähintään yhdellä jäsenellä tulee olla erityistä asiantuntemusta laskentatoimesta, kirjanpidosta tai tarkastuksesta. Kokousten sihteerinä toimii yksi yhtiön lakimiehistä.

Vuonna 2015 kukaan valiokunnan jäsenistä ei kuulunut yhtiön toimivaan johtoon, ja kolme jäsentä neljästä oli riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Kaikilla jäsenillä on pitkäaikainen kokemus yrityksen johtamisesta ja taloudesta ja näin ollen myös vaadittu asiantuntemus.

Hallituksen päätöksen mukaisesti tarkastus- ja riskivaliokunnan jäsenet olivat

- Teuvo Salminen (puheenjohtaja)
- Eva Lindqvist
- Jonas Synnergren
- Lars Wollung.

Valiokunta kokoontuu säännöllisesti vähintään neljä kertaa vuodessa ja tapaa yhtiön tilintarkastajat myös ilman yhtiön johdon läsnäoloa. Valiokunnan puheenjohtaja raportoi tarvittaessa hallitukselle. Valiokunnan tärkeimmät tehtävät ovat:

- käydä läpi ja valvoa sisäistä valvontaa, erityisesti taloudellista raportointiprosessia ja riskienhallintaa
- käydä läpi osavuosikatsaukset, toimintakertomus ja tilinpäätös
- arvioida, miten yrityksessä noudatetaan lainsäädäntöä, määryksiä ja yrityksen eettisiä periaatteita

- arvioida sisäisen valvonnan ja tarkastuksen riittävyttä
- käydä läpi, arvioida ja hyväksyä sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelma
- arvioida riskienhallinnan kattavuutta ja seurata sen tehokkuutta
- käydä läpi merkittävät riskit ja tavanomaisesta poikkeavat liiketoimet
- valmistella esitys yhtiökokoukselle koskien tilintarkastajien valintaa ja heidän palkkioitaan
- arvioida tilintarkastajien riippumattomuutta ja tilintarkastussuunnitelmaa ja käydä läpi tilintarkastuskertomukset

- valvoa tilintarkastusta ja käydä läpi tilintarkastajien kanssa kysymykset, jotka tulee saattaa hallituksen tietoon.

Tarkastus- ja riskivaliokunnan työskentely vuonna 2015

- Vuonna 2015 valiokunta kokoontui kuusi kertaa ja keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 96.
- Työjärjestyksessä mainittujen säännöllisten asioiden lisäksi valiokunta keskittyi projektien ja toimitusten hallinnan seurantaan.

Toimitusjohtaja ja toimiva johto

Tieto-konsernin toimiva johto koostuu yrityksen toimitusjohtajasta, johtoryhmästä sekä toimialaryhmien, palvelualueiden ja tuotekehityspalveluiden organisaatioista.

Toimitusjohtajan nimittää yrityksen hallitus, ja hän on vastuussa konsernin operatiivisesta johtamisesta sekä sisäisestä tehokkuudesta ja laadusta.

Toimitusjohtajaa avustaa johtoryhmä, johon kuuluvat toimialaryhmien ja palvelualueiden johtajat, talousjohtaja ja henkilöstöjohtaja. Hallituksen puheenjohtaja hyväksyy johtoryhmän jäsenten nimitykset toimitusjohtajan esityksen pohjalta.

Johtoryhmän jäsenet ovat vastuussa omien vastuualueidensa tuloksesta ja kehityksestä, ja he valvovat niihin kuuluvien yksiköiden toimintaa. Pääsääntöisesti vastuualueiden (toimialaryhmät, palvelualueet ja tuotekehityspalvelut) liiketoimintayksiköt tekevät päätökset omasta liiketoiminnastaan ja vastaavat operatiivisista tehtävistään. Toimialaryhmä-, palvelualue- ja tuotekehityspalveluorganisaatioilla on tulosvastuu.

Johtoryhmän jäsenet 31.12.2015

Kimmo Alkio

Toimitusjohtaja
Syntymävuosi: 1963
Kansallisuus: Suomi
Ekonomi ja Executive MBA
Yhtiössä vuodesta 2011

Håkan Dahlström

Johtaja, Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi
Syntymävuosi: 1962
Kansallisuus: Ruotsi
Diplomi-insinööri
Yhtiössä vuodesta 2014

Lasse Heinonen

Talousjohtaja, Tietoliikenne, media ja energia -toimialaryhmän väliaikainen johtaja
Syntymävuosi: 1968
Kansallisuus: Suomi
Kauppatieteen maisteri
Yhtiössä vuodesta 2011

Per Johanson

Johtaja, Finanssipalvelut
Syntymävuosi: 1962
Kansallisuus: Ruotsi
Kauppatieteen kandidaatti ja MBA
Yhtiössä vuodesta 2009

Ari Järvelä

Johtaja, Teollisuus, kauppa ja logistiikka
Syntymävuosi: 1969
Kansallisuus: Suomi
Diplomi-insinööri
Yhtiössä vuodesta 2001

Ari Karppinen

Johtaja, Jatkuvat palvelut
Syntymävuosi: 1957
Kansallisuus: Suomi
Diplomi-insinööri
Yhtiössä vuodesta 1987

Satu Kiiskinen

Johtaja, Konsultointi ja integraatiopalvelut
Syntymävuosi: 1965
Kansallisuus: Suomi
Kauppatieteen maisteri
Yhtiössä vuodesta 2013

Katariina Kravi

Henkilöstöjohtaja
Syntymävuosi: 1967
Kansallisuus: Suomi
Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari
Yhtiössä vuodesta 2012

Johtoryhmän palkitseminen on esitetty taulukoissa osiossa [Palkitseminen](#). Yksityiskohtaisempia tietoja, kuten johtoryhmän jäsenten täydelliset ansioluettelot, löytyy Tiedon verkkosivuilta www.tieto.fi/sijoittajille.

Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Tiedon sisäinen valvonta tukee strategian toteutusta ja varmistaa, että yhtiössä noudatetaan lakeja ja määräyksiä. Sisäinen valvonta koostuu riskienhallinnasta, talousvalvonnasta ja sisäisestä tarkastuksesta sekä niistä tukevista politiikoista.

Tiedon sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että yhtiön toiminta on tehokasta ja noudattaa strategisia tavoitteita ja että yhtiön taloudellinen raportointi sekä johdolle tarjottava tieto on luotettavaa, kattavaa ja ajantasaista. Sisäisen valvonnan toimintaperiaatteissa korostetaan eettisiä arvoja sekä hyvää hallinnointitapaa ja riskienhallintaa.

Sisäiseen tarkastukseen ja riskienhallintaan liittyvät käytännöt ovat osa Tiedon johtamisjärjestelmää, ja ne on integroitu liiketoiminta- ja suunnitteluprosesseihin.

Riskienhallinta

Tieto hyödyntää riskienhallintaa liiketoiminnan tehokkuuden ja tarkoituksenmukaisuuden, kannattavuuden ja jatkuvuuden kehittämisen välineenä. Riskienhallinnan tehtävänä on edistää ja ylläpitää yhtiön riskienhallintaa sekä raportoida riskeistä, hallinnoida riskienhallintaa ja seurata riskejä, joita ovat strategiset, taloudelliset, toiminnalliset ja vaatimustenmukaisuuteen liittyvät riskit.

Riskienhallintamalli koostuu riskienhallintaorganisaatiosta, ohjeistuksesta ja riskienhallinnan välineistä. Kunkin prosessin omistaja on vastuussa käytäntöjen jatkuvasta kehittämisestä, mukaan lukien riskien analysointi ja hallinta.

Riskienhallintajohtaja vastaa Tiedon riskienhallinnan

järjestämisestä ja johtamisesta. Sisäinen tarkastus varmistaa riskienhallinnan tehokkuuden liiketoiminnassa. Tarkastus- ja riskivaliokunta seuraa yrityksen riskienhallinnan, taloudellisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen riittävyttä.

Riskienhallinnan kehittäminen

Riskienhallintamallin kehittäminen jatkui hyvin koko vuoden 2015, ja sen tärkeimmät tulokset liittyivät automaation lisäämiseen, joka johti hallinnon vähenemiseen, mallin parempaan hyödyntämiseen päivittäisessä toiminnassa ja raportoinnin paranemiseen.

Kehittyneet prosessit ja työkalut ovat myös parantaneet yhtiön riskienhallintakulttuuria.

Kehittäminen tapahtuu tiiviissä yhteistyössä Tiedon yksiköiden kanssa. Sen hyväksyy Tiedon johtoryhmä, ja sitä arvioi tarkastus- ja riskivaliokunta.

Taloudellinen valvonta

Taloudelliseen raportointiin kohdistuvan sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että taloudellinen raportointi, mukaan lukien osavuositarkastukset ja tilinpäätökset, on paikkansapitävää ja että taloudellinen raportointi noudattaa lakeja ja muuta sääätelyä.

Tiedon tarkastus- ja riskivaliokunta valvoo Tiedon ulkoista taloudellista raportointia.

Taloudellinen raportointiprosessi ja vastualueet

Tiedolla on yhteinen laskenta- ja raportointijärjestelmä. Konsernitilinpäätöksen laadinta ja raportointi perustuvat raportointijärjestelmään, joka mahdollistaa kaikkien konsernille

raportoivien kustannuspaikkojen ja juridisten yhtiöiden valvonnan. Taloudellinen raportointi koostuu kuukausittaisista tulosraporteista, jotka sisältävät kaikki tärkeimmät tunnusluvut, juoksevista ennusteista ja neljännesvuositarkastuksista.

Taloudellisen raportoinnin seuranta

Yksiköiden Finance Partnerit, johtoryhmä ja hallitus käyvät säännöllisesti läpi taloudelliset raportit. Seuranta perustuu toteutumien huolelliseen vertailuun tavoitteisiin, ennusteisiin ja edellisiin raportointikausiin. Mikäli toteutuneet tulokset poikkeavat näistä, johtoryhmän jäsenet ovat vastuussa korjaavien toimenpiteiden käynnistämisestä.

Sisäinen tarkastus

Tiedon sisäinen tarkastus suorittaa sekä liiketoiminnan tarkastusta että sisäisen valvonnan tehtäviä. Liiketoiminnan tarkastuksen tavoitteena on varmistaa Tiedon toiminnan tehokkuus ja tarkoituksenmukaisuus. Sisäisen valvonnan tehtäviin kuuluu arvioida ja varmistaa yhtiön sisäisten kontrollien ja Tiedon riskienhallinnan riittävyys ja tehokkuus. Sisäiset tarkastukset suunnitellaan ja toteutetaan itsenäisesti mutta yhteistyössä muiden valvontatoimintojen ja tilintarkastajien kanssa. Sisäinen tarkastus raportoi yhtiön talousjohtajalle, toimitusjohtajalle sekä tarkastus- ja riskivaliokunnalle. Tarkastus- ja riskivaliokunta hyväksyy sisäisen tarkastuksen vuotuisen tarkastussuunnitelman ja vuosikertomuksen.

Merkittävimmät riskit

Tiedon riskit on jaettu strategisiin, toiminnallisiin, taloudellisiin ja vaatimustenmukaisuuteen (compliance) liittyviin riskeihin.

Strategiset riskit liittyvät markkinoiden volatiliiteettiin, uusiin teknologioihin liittyvään tietotekniikkamarkkinoiden transformaation (ml. yhteiskunnan digitalisaatio), muutoksen hallintaan, osaamisen riittävän nopeaan uusiutumiseen, kykyyn reagoida uusiin markkinatoimijoihin, riippuvuuteen tietyistä suurista asiakkaista erällä liiketoiminta-alueilla sekä toimitusten laadun vakiinnuttamiseen dynaamisessa liiketoimintaympäristössä.

Toiminnalliset riskit liittyvät liiketoimintamallin muuttamiseen jatkuvissa palveluissa, riskien ja jatkuvuuden hallintaan, asiakkaiden tarjouspyyntöihin ja vaatimusten analysointiin sekä korkean ammattitaidon ylläpitämiseen toimitusten hallinnassa sekä laadunvarmennuksessa.

Taloudelliset riskit koostuvat pääasiassa luottoriskistä, valuuttariskistä, korkoriskistä ja likviditeettiriskistä.

Sääntelyyn liittyvät riskit liittyvät lukuisten eri vaatimusten noudattamiseen: sisäiset politiikat ja säännöt, eettinen toimintatapa ja korkea moraalit, lait (korruption- ja lahjustenvastaisuus, sisäpiirisäätely, vientivalvonta) ja muut ulkoiset säädökset kuten EU:n uusi tietosuojasetus.

Riskit ryhmitellään yhtiön riskiraportoinnin työkaluilla riskikarttoihin, jotka yksiköiden johtoryhmät ja tarkastus- ja riskivaliokunta käy läpi. Yhtiön merkittävimmät riskit sekä keinot hallita niitä on kuvattu alla.

Markkinoiden volatiliiteetti

Muutokset pohjoismaisilla päämarkkinoilla vaikuttavat suoraan markkinaolosuhteisiin ja johtavat volatiliiteettiin, millä saattaa olla kielteinen vaikutus pohjoismaisten markkinoiden kasvuun. Muutokset taloudellisessa ympäristössä ja asiakaskysynnässä saattavat vaikuttaa sekä liiketoiminnan volyyymiin että hintatasoon, mikä voi johtaa odotettua alempaan liikevaihtoon tai hitaampaan liikevaihdon kasvuun.

Jatkuvia palveluja koskevat monivuotiset sopimukset vähentävät osaltaan näitä vaikutuksia. Tieto pyrkii myös solmimaan pitkäaikaisia liikesuhteita ja olemaan avainasiakkaidensa pääasiallinen toimittaja, mukaan lukien koko elinkaaren kattavat tietotekniikkapalvelut. Yhtiö seuraa tarkasti investointien kustannuksia ja tuloksia, ja huomioi nämä päätöksenteossaan. Globaali palvelutarjonta, uusien tuotteiden myyminen olemassa oleville asiakkaille ja kova hintakilpailu ovat globaalin toimitusmallin kehittämisen tärkeimmät ajurit tietotekniikkasektorilla. Tiedon asemaa Pohjoismaiden

johtavana pilvipalvelutoimittajana yrityksille tuetaan olemassa olevalla ja uudella osaamisella sekä oikeiden kumppanien valinnalla.

Muutos ja transformaatio

Laajassa sopeutumisessa markkinoihin organisaation transformaation ja uudelleenorganisoinnin kautta muutokseen liittyvä vastustus saattaa pidentää siirtymävaihetta ja vaikuttaa toiminnan tehokkuuteen vielä pitkään muutoksen jälkeen.

Tiedossa muutoksenhallinta on keskitetty yhteen toimintoon (PMO), joka tarjoaa vakioituja työkaluja ja järjestelmiä muutokseen mukaan lukien viestintä, tavoitteiden asettaminen sekä strategian toteuttamiseen ja muutosvaiheeseen liittyvä koulutus. Toimintoa voidaan käyttää myös uudelleenoulutuksen suunnittelussa ja henkilöstön vaihtuvuuden vähentämisessä vastauksena uusien markkinatoimijoiden asettamiin haasteisiin.

Riippuvuus suurista asiakkaista ja harvoista markkinoista tai toimialoista

Koska suuri osa Tiedon liikevaihdosta ja suurin osa sen voitoista tulee Suomesta, suuri markkinaosuus tekee kasvamisen vaikeammaksi, mutta mahdolliseksi. Ruotsi on toiseksi suurin markkina, ja siellä on selvää kasvupotentiaalia. Lisäksi noin puolet Konsultointi- ja integraatiopalveluiden nykyisestä liikevaihdosta kertyy lyhytaikaisista sopimuksista, mutta hyvä tilauskirja vähentää tätä riskiä. Nopeat muutokset alueiden markkinaympäristössä, asiakaskysynnässä sekä asiakkaiden strategioissa tai kilpailutilanteessa saattavat vaikuttaa kielteisesti Tiedon toimintaan ja kannattavuuteen.

Voidakseen hajauttaa liiketoimintaansa Tieto tarjoaa palveluja useille eri toimialoille ja haluaa kehittää liiketoimintavalikoimaansa tarjoamalla koko elinkaaren kattavia tietotekniikkapalveluja vahvistaen näin asemaansa sekä nykyisten että uusien asiakkaiden keskuudessa. Voidakseen edelleen parantaa kilpailukykyään ja vähentää riskiä Tieto tarjoaa palveluita ja ratkaisuja teollistetulla ja standardoidulla tavalla.

Palveluiden jatkuvuus

Asiakkaiden ja yhteiskunnan luottamus perustuu sataprosenttiseen käytettävyyteen. Tämän vuoksi liiketoiminnan jatkuvuuden suunnittelu on etusijalla Tiedon toiminnan hallinnassa. Tähän suunnitteluun sisältyy palveluiden ja järjestelmien huolellinen läpikäynti yksittäisten virhepisteiden välttämiseksi.

Jotta Tieto voi vähentää palvelun jatkuvuuteen liittyvää riskiä ja ymmärtää paremmin konesalien riippuvuussuhteita, asiakaskokonaisuuksien hallintaa ja seurantajärjestelmiä uudistetaan jatkuvasti. Laajan liiketoiminnan keskeytysvakuutuksen lisäksi Tiedon palautus- ja varmuuskopiointijärjestelmät pyrkivät varmistamaan mahdollisten palvelukatkosten hoidon. Tapahtumien analysointi, parhaat käytännöt ja kokemukset aiemmista tapahtumista auttavat valmistautumaan palvelun jatkuvuuden riskeihin ja vähentämään niitä.

Tarjouspyyntöihin ja toimitusten hallintaan liittyvät laatuksennokset

Virhearviot asiakkaiden muuttuvien tarpeiden, liiketoimintaprosessien sekä tarkkojen vaatimusten ymmärtämisessä ja analysoinnissa saattavat johtaa projektien ja palvelujen virheelliseen mitoittamiseen, mikä voi vaikeuttaa asiakassopimusten noudattamista. Tämä voi puolestaan johtaa projektien aikataulujen venymiseen, tappioihin tai asiakassopimusten irtisanomiseen.

Tieto kerää jatkuvasti palautetta asiakkailtaan voidakseen ymmärtää paremmin eri liiketoiminta-alueiden vaatimukset. Tarjousten riskienhallintaa, vaatimusten analysointia, toimitusten riskienhallintaa sekä niiden laadunvarmistusta parannetaan jatkuvasti riskien vähentämiseksi. Tieto on myös kehittänyt riskienhallintatyökaluja, joiden avulla voidaan paremmin ymmärtää asiakkaiden tarjouspyyntöjä ja hallita riskejä myynnistä aina toimituksiin saakka. Jos asiakkaan liiketoimintavaatimuksissa tapahtuu muutoksia, niistä johtuvat projektitoimitusten muutokset hallinnoidaan sopimusten mukaan projektiorganisaatiossa standardimenetelmin.

Henkilöstön vaihtuvuus

Kova kilpailu ja uusien palveluiden kysyntä edellyttävät osaamisen uudistamista, uuden osaamisen saamista ja vanhan liiketoimintaosaamisen säilyttämistä, jotta yhtiö voisi kehittää uusia palvelumalleja ja palveluita. Tiedon menestys perustuu sitoutumiseen, innovaatioihin, uuden osaamisen hankkimiseen, osaamisen uudistamiseen, asiakkaiden liiketoiminnan sisäistämiseen ja organisaation kypsyyteen. Lisäksi menestyksen avaintekijöitä ovat Tiedon työntekijöiden ja esimiesten toiminnan tulokset sekä paikallisesti että yhtiön globaaleissa toimituskeskuksissa.

Yhtiön tulos ja strategian toteuttaminen saattavat heikentyä merkittävästi, jos yhtiö ei pysty pitämään palveluksessaan avainhenkilöitä ja palkkaamaan uutta henkilöstöä, jolla on tarvittava osaaminen. Henkilöstön korkea vaihtuvuus saattaa myös viivästyttää asiakasprojekteja ja johtaa sopimussakkoihin tai asiakkaiden menettämiseen.

Vähentääkseen näitä riskejä Tieto toteuttaa yhtenäisiä toimitusmalleja kaikissa toimipisteissään ja tarjoaa työntekijöilleen haastavia tehtäviä, monipuolista kehittymistä, sosiaalista kanssakäymistä ja koulutusmahdollisuuksia sekä

mielenkiintoisia urapolkuja työkierron avulla. Yhtiön palkitsemisjärjestelmät ovat kilpailukykyisiä ja sisältävät koko konsernin kattavat kannustinjärjestelmät. Houkuttelevilla rekrytointityökaluilla ja -strategioilla sekä osaamisen hallinnalla ja kehittämisellä on keskeinen asema Tiedon strategiassa. Lisäksi yhtiön Employer Branding -ohjelman avulla rakennetaan ja vahvistetaan yhtiön imagoa houkuttelevana työnantajana sekä sisäisesti että ulkoisesti.

Luottoriskit

Yleisten markkinaolosuhteiden ja maailmantalouden muutokset saattavat lisätä taloudellisia riskejä. Luottoriskejä saattaa syntyä, jos asiakkaat tai taloudelliset vastapuolet eivät pysty täyttämään velvoitteitaan Tietoa kohtaan.

Tiedon luottopolitiikan mukaan rahoitusosasto vastaa asiakkaiden luottokelpoisuuden arvioinnista yhdessä liiketoimintojen kanssa. Arvioissa otetaan huomioon aiemmat kokemukset, asiakkaan taloudellinen tilanne ja muut oleelliset tekijät. Taloudellisiin vastapuoliin liittyviä luottoriskejä hallitaan käyttämällä vastapuolille määriteltyjä limiittejä Tiedon rahoituspolitiikan mukaisesti.

Yhtiössä on lisätty tietoisuutta luottoriskeistä lisäraportoinnin ja -koulutuksen avulla. Tieto on myös muuttanut perintäprosessiaan luottoriskien kasvun myötä.

Valuuttariskit

Yhtiön valuuttariski syntyy ulkomaankaupasta, varainhallinnasta ja sisäisestä rahoituksesta. Myös konserniyhtiöiden taseiden ja tuloslaskelmien muuntaminen euroiksi aiheuttaa valuuttariskiä.

Koska merkittävä osuus konsernin liikevaihdosta syntyy Ruotsissa, Ruotsin kruunun muutokset euroon nähdessä saattavat vaikuttaa konsernin tilinpäätökseen.

Yhtiön rahoituspolitiikassa määritellään periaatteet ja riskirajat, joiden puitteissa toimitaan.

Likviditeettiriski

Tavallisuudesta poikkeavat markkinaolosuhteet rahoitusmarkkinoilla saattavat vaikeuttaa uuden rahoituksen saantia väliaikaisesti ja lisätä rahoituskustannuksia.

Yhtiön rahoitustoiminto seuraa ja hoitaa Tiedon likviditeettiä ylläpitämällä riittävää laina- ja sijoitussalkkua. Vaihtoehtoisia rahoituslähteitä ja niiden kustannuksia analysoidaan jatkuvasti. Tiedon taloudellisia riskejä on kuvattu yksityiskohtaisemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Riskien hallinnointi ja vaatimustenmukaisuus

Tiedossa hallinnointimalli, riskit ja säädösten noudattamisen valvonta liittyvät läheisesti toisiinsa. Niiden johtaminen määritellään yhtiön periaatteissa ja säännöissä ja niitä valvotaan asianmukaisesti. Esimerkiksi taloushallinnossa taloudellinen raportointi, ohjeiden noudattaminen ja riskien seuranta on

integroitu päivittäiseen toimintaan. Automatisoitujen prosessien ansiosta Tieto pystyy helposti sopeutumaan muutoksiin liiketoimintaolosuhteissa, sääntelyssä tai yhtiön periaatteissa.

Tieto on panostanut prosessien automatisointiin voidakseen parantaa laatua ja alentaa kustannuksia. Huolellisesti laaditut

politiikat ja säännöt pyrkivät varmistavat sen, että koko Tiedon organisaatio ymmärtää täysin automatisoinnin merkityksen riskien ja säätelyn noudattamisen kannalta.

Lähipiiriliiketoimet

Tieto ilmoittaa tiedot lähipiiriliiketoimista hallituksen toimintakertomuksessa sekä tilinpäätöksen liitetiedoissa. Lisäksi yhtiö arvioi ja seuraa yhtiön ja sen lähipiirin välisiä liiketoimia ja pyrkii varmistamaan, että mahdolliset eturistiriidat otetaan huomioon päätöksenteossa.

Yhteenveto lähipiiriliiketoimista löytyy tilinpäätöksen liitteestä 31. Tiedolla ei tällä hetkellä ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisivat olennaisia ja lisäksi tavanomaisesta liiketoiminnasta tai tavanomaisista markkinaehdoista poikkeavia.

Sisäpiirihallinto

Tieto noudattaa Nasdaq Helsingin sisäpiiriohjetta. Lisäksi Tiedolla on oma sisäpiiripolitiikka, jota päivitetään säännöllisesti ja joka on kaikkien yhtiön työntekijöiden saatavissa. Sisäpiiriläisille annetaan tietoa ja ohjeita sisäpiirisäädöksistä.

Tiedon julkisia sisäpiiriläisiä ovat hallituksen jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja, yhtiön tilintarkastaja ja varatilintarkastajat sekä johtoryhmän jäsenet. Tiedot heidän omistamistaan Tiedon osakkeista ja arvopapereista löytyvät sisäpiirirekisteristä sekä Euroclear Finland Oy:stä.

Työntekijät tai muut henkilöt tai yritykset, jotka asemansa tai tehtäviensä perusteella saattavat säännöllisesti saada sisäpiiritietoa yhtiöstä, on rekisteröity yhtiökohtaiseen pysyvään sisäpiirirekisteriin. Yhtiö perustaa myös hankekohtaisia sisäpiirirekistereitä, kun jokin hanke tai järjestely täyttää määritellyt hankekriteerit.

Henkilöt, jotka kuuluvat julkiseen ja yhtiökohtaiseen sisäpiirirekisteriin, saavat käydä kauppaa Tiedon osakkeilla ja muilla arvopapereilla vain ajanjaksona, joka alkaa

osavuositarkastuksen tai tilinpäätöstiedotteen julkistamista seuraavana päivänä ja päättyy 7 viikkoa (49 päivää) siitä lukien. Hankekohtaiseen sisäpiirirekisteriin rekisteröidyt henkilöt saavat kuitenkin käydä kauppaa vasta kun hanke päättyy tai julkistetaan.

Yhtiö edellyttää, että sen julkiset sisäpiiriläiset tarkistavat yhtiölle ilmoittamansa tiedot vuosittain, ja tarkistaa vähintään kerran vuodessa ilmoitusvelvollisten sisäpiiriläisten kaupankäynnin rekisteritietojen pohjalta. Yhtiö voi myös muutoin tarkistaa pysyvien sisäpiiriläisten kaupankäyntiä. Yhtiö voi tarvittaessa tapauskohtaisesti valvoa sisäpiiriläistensä kaupankäyntiä tarkemmin esimerkiksi jos pysyvä sisäpiiriläinen käy kauppaa jatkuvasti tai suurilla arvopaperimäärillä.

Tiedossa sisäpiiriasioista vastaa lakiasianjohtaja. Tiedon pysyviä sisäpiirirekisterejä ylläpitää Euroclear Finland Oy. Hankekohtaisia sisäpiirirekisterejä ylläpitää Tiedon lakiasianosasto.

Tilintarkastajat

Tiedon hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunta valmistelee itsenäisesti esityksen tilintarkastajien palkitsemisesta ja valinnasta yhtiökokouksen päätettäväksi. Yhtiökokous päättää tilintarkastajille maksettavista palkkioista, ja tarkastus- ja riskivaliokunta arvioi niitä vuosittain.

Hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunta ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että valittavalle tilintarkastajalle maksetaan palkkio tilintarkastajan laskun mukaan valiokunnan hyväksymien hankintaperiaatteiden mukaisesti.

Tarkastus- ja riskivaliokunta ehdottaa, että tilikaudelle 2016 tilintarkastajaksi valitaan uudelleen tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

Tilintarkastus

Vuoden 2015 varsinainen yhtiökokous valitsi uudelleen yhtiön tilintarkastajaksi PricewaterhouseCoopers Oy:n tilikaudelle 2015. PricewaterhouseCoopers Oy ilmoitti päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Tomi Hyryläisen. Vuonna 2015 Tieto-konserni maksoi tilintarkastajille tilintarkastuksesta yhteensä 0,7 (0,7) milj. euroa, josta 0,7 (0,7) milj. euroa konsernin tilintarkastajalle PricewaterhouseCoopers Oy:lle, ja muista palveluista yhteensä 1,0 (1,0) milj. euroa, josta 0,9 (0,9) milj. euroa konsernin tilintarkastajalle.

Palkitseminen

Tiedon palkitsemisperiaatteiden tavoitteena on saada yhtiön osaavia henkilöitä ja pitää heidät konsernin palveluksessa, motivoida avainhenkilöitä sekä yhtenäistää yhtiön osakkeenomistajien ja johdon tavoitteet yhtiön arvon kasvattamiseksi.

Yhtiön työntekijöiden palkitsemisperiaatteet määritellään yhtiön henkilöstöpolitiikassa, jota yhtiö soveltaa globaalisti kaikissa yksiköissä tukeakseen strategiaansa, tavoitteitaan ja arvojaan.

Hallituksen palkitsemisesta päättää varsinainen yhtiökokous osakkeenomistajien nimitystoimikunnan esityksestä. Hallituksen palkitsemisvaliokunta vastaa johtoryhmän jäsenten palkitsemisen suunnittelusta ja muun henkilöstön palkitsemisperiaatteiden laatimisesta. Yhtiön hallitus päättää toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten palkitsemisesta valiokunnan esityksestä.

Hallituksen palkitseminen

Vuoden 2015 varsinaisen yhtiökokouksen päätösten mukaisesti hallituksen vuotuiset palkkiot ovat:

- hallituksen puheenjohtaja 83 000 euroa,
- hallituksen varapuheenjohtaja 52 500 euroa ja
- hallituksen varsinaiset jäsenet 34 500 euroa.

Hallituksen valiokunnan puheenjohtajalle maksetaan sama palkkio kuin hallituksen varapuheenjohtajalle, paitsi jos sama henkilö on hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Lisäksi hallituksen jäsenelle maksetaan 800 euron kokouspalkkio jokaiselta hallituksen kokoukselta sekä hallituksen pysyvän tai tilapäisesti asetetun komitean kokoukselta.

Lisäksi vuoden 2015 varsinainen yhtiökokous päätti, että 40 % kiinteästä vuosipalkkiosta maksetaan markkinoilta hankittavina Tieto Oyj:n osakkeina. Hallituksen jäsenille ei ole asetettu rajoituksia osakkeiden luovutuksen suhteen, mutta yhtiö suosittelee, että hallituksen jäsenet pitäisivät kaikki palkkiona saamansa osakkeet niin kauan kuin he ovat Tiedon hallituksen jäseniä.

Edellä kuvatun osakepalkkion lisäksi hallituksen jäsenet eivät osallistu muihin osakepohjaisiin järjestelyihin tai saa palkkioita sellaisista eikä hallituksen jäsenillä ole eläkejärjestelyjä Tiedossa. Tiedon toimiva johto ja henkilöstö eivät saa erillistä korvausta hallitustyöskentelystä tai kokouksiin osallistumisesta konserniin kuuluvissa yrityksissä. Lukuun ottamatta henkilöedustajia hallituksen jäsenillä ei ole työ- tai palvelusuhdetta Tietoon.

Hallituksen jäsenten ja hallituksen palkitseminen 2015 ⁵⁾

	Vuosispalkkio		Kokouspalkkiot, euroa ⁶⁾
	Käteispalkkio (60 %) ⁷⁾	Osakepalkkio (40 %) ⁸⁾	
Markku Pohjola (hallituksen ja palkitsemisvaliokunnan pj)	33 200	1 543	17 600
Kurt Jofs (varapuheenjohtaja)	21 000	976	15 200
Teuvo Salminen (tarkastus- ja riskivaliokunnan pj)	21 000	976	17 600
Eva Lindqvist	13 800	641	12 800
Sari Pajari	13 800	641	13 600
Risto Perttunen ⁹⁾	N/A	N/A	2 400
Endre Rangnes	13 800	641	11 200
Jonas Synnergren	13 800	641	17 600
Lars Wollung ¹⁰⁾	13 800	641	11 200
Yhteensä	144 500 euroa	Osakepalkkio 6 700	119 200 euroa

⁵⁾ Hallituksen jäsenet eivät ole saaneet muita etuja.

⁶⁾ Vuonna 2015 hallitus ei pitänyt per capsulam -muotoisia kokouksia. Per capsulam -kokouksista ei makseta palkkioita.

⁷⁾ Bruttosumma ennen veroja.

⁸⁾ Osakkeet hankittiin ja toimitettiin toukokuussa 2015.

⁹⁾ Hallituksen jäsen 19.3.2015 saakka.

¹⁰⁾ Hallituksen jäsen 19.3.2015 alkaen.

Hallituksen jäsenten osakeomistukset Tiedossa

Nimi	31.12.2015	31.12.2014
Markku Pohjola (hallituksen ja palkitsemisvaliokunnan pj)	26 000	23 949
Kurt Jofs (varapuheenjohtaja)	11 565	10 589
Teuvo Salminen (tarkastus- ja riskivaliokunnan pj)	10 345	9 369
Eva Lindqvist	4 185	3 544
Sari Pajari	3 018	2 377
Risto Perttunen ⁹⁾	N/A	6 344
Endre Rangnes	1 275	634
Jonas Synnergren	3 018	2 377
Lars Wollung ¹⁰⁾	641	N/A

Johtoryhmän palkitseminen

Johtoryhmän jäsenten palkkiot koostuvat

- peruspalkasta ja eduista
- lyhyen aikavälin kannustimista eli vuotuisesta tulospalkkiosta
- pitkän aikavälin kannustimista kuten optio-ohjelmista ja muista osakepohjaisista ohjelmista sekä eläkejärjestelyistä.

Lyhyen aikavälin kannustimet

Vuotuisen tulospalkkion tavoitteena on palkita yrityksen ja yksilöiden suorituksia. Tiedon tulospalkkiojärjestelmä perustuu yhtiötasoisin ja yksilöllisiin, mitattavissa oleviin tavoitteisiin. Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten palkitsemisen perusteena olevien tekijöiden painotus on kuvattu erillisessä taulukossa.

Yhtiön hallitus vahvistaa vuosittain tavoitteet tulospalkkioille. Toimitusjohtajan tulospalkkio on 50 % ja muiden johtoryhmän jäsenten tulospalkkio 30 % vuotuisesta peruspalkasta, kun tavoitteet saavutetaan. Toimitusjohtajan tulospalkkio on enintään 100 % ja muiden johtoryhmän jäsenten enintään 60 %. Hallitus päättää tulospalkkioiden suuruuden tilinpäätöksen valmistuttua. Tulospalkkio maksetaan toukokuun loppuun mennessä.

Osakepohjaiset pitkän aikavälin kannustimet

Tiedolla on kahdentyyppisiä osakepohjaisia pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiä: pitkän aikavälin osakekannustinothjelma ja optio-ohjelmia.

Hallitus hyväksyy osakekannustinothjelmien ehdot.

Pitkän aikavälin osakekannustinothjelma (Long-Term Incentive Programme) vuosille 2012–2014 kattoi johtoryhmän jäsenet ja noin 85 avainhenkilöä. Ensimmäinen ansaintajakso alkoi 1.1.2012 ja viimeinen ansaintajakso päättyi 31.12.2014. Yksittäisiä ansaintajaksia seuraa rajoitusjakso, jonka pituus on ylimmälle johdolle kaksi vuotta ja muille osanottajille yksi vuosi. Ansaittuja osakkeita ei voi luovuttaa rajoitusjakson aikana.

Pitkän aikavälin osakekannustinothjelma (Long-Term Incentive Programme) vuodelle 2015 kattaa johtoryhmän jäsenet ja noin 130 avainhenkilöä. Ohjelma koostuu ostuu kannustinosakkeista (Performance Shares and Restricted Shares). Ansaintajakso on kolme vuotta, 1.1.2015–31.12.2017. Mikäli tulost mittarit ja muut tavoitteet saavutetaan, osakkeet toimitetaan osallistujille keväällä 2018.

Hallituksen omien osakkeiden hankkimiseksi ja liikkeeseen laskemiseksi tarvittavia valtuuksia ehdotetaan vuosittain hyväksyttäväksi varsinaiselle yhtiökokoukselle. Tiedon osakepohjaisten kannustinothjelmien tärkeimmät periaatteet, kuten palkitsemisen perusteet ja määrät, on kuvattu yhtiön verkkosivuilla www.tieto.fi/sijoittajille.

Tiedossa ei ole perustettu uusia optio-ohjelmia vuoden 2009 jälkeen. Optio-ohjelmien (2009 A, 2009 B ja 2009 C) ehdot on hyväksynyt varsinainen yhtiökokous, ja niiden suuntaamisesta on päättänyt hallitus henkilöiden suoritusten perusteella. Voimassa olevat ohjelmat kattavat johtoryhmän jäsenet ja noin 95 muuta työntekijää. Lisätietoja optio-ohjelmista löytyy yhtiön verkkosivuilta www.tieto.fi/sijoittajille.

Eläkejärjestelyt

Tiedolla on useita eri eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat kansallisiin vaatimuksiin ja käytäntöihin. Lakisääteisten eläkkeiden lisäksi johtoryhmän jäsenillä on vapaaehtoisia eläkejärjestelyjä.

Useimmat lisäeläkejärjestelyt ovat ns. maksuperusteisia järjestelmiä¹¹⁾. Maksuperusteisissa järjestelmissä maksut järjestelmiin kirjataan sen kauden kuluiksi, johon ne liittyvät. Maksamisen jälkeen yhtiöllä ei ole muita velvoitteita kyseisten eläkejärjestelmien suhteen.

Useimpien suomalaisten jäsenten osalta vuotuiset maksut eläkevakuutusyhtiön hallinnoimiin eläkejärjestelmiin vastaavat 15 tai 23 %:a henkilön vuotuisesta peruspalkasta. Kertynyt eläke, mukaan lukien pääomasijoituksen tuotto, maksetaan 60–70 vuoden iästä alkaen henkilön valinnan mukaan. Toimitusjohtajan ja talousjohtajan eläkejärjestelyjen vuotuinen kustannus on 23 % henkilön vuotuisesta peruspalkasta. Muiden

suomalaisten johtoryhmän jäsenten, jotka ovat järjestelyn piirissä, osalta kustannus on 15 % vuotuisesta peruspalkasta.

Tieto on ottanut johtoryhmän Suomen ulkopuolella asuville jäsenille yksilölliset eläkevakuutukset paikallisten käytäntöjen mukaisesti.

Toimitusjohtajan palkitseminen

Alla olevassa taulukossa on esitetty yhteenveto toimitusjohtajan palkitsemisesta sekä toimitusjohtajan tärkeimmistä ehdoista.

Toimitusjohtaja

Kimmo Alkio	
Palkka	550 000 euroa/vuosi (45 833 euroa/kk) ml. autoetu. Yhteensä 550 000 euroa.
Edut	2 409 euroa
Tulospohjainen lisätulospalkkio	Tieto maksoi tammikuussa 2015 toimitusjohtajalle tulospohjaisen lisätulospalkkion. Palkkio perustui hallituksen asettamien haastavien tavoitteiden saavuttamiseen vuoden 2014 loppuun mennessä yhtiön strategisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti. Tulospalkkioksi määriteltiin alun perin 1 000 000 euroa. Tulosten perusteella hallitus hyväksyi 500 000 euron tulospalkkion, joka koostui 10 688 yhtiön omasta osakkeesta ja käteisosuudesta.
Tulospalkkio 2015	Ei vielä määritelty (vuonna 2015 maksettiin 265 000 euroa vuoden 2014 tuloksesta)
Tulospalkkion perusteet	50 % peruspalkasta perustuen konsernin myyntiin, tulokseen, tilauskertymään ja strategian implementointiin, kun tavoitteet saavutetaan. Enintään 100 % peruspalkasta perustuen konsernin myyntiin, tulokseen, tilauskertymään ja strategian implementointiin, kun saavutukset ylittävät tavoitteet. Palkitsemisen perustana olevien tekijöiden painotus: <ul style="list-style-type: none"> • Yrityksen tulos 30 % • Yrityksen myynti 20 % • Tilauskertymä 20 % • Strategian implementointi 30 %
Pitkän aikavälin osakekannustinohjelma 2012–2014	Mikäli tavoitteet saavutetaan, toimitusjohtajalle maksetaan summa, joka vastaa 50 %:a vuotuisesta bruttopalkasta ja enintään 120 % vuotuisesta bruttopalkasta. Toimitusjohtajalle toimitettiin yhteensä 12 742 Tiedon osaketta vuoden 2015 keväällä liittyen ansaintajaksoihin 2014 ja 2012–2014. Ohjelman ehtojen mukaan osakkeisiin liittyi luovutusrajoitus. Vuonna 2015 maksettujen palkkioiden käypä arvo on 636 028 euroa. ¹²⁾ Lisätietoja löytyy yhtiön verkkosivuilta www.tieto.fi/sijoittajille .
Osakepohjainen palkitsemisohjelma	Oikeutettu yhteensä 9 200 osakkeeseen, jos ohjelman kriteerit täyttyvät. Ohjelma on voimassa vuoden 2016 loppuun. Osakkeiden käypä arvo on 227 424 euroa. ¹³⁾
Pitkän aikavälin osakekannustinohjelma 2015	Oikeuttaa 20 000 osakkeeseen (Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä), jos tulospalkkion tavoitteet saavutetaan ja enintään 40 000 osakkeeseen. Ohjelman ansaintajakso on 2015–2017. Osakkeiden käypä arvo on 494 400 euroa. ¹⁴⁾
Osakeomistusohje	Suosittelava vähimmäissijoitus yhtiön osakkeisiin vastaa yhden vuoden bruttoperuspalkkaa.
Osakepohjaisiin kannustimiin liittyvät kustannukset	315 896 euroa
Eläkeikä	63
Eläkekustannus	Vuonna 2015 221 000 euroa. Vuotuinen kustannus lakisääteisen eläkkeen lisäksi: 23 % vuotuisesta peruspalkasta (maksuperusteinen eläkejärjestelmä) ¹⁵⁾
Irtisanomisaika	Mikäli Tieto irtisanoo sopimuksen, irtisanomisaika on 12 kk. Mikäli toimitusjohtaja irtisanoo sopimuksen, irtisanomisaika on 6 kk.
Irtisanomiskorvaus	Irtisanomisajan palkan lisäksi toimitusjohtajalla on oikeus 6 kuukauden peruspalkkaan ja lyhyen aikavälin kannustinta vastaavaan irtisanomiskorvaukseen, mikäli Tieto irtisanoo sopimuksen. Jos joku ostaa yli 50 % yhtiön osakkeista tai jos yhtiö sulautuu toiseen yritykseen sulautuvana yrityksenä ja jos jompikumpi osapuoli irtisanoo sopimuksen 9 kuukauden kuluessa tällaisesta yrityskaupasta tai sulautumisesta, yhtiö maksaa 6 kuukauden peruspalkkaa ja lyhyen aikavälin kannustinta vastaavaan irtisanomiskorvaukseen sekä toimitusjohtajalle viimeisimmän pitkän aikavälin osakekannustinohjelman perusteella myönnettyjen osakkeiden enimmäismäärän arvon irtisanomisajan palkan lisäksi. Jos toimitusjohtaja jää yrityksen palvelukseen yrityskaupan tai sulautumisen jälkeen, hän on oikeutettu viimeisimmän pitkän aikavälin osakekannustinohjelman yllä mainittuun palkkioon 12 kuukautta kyseisen yrityskaupan tai sulautumisen jälkeen. Mikäli toimitusjohtaja irtisanoo sopimuksen, hänellä ei ole oikeutta irtisanomiskorvaukseen muutoin kuin yllä mainitussa tapauksissa eli yli 50 %:n yritysostossa tai sulautumisessa.

¹¹⁾ Poikkeuksen muodostaa yksi henkilö, jolla on Tiedon aiemmin käyttämä rahastopohjainen eläkevakuutus.

¹²⁾ Pitkän aikavälin osakekannustinohjelman 2012–2014 käypä markkina-arvo on myönnettyjen osakkeiden kokonaisarvo käyttäen Tiedon osakkeen arvoa 31.12.2015 eli 24,72 euroa. Osakemäärä, johon tämä prosentuaalinen jako oikeuttaa, vahvistetaan kunkin ansaintajakson lopussa. Osakkeiden toimituksen yhteydessä tehtiin käteissuoritus verojen kattamiseksi.

¹³⁾ Osakepohjaisen palkitsemisohjelman käypä markkina-arvo lasketaan käyttäen Tiedon osakkeen arvoa 31.12.2015 eli 24,72 euroa.

¹⁴⁾ Pitkän aikavälin osakekannustinohjelman 2015 käypä arvo lasketaan käyttäen viimeisimpiä tulosennusteita ja Tiedon osakkeen arvoa 31.12.2015 eli 24,72 euroa.

¹⁵⁾ Maksuperusteissa järjestelmissä maksut järjestelmiin kirjataan sen kauden kuluksi, johon ne liittyvät. Maksamisen jälkeen yhtiöllä ei ole muita velvoitteita kyseisten eläkejärjestelmien suhteen.

Ajantasaiset tiedot toimitusjohtajan omistamista osakkeista ja optioista löytyvät sisäpiirirekisteristä Tiedon verkkosivuilta www.tieto.fi/sijoittajille.

Johtoryhmän jäsenten palkitseminen

Alla olevassa taulukossa on esitetty yhteenveto johtoryhmän jäsenten palkitsemisesta.

Johtoryhmä (pois lukien toimitusjohtaja) ¹⁶⁾

Palkat yhteensä	2 945 502 euroa
Edut yhteensä	131 200 euroa
Erityismaksut	0 euroa
Tulospalkkiot 2015 yhteensä	Ei vielä määritelty (vuonna 2015 maksettiin 565 077 euroa vuoden 2014 tuloksesta)
Tulospalkkion perusteet	<p>Tulospalkkion perusteet sekä palkkioiden tavoite- ja enimmäismäärät vaihtelevat henkilöittäin. Tulospalkkion on määrä palkita</p> <ul style="list-style-type: none"> • yhtiön suorituksesta sekä • yksilön suorituksesta <p>Suorituksen arviointi perustuu yllämainittuihin tekijöihin, ja hallitus vahvistaa sen erikseen kullekin johtoryhmän jäsenelle.</p> <p>Talousjohtaja: yksilöllisen suorituksen lisäksi tulospalkkio perustuu yhtiön tulokseen, jota mitataan seuraavilla tekijöillä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yrityksen tulos • Yrityksen myynti • Kassavirran paraneminen <p>Muut jäsenet: yksilöllisen suorituksen lisäksi tulospalkkio perustuu seuraaviin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yhtiön ja/tai • oman toimialaryhmän tai palvelualueen tuloskriteerit (liikevoittoprosentti, myynti ja muut tulostavoitteet)
Optiot	<p>2009 C -optio-ohjelma: oikeus merkitä 2 500 osaketta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Optio-oikeuksien käypä arvo on 39 000 euroa.¹⁷⁾ <p>Optio-ohjelmien ehdot löytyvät Tiedon verkkosivuilta. Ajantasaiset tiedot kunkin jäsenen omistamista osakkeista ja optioista löytyvät sisäpiirirekisteristä Tiedon verkkosivuilta.</p>
Pitkän aikavälin osakekannustinohjelma 2012–2014	<p>Mikäli tavoitteet saavutetaan, johtoryhmän muille jäsenille maksetaan pitkän aikavälin osakekannustinohjelman 2012–2014 perusteella summa, joka vastaa 30–40 %:a vuotuisesta bruttopalkasta ja enintään 60–80 % vuotuisesta bruttopalkasta.</p> <p>Johtoryhmän jäsenille toimitettiin vuoden 2015 keväällä yhteensä 22 305 Tiedon osaketta liittyen ansaintajaksoihin 2014 ja 2012–2014. Ohjelman ehtojen mukaan osakkeisiin liittyy luovutusrajoitus. Vuonna 2015 maksettujen palkkioiden käypä arvo on 1 140 483 euroa.¹⁸⁾</p> <p>Lisätietoja löytyy yhtiön verkkosivuilta www.tieto.fi/sijoittajille.</p>
Osakepohjainen palkitsemisohjelma	Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja yhteensä 23 900 osakkeeseen, jos ohjelman kriteerit täyttyvät. Ohjelma on voimassa vuoden 2016 loppuun. Osakkeiden käypä arvo on 590 808 euroa. ¹⁹⁾
Pitkän aikavälin osakekannustinohjelma 2015	Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja 90 000 osakkeeseen (Performance Shares), jos tulosmittareiden enimmäistasot saavutetaan sekä 7 600 osakkeeseen (Restricted Shares). Ohjelman ansaintajakso on 2015–2017. Näiden osakkeiden käypä arvo on 2 412 672 euroa. ²⁰⁾
Osakepohjaisiin kannustimiin (ml. optio-ohjelmat) liittyvät kustannukset	765 371 euroa
Osakeomistusohje	Suosittelava vähimmäissijoitus yhtiön osakkeisiin vastaa yhden vuoden bruttoperuspalkkaa.
Eläkeikä	Paikallisten säännösten mukainen.
Eläkekustannus	<p>Vuonna 2015 yhteensä 1 032 783 euroa.</p> <p>Talousjohtaja: Lakisääteisen eläkkeen lisäksi: vuotuinen kustannus vastaa 23 %:a vuotuisesta peruspalkasta (maksuperusteinen eläkejärjestelmä). Useimmat muut suomalaiset johtoryhmän jäsenet, joilla ei ole aiempia eläkejärjestelyjä: lakisääteisen eläkkeen lisäksi maksuperusteinen eläkejärjestelmä, jonka vuotuinen kustannus vastaa 15 %:a vuotuisesta peruspalkasta.²¹⁾</p> <p>Tieto on ottanut johtoryhmän Suomen ulkopuolella asuville jäsenille yksilölliset eläkevakuutukset paikallisten käytäntöjen mukaisesti.</p>
Irtisanomisaika	Vaihtelee sopimuskohtaisesti ja on 6–12 kk.
Irtisanomiskorvaus	Vaihtelee sopimuskohtaisesti ja vastaa irtisanomisaikaa.

¹⁶⁾ Lukuihin sisältyy myös Kolbjørn Haarrin (johtoryhmän jäsen 20.3.2015 saakka) ja Antti Vasaran (johtoryhmän jäsen 1.8.2015 saakka) palkitseminen.

¹⁷⁾ Laskettu perustuen yhden Tieto 2009 C -osakeoption käypään markkina-arvoon 31.12.2015 eli 15,60 euroa.

¹⁸⁾ Pitkän aikavälin osakekannustinohjelman 2012–2014 käypä markkina-arvo on myönnettyjen osakkeiden kokonaisarvo käyttäen Tiedon osakkeen arvoa 31.12.2015 eli 24,72 euroa. Osakkeiden toimituksen yhteydessä tehtiin käteissuoritus verojen kattamiseksi.

¹⁹⁾ Osakepohjaisen palkitsemisohjelman käypä arvo lasketaan käyttäen Tiedon osakkeen arvoa 31.12.2015 eli 24,72 euroa.

²⁰⁾ Pitkän aikavälin osakekannustinohjelma 2015 käypä arvo lasketaan käyttäen viimeisimpiä tulosennusteita ja Tiedon osakkeen arvoa 31.12.2015 eli 24,72 euroa.

²¹⁾ Maksuperusteissa järjestelmissä maksut järjestelmiin kirjataan sen kauden kuluiksi, johon ne liittyvät. Maksamisen jälkeen yhtiöllä ei ole muita velvoitteita kyseisten eläkejärjestelmien suhteen.

Johtoryhmän osakeomistus

	Osakeomistus 31.12.2015	Osakeomistus 31.12.2014	Optiot 31.12.2015	Optiot 31.12.2014
Kimmo Alkio	39 403	15 973	0	30 000
Håkan Dahlström	1 000	1 000	0	0
Kolbjørn Haarr ²²⁾	N/A	1 171	N/A	39 000
Lasse Heinonen	13 278	8 731	2 500	15 000
Per Johanson	4 465	1 079	0	0
Ari Järvelä	4 956	2 478	0	9 000
Ari Karppinen	10 504	6 539	0	8 000
Satu Kiiskinen	3 398	1 000	0	0
Katariina Kravi	3 550	1 090	0	0
Antti Vasara ²³⁾	N/A	4 640	N/A	0

²²⁾ Johtoryhmän jäsen 20.3.2015 saakka.

²³⁾ Johtoryhmän jäsen 1.8.2015 saakka.

Yhteenveto koko johtoryhmän palkitsemisesta vuonna 2015 löytyy myös tilinpäätöksen liitteestä 7. Yhtiön palkka- ja

palkkioselvitys löytyy Tiedon verkkosivuilta www.tieto.fi/sijoittajille.

Tilinpäätös

Pääliiketoiminnassamme 2015 oli meille kasvun vuosi ja samanaikaisesti pystyimme parantamaan kannattavuutta. Tehokkuuden ja tuottavuuden paraneminen jatkui standardoinnin ja palvelutuotannon teollistamisen ansiosta.

Kasvatimme investointeja kasvuliiketoimintoihimme, toteutimme kolme yritysostoa ja panostimme osaamisen uudistamiseen – ja näin tartumme tulevaisuuden kasvumahdollisuuksiin.

Hallituksen toimintakertomus

Vuosi 2015 lyhyesti

- IT-palveluissa myynti kasvoi orgaanisesti markkinoita nopeammin, 3 %
- Tiedon kasvualueet, mukaan lukien Digitaalinen asiakaskokemus, pilvipalvelut, Lifecare ja Teollinen internet kasvoivat yhteensä 20 % – yhtiö julkisti uuden start-upin, Tietoturvapalvelut
- Asiakkaan päätös lisätä omien resurssien käyttöä vaikutti merkittävästi Tuotekehityspalvelujen myyntiin – tehostamistoimenpiteiden ansiosta kustannusrakenne terveellä pohjalla
- Varsinaisen liiketoiminnan liikevoittomarginaali nousi yli 10 %:iin – Jatkuvien palveluiden automaatio-ohjelma keskeinen tekijä kannattavuuden parantamisessa

IT-markkinoiden kehitys vuosina 2015 ja 2016

IT-palvelumarkkinat kasvoivat Pohjoismaissa noin 2 % vuonna 2015. Perinteisten palveluiden kysynnän lasku sekä haasteellisen makrotaloudellisen tilanteen jatkuminen Suomessa vaikuttavat edelleen markkinoiden kokonaiskasvuun. IT-markkinoiden odotetaan kehittyvän hieman hitaammin Suomessa bruttokansantuotteen heikon kehityksen johdosta, mutta Ruotsin markkinoiden odotetaan olevan aktiiviset. Vuonna 2016 Tiedon markkinoiden arvioidaan kasvavan noin 2 %.

- **Finanssitoimialalla** digitaalinen asiakaskokemus, palvelujen digitalisointi, prosessien automatisointi ja sääntely sekä pankki- että vakuutussektorilla toimivat markkinoiden ajureina. Perusjärjestelmien uudistamisen markkinat ovat piristymässä molemmissa segmenteissä, ja asiakkaat käynnistävät uudistusohjelmia, joihin tyypillisesti sisältyy globaaleja standardoituja ratkaisuja. Kiinnostus liiketoimintaprosessien ulkoistamiseen kasvaa perusliiketoiminnan modernisoinnin ja back-office -toimintojen automaation myötä. Ruotsissa liiketoiminta- ja teknologiakonsultoinnin markkinat ovat hyvällä tasolla. Suomessa eläkejärjestelmän muutoksen odotetaan synnyttävän kysyntää eläkesegmentissä vuoden 2016 aikana.
- **Valmistavassa teollisuudessa ja metsäteollisuudessa** epävarmuus on hieman lisääntynyt Suomessa, mutta toiminnanohjausmarkkinat ovat edelleen aktiiviset kaikissa Pohjoismaissa. Kustannussäästöt sekä toimitusketjun automaatio ovat tärkeitä ajureita uusissa tietotekniikkahankkeissa, mutta yritykset pyrkivät myös yhä enemmän tehostamaan liiketoimintaansa uusilla, teollisen internetin mahdollistamilla palveluilla.
- **Kaupassa ja logistiikassa** yritykset investoivat yhä vaativammille kuluttajille suunnattuihin kehittyneisiin ratkaisuihin voidakseen paremmin tunnistaa asiakkaiden tarpeet ja lisätä asiakasuskollisuutta. Kaupan alan yritykset voivat digitalisoinnin avulla tarjota asiakkailleen yhtenäistä asiakaskokemusta näiden asioidessa eri kanavien kautta. Sähköisen kaupankäynnin uudistamiseen liittyvä kysyntä on pysynyt hyvänä, ja viime aikoina kiinnostus kauppojen ja niiden työntekijöiden digitalisointia kohtaan on kasvanut. IT-palveluiden tarjoajille tämä luo mahdollisuuksia tarjota asiakkaille konsultointia ja projekteja, joissa eri kanavia ja niiden perustana olevia prosesseja tarkastellaan uusista näkökulmista.
- **Julkisella sektorilla** kustannussäästötarpeet ja kansalaiskeskeisyyttä painottava lähestymistapa johtavat palveluiden ja prosessien digitalisointiin. Ruotsissa ulkoistustrendi on edelleen vahva ja Tiedon pilvipalveluiden kysyntä on hyvällä tasolla. Suomessa jaettujen infrastruktuuripalveluiden kysyntä on hyvää vuonna 2014 solmitun puitesopimuksen pohjalta. Myös dokumentti- ja asiahallinnan ratkaisujen markkinat ovat hyvät.
- **Terveydenhuolto- ja hyvinvointisektorilla** palveluiden ja prosessien digitalisointi on tärkein kasvun ajuri. Vanhuksille suunnatut mobiilipalvelut ja sähköiset hyvinvointipalvelut ovat esimerkkejä alueista, joilla kysyntä on vahvaa. Suomessa heikko taloudellinen tilanne vaikuttaa markkinoihin jonkin verran, mutta sosiaali- ja terveydenhuoltosektorin uudistaminen avaa lupaavia mahdollisuuksia Tiedolle.
- **Energiasektorilla** älymittareiden markkinat energianjakelussa kasvavat etenkin Norjassa. Öljy- ja kaasuteollisuudessa investointitasot ovat pysyneet alhaisina ja asiakkaat pyytävät hinnanalennuksia myös jatkuvissa palveluissa.
- **Mediasektorilla** asiakkaat jatkavat palvelujen siirtämistä sähköisiin ympäristöihin. Asiakkaiden budjettirajoitteista johtuen kustannussäästöt ovat keskeinen tekijä investointipäätöksissä. Tämän odotetaan johtavan uusiin ulkoistumahdollisuuksiin keskipitkällä aikavälillä.
- **Tietoliikennesektorilla** suuret muutoshankkeet perustuvat tarpeeseen yksinkertaistaa järjestelmiä ja alentaa kustannuksia sekä mahdollisuuteen saada hankkeista enemmän lisäarvoa. Tietoliikenneoperaattorit siirtyvät räätälöidyistä ratkaisuista standardoituihin ratkaisuihin. Kilpailu alalla on erittäin kovaa.

Markkinamuutokset tarjoavat uusia mahdollisuuksia

Sekä kuluttajien että yritysasiakkaiden muuttuva käyttäytyminen nopeuttaa uusien teknologioiden mahdollistamaa digitalisaatiota. Kuluttajille on tavallista, että kaikki palvelut ovat saatavissa vuorokauden ympäri ja että heille on tarjolla itsepalveluja sekä personoituja digitaalisia kokemuksia. Muutos tuo mahdollisuuksia kaikille toimialoille ja jatkuvasti avautuu uusia tapoja hyödyntää digitalisaatiota teollisissa prosesseissa. Internetin käyttäjien määrän lisääntyessä myös tietomäärä kasvaa eksponentiaalisesti. Uusien teknologioiden ansiosta kapasiteetin saatavuus ja liitettävien laitteiden määrä kasvaa kuitenkin jatkuvasti. Pilvipalvelujen, big datan, esineiden internetin, robotiikan ja muiden uusien teknologioiden pohjalta syntyy uusi datakeskeinen ekosysteemi, jossa laitteiden kommunikointiin pohjautuvat prosessit ja vuorovaikutus ovat ennustettavia ja reaaliaikaisia.

Digitalisaatio vaikuttaa lähes kaikkiin yrityksiin, ja muutos vain kiihtyy entisestään. Uusia mahdollisuuksia syntyy paitsi toimialojen sisällä myös uusissa, toimialojen leikkauspisteeseen syntyvissä ekosysteemeissä. Tämä osaltaan hämärtää perinteisiä toimialojen välisiä rajoja. Tieto on tunnistanut lukuisia alueita, jotka tarjoavat uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Näitä ovat esimerkiksi digitaalinen maksaminen, tilauspohjainen tuotanto, reaaliaikainen vähittäiskauppa, autonominen logistiikka, digitaalinen terveydenhoito, älykäs kotihoito ja tietoverkkojen turvallisuus.

Voidakseen säilyttää markkina-asemansa nopeasti muuttuvassa kilpailutilanteessa asiakkaat panostavat yhä vahvemmin oman liiketoimintansa digitalisointiin. Innovaatioihin ja uusien sovellusten joustavaan kehittämiseen ja lanseerauksiin tarvitaan uusia ketteriä arkkitehtuureja ja automatisoituja ympäristöjä. Kun asiakaskokemuksesta tulee ehdoton edellytys digitaalisten yritysten toiminnalle, tietotekniikkatoimittajien roolista tulee yhä strategisempi.

IT-palveluntarjoajan vahva toimiala- ja liiketoimintatuntemus, teknologiaosaaminen ja kyky luoda asiakkaille uusia digitaalisia palveluita ovat yhä merkittävämpiä tekijöitä. Jotta asiakkaille voitaisiin tarjota parhaita mahdollisia teknologioita, myös palvelujen kehittäminen yhdessä kumppanien ja asiakkaiden kanssa on yleistymässä. Lisääntynyt avoimuus nopeuttaa tätä kehitystä, kun avoimet sovellusrajapinnat (API) ja avoin data mahdollistavat yhteistoiminnallisen innovoinnin.

IT-investoinneissa uusien palveluiden osuus kasvaa kun taas perinteisiä palveluita kuten infrastruktuuripalveluita pidetään tapana saavuttaa kustannussäästöjä. Tämän suuntauksen ovat mahdollistaneet palvelutoimitusten standardointi ja teollistaminen, ja myös jatkossa IT-palvelutarjoajat jatkavat investointejaan automaation ja tuottavuuden parantamiseen.

Vahva kehitys pohjautuu strategian onnistuneeseen toteutukseen

Strategian onnistunut toteutus on vahvistanut Tiedon hyvää kehitystä viime vuosina. Tiedon transformaatio, jossa painopistealueena on ollut palveluiden uudistaminen ja toimitusten tehokkuus, on edennyt hyvin ja yhtiön kilpailukyky on parantunut. Laaja palveluvalikoima tukee yhtiön tavoitetta olla asiakkaiden luotettu kumppani liiketoiminnan ja tietotekniikan uudistamisessa ja tukea asiakkaita nopeasti muuttuvassa uusien teknologioiden ympäristössä. Tiedon kyky erottautua kilpailijoista perustuu johtaviin toimialakohtaisiin tuotteisiin valituilla alueilla, ja yhtiö panostaa jatkossakin toimialaosaamiseen voidakseen auttaa asiakkaitaan hyödyntämään markkinoiden tarjoamia mahdollisuuksia ja tukea asiakkaiden liiketoiminnan uudistamista.

Vuonna 2015 vauhti kasvuhankkeiden toteuttamisessa kiihtyi. Tieto toteutti lukuisia yritysostoja ja keskittyi valittujen kasvuliiketoimintojen kehittämiseen investoimalla palvelujen kehittämiseen ja rekrytoimalla uutta osaamista. Lisäksi Tieto valmisteli tietoturvapalveluihin keskittyvän, kolmannen sisäisen startup-yrityksen käynnistämistä, joka toteutuikin tammikuussa 2016. Yhtiö solmi myös useita kumppanuussopimuksia voidakseen tarjota asiakkailleen kokonaisuuksia, jotka pohjautuvat parhaaseen mahdolliseen teknologiaan yhdistettynä Tiedon palveluihin ja ratkaisuihin. Esimerkkejä tästä ovat kumppanuus markkinoiden johtavan pankki- ja rahoitusalan ohjelmistojen toimittajan Temenoksen kanssa sekä Tiedon nimeäminen Salesforce.com ja Workdayn kumppaniksi. Workday on maailman johtavia toimijoita talous- ja henkilöstöhallinnon pilvipalveluissa. Tiedon strategian kehittäminen jatkuu ja päivittämiseen liittyvistä yksityiskohdista kerrotaan kevään aikana.

Liiketoimintaostot ja -myynnit

Elokuussa Tieto osti Software Innovationin, joka on Pohjoismaiden johtavia ohjelmistoyrityksiä sisällönhallintaratkaisujen (Enterprise Content Management, ECM) alueella. Kauppa vahvistaa Tiedon asemaa etenkin Norjassa ja kasvattaa sen skaalautuvaa ohjelmistopohjaista liiketoimintaa. Lisäksi Tieto uskoo voivansa laajentaa palveluidensa tarjontaa kaupan ansiosta. Software Innovationin henkilömäärä on noin 350. Vuonna 2015 yhtiön liikevaihto oli

noin 40 milj. euroa. Noin 75 % yhtiön liikevaihdosta tulee Norjasta ja loput pääosin Ruotsista ja Tanskasta.

Marraskuussa Tieto osti ruotsalaisen Imano AB:n, joka on erikoistunut paperi- ja metsäteollisuuden konsultointipalveluihin ja tukee asiakkaitaan näiden digitalisoidessa liiketoimintaprosesseja. Yritysosto tukee Tiedon pyrkimystä kasvaa Ruotsin ja Norjan suurimmaksi IT-palvelutarjoajaksi paperi- ja metsäteollisuudelle. Imanolla on noin 50 työntekijää Ruotsissa. Vuonna 2015 yhtiön liikevaihto oli noin 7 milj. euroa.

Joulukuussa Tieto allekirjoitti sopimuksen Smilehousen ostopuolesta. Smilehouse, joka on Suomen johtava toimija monikanavaisen kaupankäynnin ratkaisuihin, toimii pääasiassa Suomessa ja Ruotsissa. Yrityskaupan ansiosta Tieto vahvistaa asemaansa yhtenä Pohjoismaiden johtavista yrityksistä digitaalisen asiakaskokemuksen alueella. Kauppa tukee yhtiön tavoitetta nopeuttaa kasvuaan tällä markkinalla. Smilehouse on sähköisen kaupankäynnin edelläkävijä Suomessa. Yhtiöllä on 75 työntekijää. Kauppa kasvattaa Tiedon liikevaihtoa tällä alueella merkittävästi. Vuonna 2015 Smilehousen liikevaihto oli noin 10 milj. euroa, ja sen odotetaan kasvavan markkinoita nopeammin.

Fokusoitumista painottavan strategiansa mukaisesti Tieto sopi syyskuussa Lean System -liiketoimintojen myynnistä Suomessa. Myydyt liiketoiminnot, jotka työllistävät lähes 40 henkilöä, tarjoavat palveluja lähinnä suomalaisille pienille ja keskisuurille yrityksille Tiedon keskittyessä strategiansa mukaisesti keskisuuriin ja suuriin yrityksiin sekä julkisen sektorin asiakkaisiin.

Palveluiden ja osaamisen uudistaminen

Tiedon tavoitteena on olla edelläkävijä toimitusten tehokkuudessa sekä korkealaatuisten palveluiden tarjoajana. Yhtiö pyrkii hyödyntämään markkinamuutoksen mahdollistamia uusia palvelumalleja. Tieto jatkaa palveluidensa ja osaamisensa uudistamista tavoitteenaan olla asiakkaiden luotettu kumppani liiketoiminnan digitalisoinnissa. Vuonna 2015 Tieto rekrytoi osaamista uusille palvelualueille. Rekrytoinnit sisältävät esimerkiksi toimialakonsultteja, digitaalisia arkkitehteja, asiakaskokemuksen johtamiseen liittyviä suunnittelijoita ja ohjelmistokehittäjiä. Joulukuun loppuun mennessä Tieto oli

rekrytoinut noin 500 lisäosaajaa. Rekrytoinnit toteutettiin pääasiassa ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Toisaalta uudet palvelut ovat vähemmän työvoimavaltaisia ja itsepalvelukanavat vähentävät henkilöstötarvetta. Tieto on myös panostanut myyntiin rekrytoimalla uutta myyntihenkilöstöä. Tämä on lisännyt IT-palveluiden myynnin kustannuksia jonkin verran.

Tieto kasvatti investointejaan palveluiden kehittämiseen vuonna 2015 voidakseen varmistaa asemaansa liiketoiminnan digitalisoinnin luotettuna kumppanina ja lisätäkseen skaalautuvuutta. Sovellushallinnan palveluiden ja infrastruktuuripalveluiden teollistamisen tavoitteena on korkea laatu, nopeus, tehokkuus ja hyvä asiakaskokemus. Vuonna 2015 IT-palvelujen kehittämiskustannukset ylittivät edellisvuoden tason noin 10 milj. eurolla. Lisäksi Jatkuvien palveluiden automatisointiohjelmaan liittyvät kustannukset vaikuttivat koko vuoden tulokseen. Kustannusten 5 milj. euron nousu toteutui vuoden 2015 ensimmäisellä puoliskolla. Kehittämiskustannukset olivat vuonna 2015 noin 60 milj. euroa eli yli 4 % konsernin liikevaihdosta.

Voidakseen kasvaa markkinoita nopeammin pitkällä aikavälillä Tieto kohdisti suurimman osan palvelujen kehittämisestä valittuihin kasvualueisiin. Seuraavien uusien palvelujen myynti oli vuositasolla yli 260 milj. euroa ja kasvu 20 %:

- Digitaalinen asiakaskokemus
- Lifecare
- Teollinen internet
- Pilvipalvelut
- Tietoturvapalvelut, joka on tammikuussa 2016 käynnistetty, modernien tietoturvahyökkäysten estoon keskittyvä uusi startup. Uusi yksikkö vahvistaa Tiedon liiketoimintaa tietoturvan alueella, joka on jatkossa yksi Tiedon valituista kasvualueista.

Digitaalinen asiakaskokemus

Uudet palvelut tarjoavat yrityksille keinoja erottautua kilpailijoista tarjoamalla digitaalisia elämyksiä sekä hyödyntämällä asiakaskäyttämisen analysointia. Asiakaskysyntä painottuu digitaalisten palvelujen kokonaisvaltaiseen käyttöön, mikä mahdollistaa markkinoinnin, myynnin ja palveluiden kehittämisen kaikilla digitaalisilla kanavilla. Pohjoismaisten markkinoiden vuotuisen kasvun odotetaan olevan lähivuosina noin 20 %.

Voidakseen hyödyntää monikanavaisen kaupankäynnin tarjoamia mahdollisuuksia Tieto osti joulukuussa Smilehousen, joka on Suomen johtava toimija monikanavaisen kaupankäynnin ratkaisuissa. Yritysten osaamiseen pohjautuen Tiedon digitaalisen asiakaskokemuksen startup voi tarjota laajoja monikanavaisia ratkaisuja laajemmalle asiakasryhmälle, sisältäen kaupan alan ja finanssisektorin lisäksi myös teollisuuden, tietoliikenteen ja energiasektorin. Tieto lisäsi myös investointejaan tälle alueelle ja rekrytoi uutta osaamista vuonna 2015 vahvistaakseen ajatusjohtajan asemaansa kotimarkkinoilla. Vuonna 2015 alueen henkilöstömäärä kasvoi

noin 140:llä, mukaan lukien Smilehousen henkilöstö. Vuonna 2015 Tiedon liikevaihto tällä alueella oli noin 30 milj. euroa kasvun ollessa 20 %.

Lifecare

Digitalisointimarkkinat terveydenhuolto- ja hyvinvointisektorilla ovat pysyneet hyvinä. Kysyntä uusille ratkaisuille, jotka auttavat vastaamaan kasvavaan palvelutarpeeseen, on vahvaa. Tämä johtuu osittain väestön ikääntymisestä, mutta myös tarpeesta alentaa kustannuksia. Lifecare on johtava pohjoismainen toimialaratkaisu terveydenhuolto- ja hyvinvointisektorille. Lifecare kuului vuoden 2015 palvelukehityksen painopistealueisiin, ja Tieto on myös rekrytoinut uusia työntekijöitä kasvua tukemaan. Tärkeimmät sovellukset liittyvät esimerkiksi mobiiliin kotihoitoon, koulutukseen ja kansalaisten e-palveluihin. Sovellukset ovat modulaarisia ja sertifioitujen avoimet rajapinnat tukevat ekosysteemiä ja kolmansien osapuolten sovellusten ja palveluiden integroimista järjestelmään. Tieto arvioi, että merkittävä osa sen julkisen hallinnon terveydenhuoltoasiakkaista siirtyy käyttämään Lifecarea vuoden 2016 aikana. Vuonna 2015 Tiedon liikevaihto tällä alueella oli yli 160 milj. euroa kasvun ollessa 6 %.

Teollinen internet

Teollisen internetin sovellukset lisääntyvät nopeasti yhdistäen internetin lukuisiin päivittäin käytettäviin laitteisiin. Sen lisäksi, että uudet sovellukset lisäävät automaatiota ja tuovat kustannussäästöjä ne tarjoavat myös liiketoimintamahdollisuuksia yrityksille mukaan lukien IT-palveluiden tarjoajat. Teollista internetiä voidaan käyttää esimerkiksi laitteiden, kotien, autojen ja ihmisten seurannassa. Analysoidun tiedon pohjalta voidaan luoda uusia palveluja eri toimialoille kuten teollisuudelle, rakennusteollisuudelle, terveydenhuollolle ja tietoliikenteelle. Yritykset pystyvät näin nostamaan käyttöastetta, alentamaan ylläpitokustannuksia sekä parantamaan asiakaspalvelua. Pohjoismaisten markkinoiden odotetaan kasvavan vuosittain noin 50 % (CAGR) yli 5 miljardiin euroon vuoteen 2020 mennessä.

Tiedon painopistealueita vuonna 2015 olivat palvelujen kehittäminen ja ratkaisujen tuotteistaminen. Tieto toi markkinoille useita ratkaisuja, esimerkiksi

- Real Time Factory teollisuusyrityksille tehtaiden digitalisoimiseksi Industry 4.0:n aikakaudelle
- eSense, ratkaisu älykkäiden hyvinvointipalveluiden hallintaan
- VITAL, ratkaisu, joka tarjoaa analytiikkaa laitteistojen seurannan ja ylläpidon hallintaan
- M2M-In-a-Box, TeliaSoneran kanssa yhdessä kehitetty palvelu, joka on osa TeliaSoneran IoT-tuoteportfolioa.

Vuoden loppua kohden Tieto Connect -alustan kehittäminen kiihtyi. Uuden, tammikuussa käyttöön otetun pilvipohjaisen alustan avulla yritykset voivat luoda oman IoT-sovelluksensa jopa minuuteissa. Tiedon teollisen internetin innovatiivisuus

saikin tunnustusta kansainvälisesti arvostetussa, HfS:n toteuttamassa vertailututkimuksessa. Vuonna 2015 Tiedon investoinnit teolliseen internetiin olivat noin 4 milj. euroa liikevaihdon jäädessä tämän alle.

Pilvipalvelut

Tietotekniikkaa ollaan siirtämässä skaalautuviin ja joustaviin ympäristöihin, ja pilvipalveluiden markkinat kasvavat nopeasti. Tällä hetkellä pilvipalvelut sisältävät lähes kaikkiin uusiin tarjouksiin, koska uudet teknologiat yhdistyneenä globaaleihin toimitusmalleihin ja teollistettuihin prosesseihin auttavat alentamaan järjestelmien kokonaiskustannuksia.

Pilvimarkkinoiden, mukaan lukien julkinen ja yksityinen pilvi, vuotuisen keskimääräisen kasvun odotetaan olevan noin 30 % (CAGR 2013–2018) tulevina vuosina.

Jatkuvissa palveluissa kasvun ajureina toimivat yrityksille tarkoitetut pilvipalvelut kuten Tieto Cloud Server, Tieto Productivity Cloud ja Tieto Dynamic Landscape for SAP. Lisäksi palveluiden siirrosta pilveen on tullut oleellinen osa ulkoistuksia. Vuoden 2015 lopulla Tieto toi markkinoille kaksi uutta palvelua: Tieto Enterprise Cloud Orchestrator (TECO) ja Tieto Dynamic Landscape for databases (powered by Oracle). TECO automatisoi sekä asiakkaan sovellusten elinkaaren hallinnan alusta loppuun että infrastruktuurin käytön. Näin palvelu auttaa asiakasta kehittämään uusia digitaalisia tuotteita ja palveluita sekä ottamaan ne käyttöön ketterämmin. TECO nopeuttaa sovellusten kehittämistä ja julkaisua useiden toimittajien ympäristössä, joten sen avulla yritykset ja organisaatiot voivat merkittävästi lyhentää uusien palveluiden käyttöönottoon tarvittavaa aikaa ja samalla alentaa kustannuksia. Pilvipalveluiden myynti kasvoi 65 % vuonna 2015, ja tällä hetkellä ne muodostavat noin 17 % Jatkuvien palveluiden liikevaihdosta.

Tietoturvapalvelut

Hiljattain tehdyn tutkimuksen mukaan 90 % yrityksistä maailmanlaajuisesti ei ole varautunut kyberriskeihin riittävästi. Koska Tieto haluaa auttaa asiakkaitaan tietotekniikan yhä monimutkaisemmassa turvallisuusympäristössä ja käyttää hyväkseen tietoturvapalveluiden tarjoamat markkinamahdollisuudet, se toi tammikuussa 2016 markkinoille tietoturvapalveluihin keskittyvän sisäisen startupin. Tiedon tietoturvapalvelut on kehitetty turvaamaan yritysten ja julkisen sektorin organisaatioiden digitaalisia toimintoja. Jatkuvien palveluiden tietoturvapalvelumalli auttaa organisaatioita lisäämään näkyvyyttä ja suojaamaan digitaalista liiketoimintaansa. Tiedon Security Wall tarjoaa ainutlaatuisen, reaaliaikaisen näkymän tietoturvan hallintaan valvomalla digitaalista turvallisuutta jatkuvasti. Tieto on nimittänyt uuden tietoturvapalveluiden startupin vetäjäksi Markus Melinin, joka siirtyi Tietoon F-Securesta. Kyberturvallisuusmarkkinoiden ennustetaan kasvavan noin 10 % (GAGR) vuoteen 2020

mennessä ja jatkuvien tietoturvapalvelujen markkinoiden tätäkin nopeammin.

Tulosajurit vuonna 2016

Tiedon tavoitteena on kasvaa IT-palveluissa markkinoita nopeammin vuonna 2016. Hankittujen yritysten liikevaihto oli yhteensä 57 milj. euroa vuonna 2015, josta 17 milj. euroa vaikutti Tiedon vuoden 2015 liikevaihtoon.

Myös kannattavuuden odotetaan edelleen kehittyvän myönteisesti. Liikevaihdon kasvun lisäksi tuloksen kehitykseen vuonna 2016 vaikuttavat

- Jatkuvien palveluiden automatisointi ja sovellushallinnan teollistaminen
- palveluiden kehittäminen ja
- rekrytoinnit uusille palvelualueille.

Tammikuussa 2015 Tieto julkisti Jatkuvien palveluiden automatisointiin ja sovellushallinnan teollistamiseen liittyvän ohjelman. Suunnitelluista henkilöstövähennyksistä 650:n odotettiin vaikuttavan Jatkuvien palveluiden ja 190:n Konsultointi ja Integraatiopalveluiden palvelualueeseen. Joulukuun loppuun mennessä Jatkuvat palvelut oli toteuttanut yli 500 suunnitelluista irtisanomisista. Konsultointi ja integraatiopalveluissa vähennyksistä oli toteutunut noin 100, sisältäen omaehtoiset irtisanoutumiset ja sisäisen liikkuvuuden. Toimenpiteet jatkuvat vuonna 2016. Näiden vähennysten odotetaan tuovan noin 50 milj. euron bruttosäästöt, joista noin 20 milj. euroa toteutui vuonna 2015.

Palveluiden ja osaamisen uudistamisen odotetaan jatkuvan vuonna 2016. Uuden osaamisen rekrytointi kasvualueille pienentää automaatiosta syntyvien säästöjen myönteistä vaikutusta. Vuonna 2016 Tieto kasvattaa edelleen investointejaan palvelujen kehittämiseen lupaavilla kasvualueilla. Palveluiden kehittämiskustannusten odotetaan kasvavan vuodesta 2015 ja olevan yli 4 % konsernin liikevaihdosta vuonna 2016.

Tuotekehityspalveluissa vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen liikevaihtoon vaikuttaa erään avainasiakkaan päätös lisätä omien resurssien käyttöä, sillä sen projektit päättyivät vuoden 2015 toisen neljänneksen alussa. Koska toteutettujen tehostamistoimenpiteiden ansiosta nykyisen liiketoiminnan kustannuspohja on terve, varsinaisen liiketoiminnan liikevoittomarginaalin odotetaan normalisoituvan alle 10 %:iin.

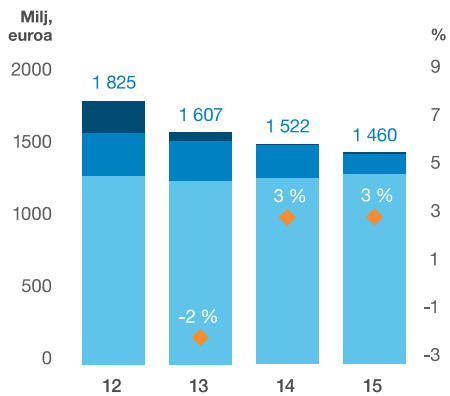
Tieto ennakoii, että uudelleenjärjestelyjen kustannukset ovat alle 2 % liikevaihdosta, mukaan lukien tammikuussa 2015 julkaistuun ohjelmaan liittyvät kustannukset. Käyttöomaisuusinvestointien odotetaan olevan jatkossakin 3–4 % liikevaihdosta.

Taloudellinen tulos

Koko vuoden liikevaihto laski 4,1 % ja oli 1 460,1 (1 522,5) milj. euroa. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa laski orgaanisesti 2,6 %. Lasku johtui Tuotekehityspalvelujen merkittävien projektien päättymisestä, josta yhtiö ilmoitti lokakuussa 2014. Valuuttakursseilla, lähinnä Ruotsin ja Norjan kruunun sekä Venäjän ruplan heikkenemisellä, oli 28 milj. euron kielteinen vaikutus liikevaihtoon. Liiketoimintaostoilla oli 17 milj. euron

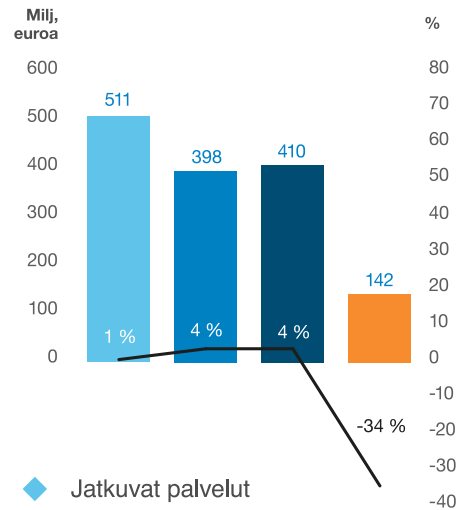
myönteinen vaikutus liikevaihtoon, pääasiassa Toimialakohtaisissa ohjelmistotuotteissa. Vaikutukset on esitetty Tiedon verkkosivuilla julkaistussa taulukossa www.tieto.com/investors. Liiketoimintamyynneillä oli 15 milj. euron kielteinen vaikutus. IT-palveluiden liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi orgaanisesti 2,7 %.

Myynti ja orgaaninen kasvu

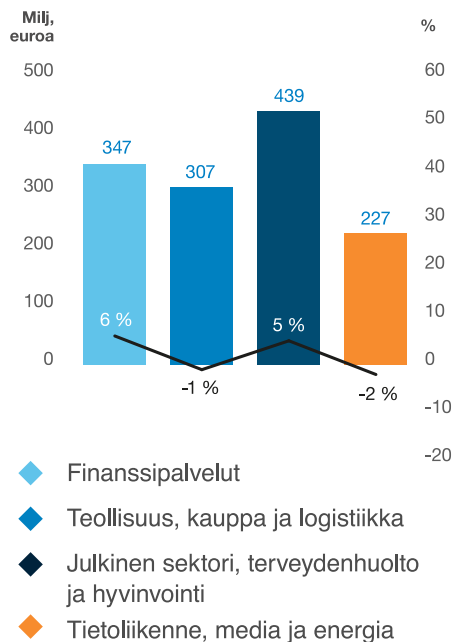
- ◆ IT-palvelut
- ◆ Tuotekehityspalvelut
- ◆ Yritysmyyntit ja -ostot sekä IFRS 11:een liittyvä oikaisu
- ◆ IT-palveluiden orgaaninen kasvu, %

Liikevaihto ja orgaaninen kasvu palvelualueittain

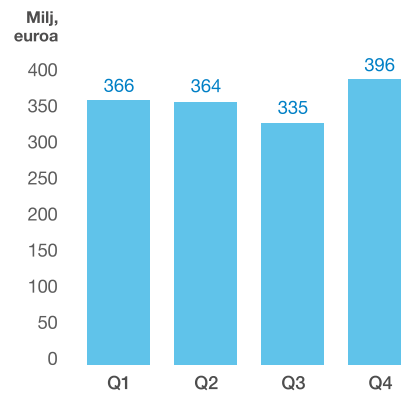

- ◆ Jatkuvat palvelut
- ◆ Konsultointi ja integraatiopalvelut
- ◆ Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet
- ◆ Tuotekehityspalvelut

Liikevaihto ja orgaaninen kasvu toimialaryhmittäin

Liikevaihto neljänneksittäin, milj, euroa

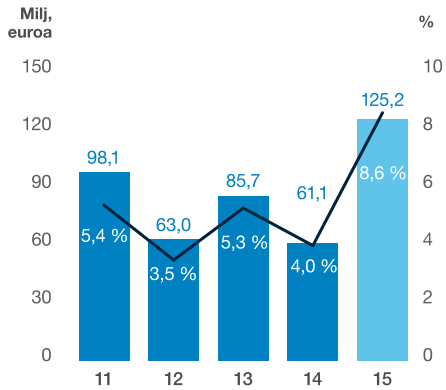
Koko vuoden liikevoitto (EBIT) oli 125,2 (61,1) milj. euroa eli 8,6 % (4,0) liikevaihdosta. Liikevoitto sisältää 31,7 milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja, 6,2 milj. euron myyntivoiton liittyen Lean Systems -liiketoimintojen myyntiin ja -0,1 milj. euron oikaisun, joka liittyy metsäteollisuuden liiketoiminnan myyntiin Isossa-Britanniassa vuonna 2013. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä¹⁾ oli 150,8 (150,2) milj. euroa eli 10,3 % (9,9) liikevaihdosta. IT-palveluiden liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 136,2 (128,5) milj. euroa.

Tieto kasvatti investointejaan kasvualueisiin, ja kannattavuuteen vaikuttivat myös Jatkuvien palveluiden automatisointiohjelmaan liittyvät kulut. Kustannukset, mukaan lukien kehittäminen sekä Jatkuvien palveluiden automatisointiin liittyvät tilapäiset, päällekkäiset kustannukset, kasvoivat 15 milj. euroa koko

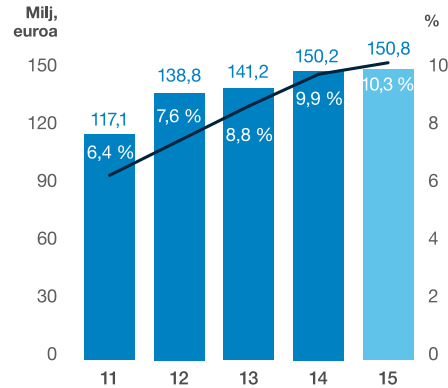
vuonna. Valuuttakurssimuutoksilla oli 9 milj. euron kielteinen vaikutus liikevoittoon. Kielteinen vaikutus syntyi lähinnä Ruotsin ja Norjan kruunusta sekä Venäjän ruplasta. Tulospalkkiot olivat 29,7 (27,5) milj. euroa.

Lähinnä Jatkuvien palveluiden automatisointiohjelmaan ja sovellushallinnan palvelujen teollistamiseen liittyvillä tehostamistoimenpiteillä oli noin 30 milj. euron myönteinen vaikutus IT-palveluiden liikevoittoon. Säästöjen vaikutusta pienensivät noin 20 milj. euron palkkainflaatio ja rekrytoinnit uusille palvelualueille. Varsinaisen liiketoiminnan henkilöstökustannukset pois lukien kustannussäästöt ja palkkainflaatio nousivat neljännellä neljänneksellä johtuen rekrytoinneista uusille palvelualueille. Tieto on rekrytoinut noin 500 uutta osaajaa vuoden 2015 aikana.

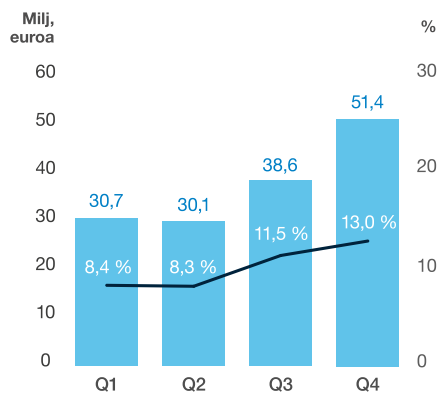
Liikevoitto (EBIT) ja marginaali

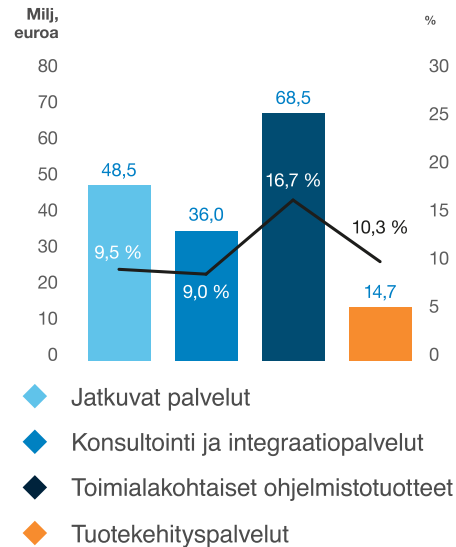
Liikevoitto (EBIT) ja marginaali ilman kertaluonteisia eriä

Liikevoitto (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä vuosineljänneksittäin

Liikevoitto (EBIT) ja marginaali ilman kertaluonteisia eriä

Tuotekehityspalveluissa toimintaa tehostettiin kustannusten sopeuttamiseksi liiketoimintavolyymien laskuun.

Poistot ja alaskirjaukset olivat 56,6 (104,0) milj. euroa. Vertailuluku sisältää 39,6 milj. euron liikearvon alaskirjauksen. Koko vuoden nettorahoituskustannukset olivat 5,9 (4,5) milj. euroa. Nettokorkokustannukset olivat 2,2 (2,8) milj. euroa ja valuuttakursseihin liittyvät nettotappiot olivat 2,4 (0,8) milj. euroa. Muut rahoitustuotot ja -kulut olivat -1,3 (-0,9) milj. euroa.

Koko vuoden osakekohtainen tulos oli 1,23 (0,48) euroa. Osakekohtainen tulos ilman kertaluonteisia eriä ¹⁾ oli 1,51 (1,56) euroa.

¹⁾ Ilman uudelleenjärjestelykuluja, myyntivoittoja/-tappioita, liikearvon alentumisia ja muita kertaluonteisia eriä

Taloudellinen tulos palvelualueittain

Milj. euroa	Asiakasmyynti 1-12/2015	Asiakasmyynti 1-12/2014	Muutos, %	Liikevoitto 1-12/2015	Liikevoitto 1-12/2014
Jatkuvat palvelut	511	512	0	29,9	37,6
Konsultointi ja integraatiopalvelut	398	387	3	30,0	34,9
Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet	410	395	4	72,5	68,1
Tuotekehityspalvelut	142	229	-38	15,6	-42,9
Tukitoiminnot ja globaali johto				-22,8	-36,5
Yhteensä	1 460	1 522	4	125,2	61,1

Liikevoitto palvelualueittain

%	Liikevoitto, % liikevaihdosta 1-12/2015	Liikevoitto, % liikevaihdosta 1-12/2014	Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ¹⁾ , % liikevaihdosta 1-12/2015	Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ¹⁾ , % liikevaihdosta 1-12/2014
Jatkuvat palvelut	5,9	7,3	9,5	7,5
Konsultointi ja integraatiopalvelut	7,5	9,0	9,0	9,9
Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet	17,7	17,3	16,7	17,8
Tuotekehityspalvelut	11,0	-18,7	10,3	9,5
Yhteensä	8,6	4,0	10,3	9,9

¹⁾ Ilman uudelleenjärjestelykuluja, myyntivoittoja/-tappioita, liikearvon alentumisia ja muita kertaluonteisia eriä

Orgaaninen muutos paikallisissa valuutoissa palvelualueittain

Milj. euroa	Asiakasmyynti ml. yritysostojen ja valuuttojen vaikutus 1-12/2015	Asiakasmyynti ml. yritysmyyntien vaikutus 1-12/2014	Muutos, %
Jatkuvat palvelut	518	512	1
Konsultointi ja integraatiopalvelut	401	387	4
Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet	408	394	4
IT-palvelut	1 327	1 291	3
Tuotekehityspalvelut	142	216	-34
Yhteensä	1 469	1 507	-3

Jatkuvat palvelut -alueella pilvipalveluiden myynnin kasvu jatkui kun taas perinteisten palveluiden kysyntä laski. Pilvipalvelujen myynti kasvoi 65 % ja muodosti 17 % Jatkuvat palvelut -palvelualueen myynnistä. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä nousi 48,5 (38,4) milj. euroon johtuen lähinnä automaatio-ohjelmaan liittyvistä säästöistä. Ohjelman tavoitteena on parantaa asiakaskokemusta, kilpailukykyä ja toimitusten tehokkuutta.

Konsultointi ja integraatiopalvelut -alueella liiketoiminta kehittyi myönteisesti. Asiakaskokemuksen johtamiseen liittyvien palveluiden, toimialakonsultoinnin ja paketoitujen ratkaisujen kysyntä oli hyvää, mutta perinteisessä sovellushallinnassa hintaeroosio jatkui ja liikevaihto laski. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 36,0 (38,3) milj. euroa. Hienoinen lasku johtui kasvuliiketoimintaan sekä palveluiden ja osaamisen uudistamiseen liittyvien rekrytointien lisääntymisestä.

Investoinnit kohdistetaan kasvuliiketoimintoihin sekä palvelutoimitusten teollistamiseen. Palvelutoimitusten teollistamiseen liittyvät henkilöstövähennykset paransivat kannattavuutta vuoden loppua kohden.

Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet -palvelualueella kasvu oli vahvaa. Voimakkaimmin kasvoivat Finanssipalvelut sekä Terveydenhuolto ja hyvinvointi, 7 % ja 6 %. Lisäksi Software Innovationin osto kasvatti liikevaihtoa noin 16 milj. euroa. Öljy- ja kaasuteollisuudessa kysyntä oli heikkoa ja liikevaihto laski. Palvelujen kehittämiskustannukset kasvoivat 9 milj. euroa, mikä vaikutti kannattavuuteen. Investoinnit kohdistettiin lähinnä Lifecareen ja teolliseen internetiin.

Tuotekehityspalveluissa liikevaihdon lasku johtui erään avainasiakkaan päätöksestä lisätä omien resurssien käyttöä. Asiakkaan projektit päättyivät ensimmäisellä neljänneksellä.

Myynti nykyiselle asiakaskunnalle säilyi suhteellisen vakaana. Kokonaismyynti nykyisille suurimmille asiakkaille oli edellisvuoden tasolla. Lisäksi kiinnostus tietoliikenneverkon virtualisointiin pilvipohjaiseksi on kiihtymässä ja kysyntä kasvaa.

Tieto solmikin uusia sopimuksia tällä alueella. Vuonna 2014 toteutetut tehostamistoimenpiteet ovat keventäneet nykyisen liiketoiminnan kustannusrakennetta.

Asiakasmyynti toimialaryhmittäin

Milj. euroa	Asiakasmyynti 1–12/2015	Asiakasmyynti 1–12/2014	Muutos, %
Finanssipalvelut	347	335	4
Teollisuus, kauppa ja logistiikka	307	311	-1
Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi	439	410	7
Tietoliikenne, media ja energia	227	238	-5
IT-palvelut	1 318	1 293	2
Tuotekehityspalvelut	142	229	-38
Yhteensä	1 460	1 522	-4

Orgaaninen muutos paikallisissa valuutoissa toimialaryhmittäin

Milj. euroa	Asiakasmyynti ml. yritysostojen ja valuuttojen vaikutus 1–12/2015	Asiakasmyynti ml. yritysmyyntien vaikutus 1–12/2014	Muutos, %
Finanssipalvelut	355	335	5
Teollisuus, kauppa ja logistiikka	308	310	-1
Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi	430	410	5
Tietoliikenne, media ja energia	234	238	-2
IT-palvelut	1327	1291	3
Tuotekehityspalvelut	142	216	-34
Yhteensä	1 469	1 507	-3

Finanssipalveluissa liikevaihto kasvoi kaikilla palvelualueilla eli Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet, Konsultointi ja integraatiopalvelut sekä Jatkuvat palvelut. Sekä nykyiset suuret asiakkaat että useat Toimialakohtaisten ohjelmistotuotteiden asiakkaat Pohjoismaiden ulkopuolella vaikuttivat myönteisesti kasvuun. Myynti Itä-Euroopassa oli edelleen heikkoa haastavista markkinaolosuhteista johtuen.

Teollisuus, kauppa ja logistiikka -ryhmässä liikevaihto paikallisissa valuutoissa pysyi edellisvuoden tasolla. Valmistavassa teollisuudessa ja metsäteollisuudessa kehitys oli hyvää lukuisten uusien sopimusten ansiosta, mutta kaupan alalla eräiden suurten sopimusten päättyminen ja investointipäätösten lykkääntyminen Suomessa vaikuttivat kehitykseen kielteisesti.

Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi -toimialaryhmässä liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi orgaanisesti 5 % johtuen lähinnä vuoden aikana solmituista uusista sopimuksista. Lisäksi Software Innovationin osto kasvatti liikevaihtoa noin 16 milj. euroa. Orgaaninen kasvu tuli lähinnä terveydenhuolto- ja hyvinvointisektorilta.

Tietoliikenne, media ja energia -toimialaryhmässä liikevaihto paikallisissa valuutoissa kääntyi loppuvuodesta kasvuun. Tämä johtui myönteisestä kehityksestä tietoliikenne- ja energiasektoreilla. Mediasektorin sekä öljy- ja kaasuteollisuuden liikevaihto laski haasteellisten markkinaolosuhteiden johdosta.

Rahavirta, rahoitus ja investoinnit

Liiketoiminnan nettorahavirta, joka sisältää nettokäyttöpääoman kasvun 15,0 (lasku 17,4) milj. euroa, oli 132,6 (167,9) milj. euroa.

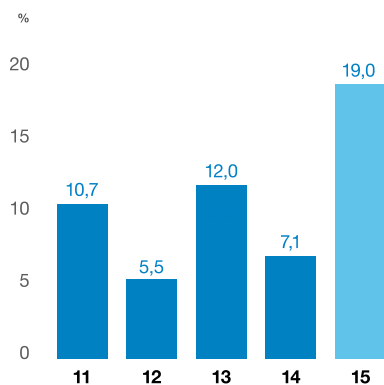
Koko vuoden maksetut verot olivat 20,4 (7,0 sisältäen 12,3 milj. euron veronpalautuksen Suomessa) milj. euroa. Tammikuussa 2016 Tieto maksoi 6,0 milj. euroa Suomessa johtuen siirtohinnoittelun verotarkastuksesta vuosilta 2009–2013. Lisätietoja on konsernitilinpäätöksen [liitteessä 9](#).

Koko vuoden käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 50,5 (42,5) milj. euroa, josta 43,7 (43,0) milj. euroa maksettiin. Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 3,5 % (2,9) liikevaihdosta ja ne liittyivät pääasiassa konesalikeskuksiin. Koko vuonna yritysostoista maksettiin 73,7 (3,7 positiivinen) milj. euroa. Lean Systems -liiketoimintojen myynnistä aiheutui positiivinen 8 milj. euron vaikutus koko vuoden investointien rahavirtaan.

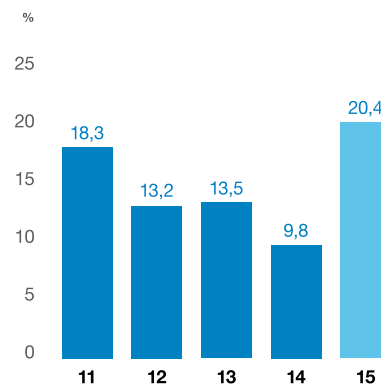
Omavaraisuusaste oli 46,2 % (47,8). Nettovelkaantumisaste nousi 2,7 %:iin (-12,6). Korollinen nettovelka oli 13,2 (-59,2) milj. euroa sisältäen 171,3 milj. euroa korollista velkaa, 6,7 milj. euroa rahoitusleasingvelkaa, 8,1 milj. euroa rahoitusleasingsaatavia, 0,5 milj. euroa muita korollisia saatavia ja 156,2 milj. euroa rahavaroja.

100 milj. euron suuruinen joukkovelkakirjalaina eräännyy toukokuussa 2019. Lainalle maksetaan kiinteää 2,875 %:n vuotuista korkoa. Pitkäaikaiset korolliset lainat olivat 105,0 milj. euroa joulukuun lopussa. Lyhytaikaiset korolliset lainat olivat 73,0 milj. euroa ja liittyivät lähinnä yritystodistuksiin, yhteisyritysten konsernitiliin ja ohjelmistohankintasopimukseen. Tiedon syndikoitu laina korvattiin toukokuussa 2015 uudella viisivuotisella 150 milj. euron vakuudettomalla syndikoidulla lainalla, jossa on kaksi yhden vuoden jatkomahdollisuutta. Laina ei ollut käytössä joulukuun lopussa.

Oman pääoman tuotto, %

Sijoitetun pääoman tuotto, %

Kehittäminen

Tiedon palveluiden kehittämiskulut olivat noin 60 milj. euroa vuonna 2015 eli 4,1 % liikevaihdosta (50 milj. euroa eli 3,2 % liikevaihdosta vuonna 2014). Nämä kulut kattavat palveluiden ja tuotteiden kehittämisen. Painopistealueita ovat olleet esimerkiksi asiakaskokemuksen johtaminen, teollinen internet, Tiedon terveydenhuolto- ja hyvinvointisektorin tuote Lifecare sekä pilvipalvelut ja valitut toimialakohtaiset tuotteet. Lisäksi

sisäiseen kehittämiseen kuten sovellushallinnan standardointiin ja jatkuvien palveluiden automaatioon liittyvät kustannukset sisältyvät summaan. Merkittävien uusien liiketoimintakonseptien ja ohjelmistotuotteiden kehittämismenot aktivoidaan taseeseen aineettomana omaisuutena, jos ne täyttävät tilinpäätösperiaatteiden mukaiset edellytykset. Vuosina 2015 ja 2014 kehittämiskuluja ei aktivoitu taseeseen.

Tilaukanta

Koko vuoden uusien sopimusten kokonaisarvo oli 1 902 (1 867) milj. euroa ja book-to-bill -suhdeluku oli 1,3 (1,2). Tämän hetkisen määritelmän mukaan uusien sopimusten kokonaisarvo sisältää myös irtisanomisajan jälkeisen osan.

Tilaukanta nousi 2 030 (1 784) milj. euroon. Kasvu johtui osittain yritysostojen myönteisestä vaikutuksesta. Koska sopimusten keskimääräinen kesto on pidentynyt, kuluvana vuonna tilaukannasta arvioidaan laskutettavan vain 46 % (50).

Merkittävät sopimukset

Tieto on solminut lukuisia uusia sopimuksia asiakkaiden kanssa kaikissa toimialaryhmissä. Asiakassopimusten ehtojen mukaisesti Tieto ei voi kuitenkaan julkistaa kauppoja useimpien sopimusten kohdalla.

Maaliskuussa Tieto ja Etera solmivat kolmivuotisen sopimuksen infrastruktuuripalveluista. Sopimuksen arvo on yli 5 milj. euroa.

Maaliskuussa Tieto solmi sopimuksen IT-palvelujen kokonaistoimituksesta Skoonen maakäräjille (Region Skåne), joka on yksi Ruotsin suurimmista aluehallinnoista. Sopimus on nelivuotinen ja siihen sisältyy kahdeksan lisävuoden optio. Nelivuotinen sopimus astui voimaan 1.10.2015, ja sen arvoksi arvioidaan 70 milj. euroa. Tieto vastaa modernien käyttäjäläheisten IT-palvelujen ja uuden tekniikan toteuttamisesta, ylläpidosta, koordinoinnista ja kehittämisestä Region Skånen 32 000 työntekijälle.

Maaliskuussa Tieto ja Euroopan kemikaalivirasto (ECHA) solmivat palvelusopimuksen tietotekniikkakonsultoinnista sisällönhallintapalveluissa. Sopimus solmittiin Hanselin tietotekniikan konsultointipalveluita koskevan puitesopimuksen pohjalta, ja se on voimassa helmikuun 2017 loppuun. Sopimuksen arvo on arviolta jopa 3 milj. euroa.

Maaliskuussa Tieto allekirjoitti sopimuksen Alankomaiden suurimman luottokorttiyrityksen International Card Servicesin (ICS) kanssa kokonaisvaltaisen ja toimialakohtaisen pilvipohjaisen IT-ratkaisun toimituksesta. Uusi pilviratkaisu on kehitetty rahoitus- ja pankkisektorilla toimivien yritysten tarpeisiin huomioiden erityisesti korkeat turvallisuus- ja sääntelyvaatimukset. Sopimus on voimassa joulukuuhun 2020 saakka.

Huhtikuussa Tieto ja Cerdo solmivat ulkoistussopimuksen pankki- ja rahoituslalle suunnatuista hallinnollisista maksu- ja talletustoiminnoista. Sopimuksen ansiosta Tieto voi toimittaa houkuttelevan ulkoistusratkaisun pohjoismaisille finanssimarkkinoille.

Huhtikuussa yksi Norjan johtavista matkailualan yrityksistä Hurtigruten valitsi Tiedon strategiseksi hosting-kumppanikseen toimittamaan moderneja ja kokonaisvaltaisia IT-palveluita. Sopimus kattaa kaupallisten ja hallinnollisten sovellusten koko elinkaaren. Sopimus on viisivuotinen, ja sen arvo voi nousta 15 milj. euroon.

Elokuussa Tieto allekirjoitti sopimuksen Tukholman läänissä sijaitsevan Sollentunan kunnan kanssa ja jatkaa kunnan IT-palvelujen kokonaistoimittajana seuraavan kolmen vuoden ajan. Sopimuksen arvo on noin 8 milj. euroa.

Syyskuussa Tieto ja Länsi-Götanmaan aluehallinto solmivat sopimuksen aluehallinnon patologiaprosessin digitalisoinnista Patos-nimisen kokonaisratkaisun avulla. Sopimuksen kesto on kymmenen vuotta ja arvo noin 46 milj. euroa. Aluehallinnolla on myös optio yhteistyön jatkamisesta toisella kymmenen vuoden jaksolla.

Syyskuussa Tieto solmi kehysopimuksen Ruotsin valtiollisen hallintoviranomaisen Kamarikollegion kanssa tiedonhallinnan ja e-hallinnon ratkaisusta julkisella sektorilla. Kehysopimuksen piiriin kuuluu seitsemän palveluntarjoajaa ja sen vuosittainen kokonaisarvo on noin 400 milj. Ruotsin kruunua seuraavien neljän vuoden aikana. Marraskuussa 2015 voimaan astunut sopimus on osa Ruotsin valtion panostuksia yhteiskunnan digitalisoimiseksi.

Syyskuussa Valtiokonttori valitsi Tiedon asianhallintajärjestelmänsä toimittajaksi. Toimitettavan kokonaisuuden ydin on Software Innovationin Public 360° -ratkaisu. Toimitus tapahtuu alkuvuodesta 2016, ja sopimuskausi on viisi vuotta. Uutta ratkaisua hyödynnetään jatkossa kaikissa Valtiokonttorin sähköisissä palveluprosesseissa, ja se tukee näin Valtiokonttorin digitalisoitumista.

Syyskuussa työ- ja elinkeinoministeriö valitsi Tiedon uudistamaan työvoimapalveluiden valtakunnallisen URA-tietojärjestelmän. Tieto oli myös yksi kolmesta toimittajasta, jotka valittiin uudistamaan työvoimatoimistoille tarjottavat sähköiset palvelut. Sopimuskausi päättyy vuoden 2018 lopussa, ja sopimuksen arvoksi arvioidaan jopa 40 milj. euroa.

Syyskuussa SSAB ja Tieto uusivat palvelusopimuksensa kolmeksi vuodeksi. Lisäksi sopimuksessa on kahden vuoden jatko-optio. Sopimus kattaa laajan valikoiman palveluja kapasiteettipalveluista liiketoimintakriittisen valmistuksen sekä logistiikan ja myynnin toimintojen sovelluskehitykseen maailmanlaajuisesti. Tieto tarjosi SSAB:lle kiinnostavan mallin tuottavuuden parantamiseen ja IT-toimintojen modernisointiin keskuskoneympäristössä.

Lokakuussa Suominen, globaali kuitukankaiden valmistaja pyyhintä-, hygieniä- ja terveydenhuollon tuotteisiin, ja Tieto solmivat strategisen IT-kumppanuussopimuksen. Nelivuotinen sopimus yhden vuoden optiolla kattaa Suomisen liiketoimintasovellusten ja alustapalveluiden rakentamisen ja ylläpidon, ja sen arvo on merkittävä. Tieto tarjoaa Suomiselle täyden palvelun ratkaisun, johon sisältyy ylläpito Tiedon pilvipalvelimella sekä uudet toiminnan (ERP) ja valmistuksen ohjauksen (MES) järjestelmät, jotka perustuvat integroituun SAP- ja TIPS (Tieto Integrated Paper Solution) -ratkaisuun.

Marraskuussa Tieto ja Tampereen kaupunkiseutu allekirjoittivat sopimuksen, jonka puitteissa Tampereen kaupunkiseutu ostaa perustietotekniikka- ja integraatiopalvelut Tiedolta. Sopimuksen arvo on noin 30 miljoonaa euroa viiden vuoden sopimuskaudella vuosina 2016–2020.

Marraskuussa Tieto ja ICA Banken solmivat viisivuotisen ulkoistamissopimuksen pankin arvopaperitoiminnan hoitamisesta, järjestelmähallinnasta ja back office -palveluista. Uusi ratkaisu kattaa koko arvopaperiprosessin tilauksesta kauppohenkilöstön selvitykseen. Sopimuksen myötä Tieto ottaa kokonaisvastuun järjestelmän toteuttamisesta ja hallinnasta sekä ICA Banken arvopaperien käsittelytoimista (Software as a Service) ja back office -toiminnoista (Business Process Outsourcing).

Marraskuussa Tieto solmi sopimuksen IT-palveluiden toimittamisesta Praktikerin työntekijöille, joka on Ruotsin suurin yksityisen sairaanhoidon ja hammashoidon toimija. Sopimus on viisivuotinen ja siihen sisältyy kahden vuoden jatko-optio. Sopimuksen arvo on 62 miljoonaa Ruotsin kruunua (noin 6,7 miljoonaa euroa), josta osa menee Tiedon laitteistohallinnan

alihankkijalle. Tieto toimii sopimuksen mukaan IT-palvelujen kokonaistoimittajana kattamalla kaiken palvelinten hallinnasta toimipistekohtaiseen tukeen.

Joulukuussa Göteborg Energi päätti ulkoistaa IT-toimintansa Tiedolle. Sopimus on viisivuotinen, ja se on suuruudeltaan noin 40 miljoonaa euroa. Sopimus kattaa esimerkiksi konesalit, työasemapalvelut, service deskin sekä työryhmäpalvelut. Göteborg Energin IT-ympäristö konsolidoidaan Tiedon Ruotsissa sijaitseviin uudenlaisiin korkean tietoturvatason konesaleihin.

Joulukuussa Tieto solmi sopimukset Suomen valtion tieto- ja viestintäteknikkakeskus Valtorin, Väestötietokeskuksen ja valtiokonttorin kanssa palveluiden siirtämisestä valtion konesali- ja kapasiteettiympäristöön vuoden 2016 aikana. Sopimus kattaa Suomen väestötietojärjestelmän, valtion Kieku-toiminnanohjausjärjestelmän ja kansallisen palveluarkkitehtuurin (X-Road). Viisivuotisten sopimusten kokonaisarvo on noin 30 milj. euroa. Sopimukset perustuvat Hansel-runkosopimukseen konekeskus- ja kapasiteettipalveluista.

Liiketoimintojen ostot ja myynnit

Elokuussa Tieto saattoi päätökseen sopimuksen Software Innovationin ostosta. Yritys on Pohjoismaiden johtavia ohjelmistoyrityksiä sisällönhallintaratkaisujen (Enterprise Content Management, ECM) alueella. Software Innovationin henkilömäärä on noin 350, ja vuonna 2015 yhtiön liikevaihto oli noin 40 milj. euroa. Tällä hetkellä noin 75 % yhtiön liikevaihdosta tulee Norjasta. Julkinen sektori edustaa noin 70 %:a liikevaihdosta.

Syyskuussa Tieto myi Lean System -liiketoimintonsa suomalaisen pääomasijoittaja Korona Investin hallinnoimalle Palvelurahasto I Ky:lle ja avainhenkilöille. Myyty toiminto toimi erillisenä liiketoimintayksikkönä Tiedon sisällä ja työllistää 38 henkilöä pääosin Helsingissä.

Marraskuussa Tieto osti Imanon vahvistaakseen asemansa Ruotsin paperi- ja metsäteollisuudessa. Yrityksellä on noin 50 työntekijää Ruotsissa. Vuonna 2015 yhtiön liikevaihto oli noin 7 milj. euroa.

Joulukuussa Tieto osti Smilehousen, joka on Suomen johtava toimija monikanavaisen kaupankäynnin ratkaisussa ja toimii pääasiassa Suomessa ja Ruotsissa. Smilehousen noin 75 asiantuntijaa liitetään Tiedon sisäiseen, digitaaliseen asiakaskokemuksen keskittävään startupiin. Vuonna 2015 yrityksen liikevaihto oli noin 10 milj. euroa.

Henkilöstö

Joulukuun lopussa kokopäiväisen henkilöstön määrä oli 13 083 (13 720). Kokopäiväisen henkilöstön määrä suotuisan kustannustason maissa oli 6 039 (6 334) eli 46,2 % (46,2) henkilöstöstä.

Koko vuonna kokopäiväisen henkilöstön määrä laski nettomääräisesti yli 600:lla. Tuotekehityspalveluiden henkilömäärä laski yli 800:lla. IT-palveluissa henkilömäärä kasvoi noin 200:lla. Nettorekrytoinnit lisäsivät henkilömäärää noin 500:lla ja yritysostojen ja -myyntien nettolisäys oli yli 400 henkilöä. Irtisanomisten vaikutus oli yli 700. Liukuva 12 kuukauden henkilöstövaihtuvuus oli 9,9 % (10,5) joulukuun lopussa.

Palkkainflaatio oli yli 3 %, ja sen odotetaan pysyttelevän tällä tasolla vuonna 2016. Suotuisan kustannustason maissa palkkojen nousu on selvästi suurempaa kuin keskimäärin.

Tiedon ja koko IT-toimialan muutos asettaa korkeat vaatimukset resurssien suunnittelulle. Tiedon uudistumis- ja kasvutavoitteita tukevien resurssien varmistaminen oli henkilöstöhallinnon painopistealueena vuonna 2015. Tieto jatkoi uuden osaamisen rekrytointia kasvuaalueilleen, kuten terveydenhuolto ja digitaalinen asiakaskokemus, sekä myyntiin. Uuden osaamisen tarve kasvoi, ja yhtiö rekrytoi etenkin toimialakonsultteja, digitaalisia arkkitehtejä, UX-suunnittelijoita ja ohjelmistokehittäjiä. Lisäksi liiketoimintaostot toivat Tiedolle lähes 500 uutta osaajaa. Toisaalta perinteisten IT-palveluiden automaatio ja teollistaminen merkitsevät sitä, että joitain perinteisiä työtehtäviä ei enää tarvita.

Tiedon tavoite olla suosituin työnantaja tukee osaltaan yhtiön liiketoimintatarpeita. Yhtiö hyödyntää esimerkiksi suunnattuja viestejä tavoitellessaan uusia osaajia tietyistä ammattiryhmistä ja pyrkiessään sitouttamaan nykyisiä työntekijöitään. Lisäksi Tieto hyödyntää aktiivisesti sosiaalista mediaa sekä sisäisesti että ulkoisesti. Tieto pyrkii myös parantamaan työntekijöiden kokemuksia yhtiöstä ja työntekijöiden välistä avointa kulttuuria ja näin vahvistamaan mielikuvaa itsestään työnantajana.

Tiedon tavoitteena on Open Source -kulttuuri eli avoin ja läpinäkyvä kulttuuri, jossa työskentelevillä ihmisillä on hyvät toimintaedellytykset, he voivat vaikuttaa työhönsä ja rakentaa inspiroivia työympäristöjä. Vuonna 2015 painopistettä laajennettiin johtamisesta ja yhdessä työskentelystä työntekijöiden kokonaisvaltaiseen kokemukseen. Tämän

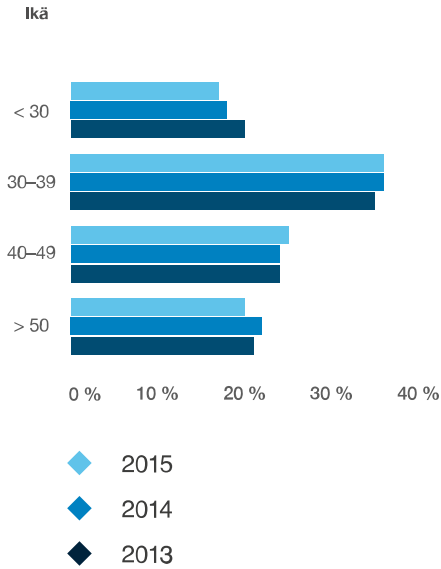
johdosta Tiedossa käynnistettiin fyysisen työympäristön sekä työkalujen ja toimintatapojen kehittäminen ja uudistaminen yhtiön toimintakulttuurin mukaisesti. Esimerkkinä tästä on päätös siirtää Tiedon pääkonttori West Coast Business Campuksen tiloihin Espoon Keilaniemeen loppuvuodesta 2016 lähtien. Ympäristö on uusi ja tukee erilaisia yhteistoiminnan muotoja.

Tieto jatkoi panostuksia johtamisosaamisen kehittämiseen ja osaamisen uudistamiseen sekä Open Source -kulttuuriin, joka painottaa jakamista, jatkuvaa kehittymistä ja oppimista. Yksi vuoden 2015 uusista hankkeista oli nuorille osaajille ja tuleville johtajille tarkoitettu ohjelma Igrow. Globaali kehittämisohjelma lisäsi merkittävästi paitsi siihen osallistuneiden henkilöiden motivaatiota myös motivaatiota heidän kanssaan työskentelevien ihmisten keskuudessa. Lisäksi Tieto on perustanut vuotuisen johtamistapahtuman (Tieto Leadership Forum), johon osallistuu yrityksen ylemmän johdon edustajia, henkilöitä, jotka haluavat panostaa yritykseen, sekä nuoria lahjakkaita työntekijöitä. Kaksipäiväinen tapahtuma videoidaan kaikille työntekijöille, ja kaikki halukkaat voivat osallistua siihen verkossa ja antaa oman panoksensa Open Source -kulttuurin hengessä.

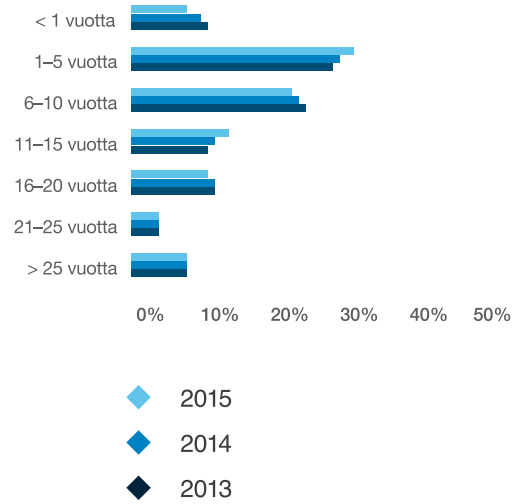
Tieto toteutti vuotuisen henkilöstötutkimuksensa vuoden 2015 syksyllä. Vastausprosentti oli ennätyskorkea, 92 %. Tutkimus osoitti, että kaikilla alueilla on tapahtunut selvää kehitystä. Yhtiön muutos tuottaa vähitellen tuloksia, työntekijät ovat alkaneet suhtautua siihen myönteisesti ja ovat erittäin sitoutuneita Tietoon. Kulttuuri-indeksin selvä paraneminen osoittaa, että Tiedon työntekijät ovat sitoutuneet yhtiön arvoihin sekä sen kulttuuriin liittyviin tavoitteisiin. Lisäksi projektijohtamisen osaaminen, joka oli yksi vuoden 2014 painopistealueista, kehittyi erinomaisesti.

Tiedon lyhyen aikavälin kannustimien uusi rakenne, joka otettiin käyttöön vuoden 2015 alussa, sai hyvän vastaanoton. Uudistuksessa painotetaan yksilöllistä, kokonaisvaltaista menestystä, ja kriteerien pohjalta arvioidaan myös yhtiön Open Source -kulttuurin toteutumista. Helmikuussa Tieto käynnisti kaksi uutta pitkän aikavälin kannustinohjelmaa, Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2015 ja Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015. Lisätietoja kannustimista on osoitteessa www.tieto.fi/sijoittajille.

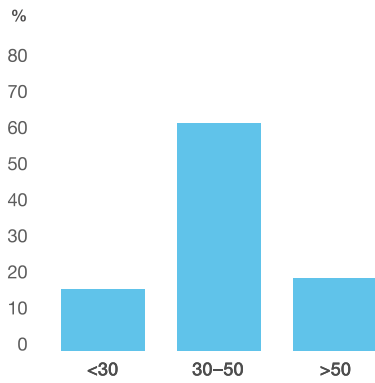
Henkilöstön ikäjakauma

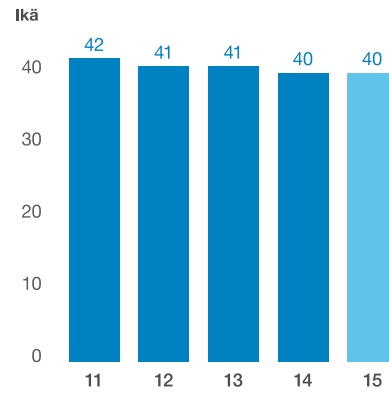
Henkilöstön työvuosijakauma

Henkilöstön ikäjakauma 2015

Henkilöstön keskimääräinen ikä 2011-2015

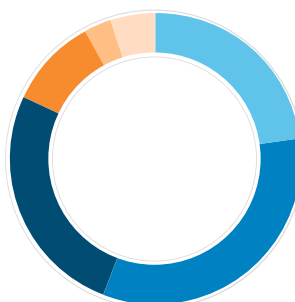

Henkilöstö maittain

- ◆ Suomi 28 %
- ◆ Ruotsi 19 %
- ◆ Tsekki 15 %
- ◆ Intia 17 %
- ◆ Latvia 5 %
- ◆ Puola 3 %
- ◆ Kiina 2 %
- ◆ Norja 5 %
- ◆ Liettua 1 %
- ◆ Muut 5 %

Henkilöstö 31.12.2015

- ◆ Jatkuvat palvelut 23 %
- ◆ Konsultointi ja Integraatio-palvelut 33 %
- ◆ Toimialakohtaiset ohjelmisto-tuotteet 26 %
- ◆ Tuotekehityspalvelut 10 %
- ◆ Toimialaryhmät 3 %
- ◆ Tukitoiminnot ja globaali johto 5 %

Ympäristövastuu

Tieto suhtautuu ympäristöhaasteisiin ennakoivasti ja harjoittaa liiketoimintaansa vastuullisesti. Yhtiö on mukana useissa kestävä kehityksen indekseissä, ja sen toiminta on sertifioitu kansainvälisten standardien mukaisesti.

Vuonna 2015 yhtiö osallistui jälleen YK:n Global Compact -aloitteeseen. Se on suunnattu yrityksille, jotka haluavat harjoittaa liiketoimintaansa ja laatia strategiansa kymmenen yleisesti hyväksytyyn periaatteen pohjalta. Periaatteet koskevat mm. ihmisoikeuksia, työmarkkinoita, ympäristöä ja korruption vastaisuutta.

Tiedon ympäristökuormitus liittyy lähinnä konesalien, toimistojen ja muiden toimitilojen energiankulutukseen (lämmitys, jäähdytys, sähkö), matkustamiseen sekä paperin ja muiden tarvikkeiden käyttöön.

Yhtiö käyttää ympäristöhallinnan järjestelmänsä mukaisesti suunnitelmallista menetelmää tärkeimpien ympäristövaikutusten tunnistamisessa ja arvioinnissa. Yhtiön järjestelmä on ISO 14001 -standardin mukainen. Tiedon tavoitteena on toteuttaa ympäristöhallintajärjestelmä toimipisteissä, joissa on yli 50 työntekijää, ja näin saada ISO 14001-sertifiointi. Ympäristöhallinnan periaatteiden mukaisesti työntekijät ovat vastuussa siitä, että ympäristötietoisuus ja siihen liittyvät toimet sisältyvät päivittäiseen työskentelyyn. Esimiehet varmistavat, että heidän organisaationsa ymmärtää periaatteet ja toimii niiden mukaisesti.

Suuri osa Tiedon energian kulutuksesta ja kasvihuonepäästöistä liittyy yhtiön konesaleihin. Niissä sijaitsevien palvelinten ja tietokoneiden sekä jäähdytysjärjestelmien tarvitsema energia vastaa noin 30 %:a yhtiön kasvihuonepäästöistä. Tieto pyrkii parantamaan konesalien energiatehokkuutta monin eri tavoin kuten esimerkiksi käyttämällä virtuaalipalvelimia ja pilvipohjaisia ratkaisuja. Lisäksi yhtiö kierrättää lämpöä, joka johdetaan takaisin paikalliseen kaukolämpöverkkoon. Tämä ratkaisu on käytössä yhtiön uudenaikaisessa konesalissa Espoossa. Tukholmassa samankaltaista ratkaisua käytetään toimiston ja lähistöllä sijaitsevien rakennusten lämmitykseen.

Pienentääkseen kasvihuonepäästöjä ja muita ympäristövaikutuksia Tieto pyrkii vähentämään matkustamista. Yhtiön matkustuspolitiikan mukaan matkustaminen sisäisiin kokouksiin on minimoitava ja matkustamisen tilalla käytetään digitaalisia työkaluja kuten video- ja telekonferensseja tai verkkokokouksia. Lisäksi työntekijöiden tulee valita

ympäristöystävällinen tapaa matkustaa aina kun se on mahdollista.

Välttääkseen ympäristöriskejä toimitusketjussa ja vähentääkseen ostettujen hyödykkeiden ja palvelujen ympäristövaikutuksia Tieto korostaa ympäristökysymyksiä myös toimittajiensa, alihankkijoittensa ja kumppaneidensa kanssa. Tavoitteena on varmistaa, että nämä täyttävät korkeat eettiset ja ympäristöön liittyvät vaatimukset, jotka on esitetty yhtiön toimittajia koskevissa periaatteissa. Periaatteet perustuvat YK:n Global Compact -aloitteeseen ja edellyttävät, että toimittajilla ja kumppaneilla on joko ISO14001-standardin tai EMAS-järjestelmän (Eco-Management and Audit Scheme) mukainen ympäristöhallinnan järjestelmä.

Tieto kiinnittää erityistä huomiota ilmastomuutokseen. Vuonna 2015 yhtiön hallitus ilmoitti Tiedon tukevan Pariisin ilmastoneuvottelujen (COP21) tavoitteita CDP:n kautta. Tiedon tavoitteena on integroida kestävä kehitys liiketoimintaansa niin periaatteellisella tasolla kuin käytännössä. Tieto käy myös avointa keskustelua kestävästä kehityksestä sidosryhmiensä kanssa. Tavoitteena on alentaa Tiedon, sen asiakkaiden ja toimitusketjun ympäristövaikutuksia.

Vuonna 2015 Tieto nousi yritysten parhaimmiston mitattaessa niiden sijoittajille ja kansainvälisille markkinoille julkaisemaan tietoa omista ilmastovaikutuksistaan. Tieto sai 98 pistettä 100:sta. Tunnustuksen takana on CDP, kansainvälinen voittoa tavoittelematon järjestö, joka pyrkii edistämään kestävää taloutta. Tiedon sijoitus julkaistiin CDP:n ilmastomuutosraportissa vuodelta 2015 (Nordic natural capital edition). Korkeat pisteet kertovat yrityksen julkaiseman ilmastotiedon korkeasta laadusta. Tietoa voidaan käyttää pohjana mm. tehtäessä hiilidioksidipäästöjen pienentämiseen tähtääviä taloudellisia päätöksiä.

Tieto julkisti kuudennen GRI-pohjaisen yritysraporttinsa vuonna 2015. Raportti sisältää yleiskatsauksen Tiedon toimintaan taloudellisella, sosiaalisella ja ympäristövastuun alueilla vuonna 2014, ja se on laadittu uuden GRI G4 -ohjeiston mukaisessa peruslaajuudessa (Core). Ulkopuolinen tarkastaja varmensi raportin AA1000-varmennusstandardin mukaisesti. Katsaus Tiedon toimintaan vuonna 2015 julkistetaan erillisessä yritysraportissa keväällä 2016.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Yhtiön suurimmat osakkeenomistajat määräytyivät suomalaiseseen ja ruotsalaiseen arvo-osuusjärjestelmään 31.8.2015 rekisteröityjen omistusten perusteella. Osakkeenomistajat, joka halusivat osallistua toimikuntatyöskentelyyn, nimesivät seuraavat jäsenet:

Martin Oliw, osakas, Cevian Capital AB,
Kari Järvinen, toimitusjohtaja, Solidium Oy,

Timo Ritakallio, toimitusjohtaja, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen,
Timo Sallinen, sijoitusjohtaja (listatut arvopaperit), Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma ja
Markku Pohjola, hallituksen puheenjohtaja, Tieto Oyj.

Hallitus

Vuoden 2015 varsinainen yhtiökokous valitsi seuraavat henkilöt uudelleen hallitukseen: Kurt Jofs, Eva Lindqvist, Sari Pajari, Markku Pohjola, Endre Ranges, Teuvo Salminen ja Jonas Synnergren. Uudeksi jäseneksi valittiin Lars Wollung.

Tiedon vuoden 2015 selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on julkaistu vuoden 2015 vuosikertomuksen yhteydessä ja on saatavissa osoitteessa www.tieto.fi/sijoittajille.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Tieto Oyj:n maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.2015 oli 76 555 412,00 euroa ja osakkeiden määrä 74 009 953. Vuoden 2015 lopussa Tieto tai sen tytäryhtiöt omistivat yhteensä 465 084 omaa osaketta eli 0,6 % osakkeista ja äänistä.

Vuoden 2015 aikana Tieto vastaanotti kaksi liputusilmoitusta muutoksista osakkeenomistuksessa. Huhtikuussa Tieto ilmoitti, että yhtiön osakkeiden lukumäärä oli kasvanut osakeoptiolla tehtyjen merkintöjen pohjalta. Tämän johdosta Cevian Capitalin omistusosuus laski alle 15 %:n kynnyksen. Kesäkuussa

Silchester International Investors LLP ilmoitti, että sen omistus Tiedosta oli noussut 10,00 %:iin.

Vuoden 2015 lopussa yhtiöllä oli 24 491 rekisteröitynyttä osakkeenomistajaa. Suomen ja Ruotsin arvopaperikeskusten rekisterien mukaan suomalaiset sijoittajat omistivat Tiedon osakkeista 36,2 % ja ruotsalaiset 2,3 %. Suomessa ja Ruotsissa oli yhteensä 22 967 yksityissijoittajaa, ja he omistivat 12 % Tiedon osakkeista. Lisätietoja osakkeista ja osakkeenomistajista löytyy osoitteesta www.tieto.fi/osakkeet.

Osinko

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 630,3 milj. euroa. Vuoden 2015 tuloksen osuus tästä on 46,7 milj. euroa. Hallitus ehdottaa 1,10 (1,00) euron osakekohtaista osinkoa vuodelta 2015. Koska yhtiöllä on vahva kassavirta ja tavoitteena on kehittää yhtiön pääomarakennetta, hallitus ehdottaa lisäksi 0,25 euron osakekohtaista lisäosinkoa. Tieto säilyttää hyvän valmiuden investoida kasvuun sekä orgaanisesti että epäorgaanisesti myös osingonmaksun jälkeen.

Osinko maksetaan osakkeenomistajille, jotka ovat ehdotettuna osingon täsmäytyspäivänä 24.3.2016 merkittyinä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään osakkeenomistajarekisteriin tai Euroclear Sweden AB:n rekisteriin. Ehdotettu osinko ei vaaranna yhtiön maksukykyä.

Kauden jälkeiset tapahtumat

Tiedon optio-oikeuksilla 2009C merkittiin 11.11.–31.12.2015 yhteensä 3 140 uutta yhtiön osaketta. Merkintöjen pohjalta Tiedon osakkeiden määrä nousi 74 013 093 osakkeeseen. Optio-oikeuksien perusteella merkityt osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 19.1.2016.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ehdotus vuoden 2016 varsinaiselle yhtiökokoukselle julkaistiin 26.1.2016.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta esittää, että nykyiset hallituksen jäsenet Kurt Jofs, Sari Pajari, Markku Pohjola, Endre Rangnes, Jonas Synnergren ja Lars Wollung valitaan uudelleen hallitukseen. Uusiksi hallituksen jäseniksi esitetään Johanna Lammista ja Harri-Pekka Kaukosta.

Lähitulevaisuuden riskit ja epävarmuustekijät

Valuuttakurssien muutokset, etenkin Ruotsin ja Norjan kruunu, vaikuttavat konsernin liikevaihtoon ja kannattavuuteen. Ruotsin ja Norjan osuus Tiedon myynnistä on 47 %. Tilinpäätöksessä on lisätietoja valuuttariskien hallinnasta ja lisäksi internet-sivulla www.tieto.com/currency-impact on tietoa valuuttaherkkyksistä.

Hidas kasvu Euroopassa saattaa johtaa myös tietotekniikan palvelumarkkinoiden heikkoon kehitykseen. Tiedon kymmenen suurimman asiakkaan osuus liikevaihdosta on 30 %, ja niin ollen yhtiön liikevaihdon kehitys on suhteellisen herkkä muutoksille suurten asiakkaiden kysynnässä. Osuus on kuitenkin laskenut noin 4 prosenttiyksikköä vuodesta 2014.

Tietotekniikka-alan yritysten tulee jatkuvasti uudistaa osaamista johtuen merkittävästä toimialan muutoksesta. Tämä yhdistettynä toimitusten osittaiseen siirtämiseen suotuisan kustannustason maihin johtaa yritysten uudelleenjärjestelyjen jatkumiseen sekä tarpeeseen rekrytoida uutta osaamista. Tämä saattaa johtaa väliaikaisesti päällekkäisiin henkilöstökustannuksiin ja synnyttää epävarmuutta yrityksen sisällä.

Alalle on tyypillistä, että suuret yksittäiset sopimukset saattavat vaikuttaa kasvuun voimakkaasti, ja hintapaine heikentää kannattavuutta. Lisäksi uudet teknologiat kuten pilvipalvelut johtavat siihen, että kysyntä painottuu pidemmälle standardoituihin ja vähemmän työvoimaa vaativiin ratkaisuihin. Kaikki nämä muutokset saattavat johtaa tarpeeseen jatkaa toiminnan uudelleenjärjestelyjä.

Venäjään liittyvät riskit ovat vähäiset, sillä Venäjän myynnin osuus Tiedon liikevaihdosta on alle 1 %. Mikäli epävakaus vaikuttaisi Suomen talouskehitykseen, sillä on mahdollisesti epäsuora vaikutus tietotekniikkapalvelujen kysyntään.

Tuotekehityspalveluissa on alalle tyypillisesti heikko näkyvyys johtuen lyhyestä tilauskannasta. PDS kirjasi liikearvon alentumisen vuonna 2014 johtuen liiketoimintavolyymien laskusta ja on onnistuneesti sopeuttanut kulurakennettaan. Yleisesti tietoliikennesektorin haastava toimintaympäristö saattaa johtaa liikearvon alentumisiin myös jatkossa.

Teknologialisensseihin liittyvät lisämaksut sekä toimitusten laatuun liittyvät ongelmat ja niistä johtuvat projektiilytykset ovat tyypillisiä riskejä tietotekniikan palvelualalle. Jatkuvien palveluiden automatisointiin liittyvät muutokset, toimitusten siirtämiseen suotuisan kustannustason maissa sijaitseviin osaamiskeskuksiin sekä yhtiössä käynnissä olevaan uudelleenorganisointiin liittyy projektitappio- ja sopimussakkoriskejä.

Yrityksiin kohdistuu globaalisti verotarkastuksista johtuvia uusia riskejä. Jos makrotaloudellisen ympäristö heikko tilanne jatkuu, eräät maat saattavat lisätä uutta säätelyä, ja tämän lisäksi muutoksilla veroviranomaisten tulkinnoissa saattaa olla kielteinen vaikutus yrityksiin.

Koko vuoden 2016 näkymät

Tieto arvioi, että sen koko vuoden oikaistu liikevoitto ¹⁾ (EBIT) paranee edellisvuoden tasosta (150,8 milj. euroa vuonna 2015).

¹⁾ Liikevoitto oikaistu seuraavilla erillä: uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/tappiot, liikearvon alentumiset ja muut kertaluonteiset erät

Taloudellinen kalenteri

22.3.2016

Varsinainen yhtiökokous

31.5.2016

Pääomamarkkinapäivä

Tieto julkaisee kolme osavuositarkastusta vuonna 2016

26.4.

Osavuositarkastus 1/2016 (klo 8.00)

22.7.

Osavuositarkastus 2/2016 (klo 8.00)

25.10.

Osavuositarkastus 3/2016 (klo 8.00)

Konsernitilinpäätös

TUNNUSLUVUT

	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa	1 460,1	1 522,5
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa	125,2	61,1
Liikevoitto, % liikevaihdosta	8,6	4,0
Liikevoitto (EBIT) ennen kertaluonteisia eriä ¹⁾ , milj. euroa	150,8	150,2
Liikevoitto ennen kertaluonteisia eriä ¹⁾ , % liikevaihdosta	10,3	9,9
Voitto ennen veroja, milj. euroa	119,3	56,6
Osakekohtainen tulos, euroa	1,23	0,48
Osakekohtainen tulos ilman kertaluonteisia eriä ¹⁾ , euroa	1,51	1,56
Oma pääoma/osake, euroa	6,57	6,44
Osinko/osake, euroa	1,35	1,30
Käyttöomaisuusinvestoinnit ja yritys Hankinnat, milj. euroa	136,7	43,5
Oman pääoman tuotto, %	19,0	7,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	20,4	9,8
Nettovelkaantumisaste, %	2,7	-12,6
Omavaraisuusaste, %	46,2	47,8
Henkilöstö keskimäärin	13 184	14 007
Henkilöstö 31.12.	13 083	13 720

¹⁾ Ilman uudelleenjärjestelykuluja, myyntivoittoja/-tappioita, liikearvon alentumisia ja muita kertaluonteisia eriä

VIIDEN VUODEN LUVUT

	2015	2014	2013	2012	2011
Liikevaihto, milj. euroa	1 460,1	1 522,5	1 606,8	1 825,3	1 828,1
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa	125,2	61,1	85,7	63,0	98,1
Liikevoitto, % liikevaihdosta	8,6	4,0	5,3	3,5	5,4
Voitto ennen veroja, milj. euroa	119,3	56,6	79,1	56,7	91,3
% liikevaihdosta	8,2	3,7	4,9	3,1	5,0
Osakekohtainen tulos, euroa					
Laimentamaton	1,23	0,48	0,86	0,41	0,84
Laimennusvaikutuksella oikaistu	1,23	0,48	0,86	0,41	0,84
Oma pääoma/osake, euroa	6,57	6,44	7,08	7,30	7,90
Taseen loppusumma, milj. euroa	1 086,3	1 031,5	1 094,6	1 179,6	1 279,9
Oman pääoman tuotto, liukuva 12 kk, %	19,0	7,1	12,0	5,5	10,7
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, % ¹⁾	20,4	9,8	13,5	13,2	18,3
Omavaraisuusaste, %	46,2	47,8	49,3	46,9	46,4
Nettovelkaantumisaste, %	2,7	-12,6	3,0	4,5	14,6
Käyttöomaisuusinvestoinnit ja yritysankinnat, milj. euroa	136,7	43,5	71,7	62,9	103,6
% liikevaihdosta	9,4	2,9	4,5	3,4	5,7
Henkilöstö keskimäärin	13 184	14 007	15 170	17 646	18 098

¹⁾ Sijoitetun pääoman tuoton laskennassa on koronvaihtosopimusten ja valuuttakurssierojen negatiivinen nettovaikutus käsitelty rahoituskuluna vuodesta 2014 lähtien. Vuoden 2013 tunnusluku on vastaavasti uudelleenlaskettu.

2012 luvut on oikaistu uudistetun IAS 19:n mukaisesti.

2013 luvut on oikaistu IFRS 11 'Yhteisjärjestelyt' -standardin mukaisesti. 12 kuukauden keskimääräisessä nimittäjässä olevia tase-eriä, jotka koskevat vuotta 2012, ei ole mukautettu IFRS 11-standardin mukaisiksi.

Katso tunnuslukujen laskentakaavat sivulta [Tunnuslukujen laskentakaavat](#).

TUNNUSLUVUT KATSAUSJAKSOITTAIN

Tilintarkastamaton	2015 ¹⁾ 1-12	2015 10-12	2015 7-9	2015 4-6	2015 1-3	2014 ¹⁾ 1-12	2014 10-12	2014 7-9	2014 4-6	2014 1-3
Liikevaihto, milj. euroa	1 460,1	395,6	335,1	363,8	365,6	1 522,5	402,9	346,2	386,4	387,0
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa	125,2	46,8	41,4	23,1	13,9	61,1	9,5	-3,9	21,5	34,0
Voitto ennen veroja, milj. euroa	119,3	45,8	39,5	21,8	12,2	56,6	8,6	-5,3	20,5	32,8
Osakekohtainen tulos, euroa										
Laimentamaton	1,23	0,47	0,40	0,24	0,12	0,48	0,09	-0,17	0,23	0,34
Laimennusvaikutuksella oikaistu	1,23	0,47	0,40	0,24	0,12	0,48	0,09	-0,17	0,23	0,34
Oma pääoma/osake, euroa	6,57	6,57	5,90	5,69	5,45	6,44	6,44	6,52	6,70	6,56
Omavaraisuusaste, %	46,2	46,2	44,3	44,8	39,6	47,8	47,8	51,4	48,7	44,9
Korollinen nettovelka, milj. euroa	13,2	13,2	57,7	5,3	-85,9	-59,2	-59,2	25,7	30,3	-20,5
Nettovelkaantumisaste, %	2,7	2,7	13,3	1,3	-21,5	-12,6	-12,6	5,4	6,2	-4,3
Käyttöomaisuusinvestoinnit ja yrityshankinnat, milj. euroa	136,7	32,7	81,8	10,6	11,6	43,5	12,9	10,1	7,1	13,4
Henkilöstö										
Jakson lopussa	13 083	13 083	13 179	12 949	13 456	13 720	13 720	13 878	14 126	14 102
Keskimäärin, kumulatiivinen	13 184	13 184	13 230	13 346	13 580	14 007	14 007	14 105	14 180	14 196

¹⁾ Perustuu tilintarkastettuun tilinpäätökseen

Katso tunnuslukujen laskentakaavat sivulta [Tunnuslukujen laskentakaavat](#).

TULOSLASKELMA (IFRS)

Milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Liikevaihto	1	1 460,1	1 522,5
Liiketoiminnan muut tuotot	3	30,5	18,1
Palvelut ja tavarat		-230,2	-247,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	6, 7	-828,3	-846,0
Poistot	11, 12	-56,6	-64,4
Arvonalentumiset	1	-	-39,6
Liiketoiminnan muut kulut	4	-254,5	-287,4
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten voitosta	16	4,2	5,3
Liikevoitto		125,2	61,1
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	8	1,9	1,2
Korkokulut ja muut rahoituskulut	8	-5,4	-4,9
Nettokurssivoitot/-tappiot	8	-2,4	-0,8
Voitto ennen veroja		119,3	56,6
Tuloverot	9	-28,8	-21,6
Tilikauden voitto		90,5	35,0
Tilikauden voitto jakautuu			
Emoyhtiön omistajille		90,5	35,0
Määräysvallattomille omistajille		0,0	0,0
		90,5	35,0
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos, euroa	10		
Laimentamaton		1,23	0,48
Laimennusvaikutuksella oikaistu		1,23	0,48
Laaja tulos, milj. euroa			
Tilikauden voitto		90,5	35,0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot		2,3	-10,1
Rahavirran suojaukset		0,5	1,4
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuva vakuutusmatemaattinen voitto/tappio (verojen jälkeen)		9,5	-10,3
Laaja tulos		102,8	16,0
Tulos jakautuu			
Emoyhtiön omistajille		102,8	16,0
Määräysvallattomille omistajille		0,0	0,0
		102,8	16,0

Litetiedot ovat kiinteä osa konsernitilinpäätöstä.

Tulosvertailu

Koko vuoden liikevaihto laski 4,1 % ja oli 1 460,1 (1 522,5) milj. euroa. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa laski organisesti 2,6 %. Lasku johtui Tuotekehityspalvelujen merkittävien projektien päättymisestä, josta yhtiö ilmoitti lokakuussa 2014. Valuuttakursseilla oli 28 milj. euron kielteinen vaikutus liikevaihtoon. Liiketoimintaostoilla oli 17 milj. euron myönteinen ja liiketoimintojen myynnillä 15 milj. euron kielteinen vaikutus liikevaihtoon. IT-palveluiden liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi organisesti 2,7 %.

Koko vuoden liikevoitto (EBIT) oli 125,2 (61,1) milj. euroa eli 8,6 % (4,0) liikevaihdosta. Liikevoitto sisältää 31,7 milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja, 6,2 milj. euron myyntivoiton ja -0,1 milj. euron oikaisun, joka liittyy metsäteollisuuden liiketoiminnan myyntiin Isossa-Britanniassa vuonna 2013. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ¹⁾ oli 150,8 (150,2) milj. euroa eli 10,3 % (9,9) liikevaihdosta.

Tieto kasvatti investointejaan kasvualueisiin, ja kannattavuuteen vaikuttivat myös Jatkuvien palveluiden automatisointiohjelmaan liittyvät kulut. Kehittämiskustannukset kasvoivat yhteensä 15 milj. euroa koko vuonna. Valuuttakurssimuutoksilla oli 9 milj. euron kielteinen vaikutus liikevoittoon. Tehostamistoimilla oli

noin 30 milj. euron myönteinen vaikutus IT-palveluiden liikevoittoon. Toisaalta noin 20 milj. euron palkkainflaatio ja rekrytoinnit uusille alueille vaikuttivat kannattavuuteen kielteisesti.

Henkilöstökulut laskivat 2,1 % ja niiden osuus liikevaihdosta oli 56,7 % (55,6). Henkilöstökuluihin sisältyy uudelleenjärjestelykuluja 30,9 (30,4) milj. euroa. Tulospalkkiovaraukset olivat 29,7 (27,5) milj. euroa. Keskimääräinen kokopäiväisen henkilöstön määrä oli 13 184 (14 007).

Nettorahoituskustannukset olivat 5,9 (4,5) milj. euroa. Netto korkokustannukset olivat 2,2 (2,8) milj. euroa ja valuuttakursseihin liittyvät nettotappiot olivat 2,4 (0,8) milj. euroa. Muut rahoitustuotot ja -kulut olivat -1,3 (-0,9) milj. euroa.

Tuloslaskelman välittömiin veroihin sisältyy 22,6 milj. euroa kuluneelta vuodelta maksettavaa tuloveroa ja 6,5 milj. euroa (negatiivinen) laskennallista veron muutosta. Verokanta Suomessa oli 20,0 % ja Ruotsissa 22,0 %.

¹⁾ Ilman uudelleenjärjestelykuluja, myyntivoittoja/-tappioita, liikearvon alentumisia ja muita kertaluonteisia eriä

Kulurakenne, %	2015	2014
Palvelut ja tavarat	16,8	16,7
Henkilöstökulut	60,5	57,0
Liiketoiminnan muut kulut	18,6	19,3
Arvonalentumistappio	-	2,7
Suunnitelman mukaiset poistot	4,1	4,3
Yhteensä	100,0	100,0

TASE (IFRS)

Milj. euroa	Liite	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	11, 14, 15	384,9	323,7
Muut aineettomat hyödykkeet	11	41,0	32,8
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12	83,0	82,2
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten voitosta	16	17,2	19,3
Laskennalliset verosaamiset	17	31,6	27,9
Rahoitusleasingisaamiset	24	4,6	5,4
Muut korolliset saamiset		0,1	0,9
Myytävässä olevat rahoitusvarat	13	0,7	0,7
Pitkäaikaiset varat yhteensä		563,1	492,9
Lyhytaikaiset varat			
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18	353,9	371,2
Eläkesaamiset	22	6,6	-
Rahoitusleasingisaamiset	24	3,5	4,7
Muut korolliset saamiset		0,4	0,3
Versaamiset		2,6	1,8
Rahavarat	19	156,2	160,6
Lyhytaikaiset varat yhteensä		523,2	538,6
Varat yhteensä		1 086,3	1 031,5
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	20	76,6	76,6
Ylikurszirahasto ja muut rahastot	20	44,6	43,9
Osakeanti optio-oikeuksilla	20	0,0	0,5
Kertyneet voittovarot		361,6	350,1
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma		482,8	471,1
Määräysvallattomien omistajien osuus		0,1	0,1
Oma pääoma yhteensä		482,9	471,2
Pitkäaikaiset velat			
Lainat	24, 25	105,0	100,8
Laskennalliset verovelat	17	28,7	22,9
Varaukset	23	6,1	15,2
Eläkevelvoitteet	22	16,7	24,0
Muut pitkäaikaiset velat		1,5	2,1
Pitkäaikaiset velat yhteensä		158,0	165,0
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	26	334,6	339,9
Verovelat		14,9	12,3
Varaukset	23	22,9	31,3
Lainat	24, 25	73,0	11,8
Lyhytaikaiset velat yhteensä		445,4	395,3
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 086,3	1 031,5

Liitetiedot ovat kiinteä osa konsernitilinpäätöstä.

Tasevertailu

Varat

Konsernin taseen loppusumma oli 1 086,3 (1 031,5) milj. euroa eli nousua 5,3 %. Liikearvo kasvoi 384,9 (323,7) milj. euroon.

Yritysostot kasvattivat liikearvoa 63,5 milj. euroa.

Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 50,5 (42,5) milj. euroa mukaan lukien uudet rahoitusleasing sopimukset.

Varat tase-erittäin

31.12., %	2015	2014
Liikearvo	35,4	31,4
Muut aineettomat hyödykkeet	3,8	3,2
Aineellinen omaisuus	7,6	8,0
Muut varat	38,8	41,8
Rahavarat	14,4	15,6
Yhteensä	100,0	100,0

Oma pääoma ja velat

Oma pääoma oli 482,9 (471,2) milj. euroa. Tilikauden nettotulos kasvatti omaa pääomaa 90,5 milj. euroa ja osingot vähensivät omaa pääomaa 95,2 milj. euroa.

Omavaraisuusaste oli 46,2 % (47,8). Nettovelkaantumisaste nousi 2,7 %:iin (-12,6). Korollinen nettovelka oli 13,2 (-59,2) milj. euroa sisältäen 171,3 milj. euroa korollista velkaa, 6,7 milj. euroa rahoitusleasingvelkaa, 8,1 milj. euroa rahoitusleasing saattavia, 0,5 milj. euroa muita korollisia saattavia ja 156,2 milj. euroa rahavaroja.

Oma pääoma ja velat tase-erittäin

31.12., %	2015	2014
Osakepääoma	7,0	7,4
Muu oma pääoma	37,4	38,3
Korollinen vieras pääoma	16,4	10,9
Korottomat velat	39,2	43,4
Yhteensä	100,0	100,0

RAHAVIRTALASKELMA (IFRS)

Milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Liiketoiminnan rahavirta			
Tiilikauden voitto		90,5	35,0
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset	11, 12	56,6	104,0
Osakeperusteiset maksut		1,0	0,1
Käyttöomaisuuden ja osakkeiden myyntivoitot ja -tappiot	3, 4	-6,8	-0,4
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten voitosta	16	-4,2	-5,3
Muut oikaisut		-2,0	-2,1
Rahoituskulut, netto	8	5,9	4,5
Tuloverot	9	28,8	21,6
Nettokäyttöpääoman muutos			
Lyhytaikaisten saamisten muutos		29,3	14,5
Varastojen muutos		0,0	0,1
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos		-44,3	2,8
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		154,8	174,8
Saadut leasing-sopimuksiin liittyvät korkotuotot		0,3	0,2
Saadut korot		1,2	0,9
Maksetut korot		-3,8	-4,0
Muut rahoitustuotot		8,7	5,2
Muut rahoituskulut		-13,6	-8,1
Saadut osingot pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyistä sijoituksista	16	5,4	5,9
Maksetut välittömät verot		-20,4	-7,0
Liiketoiminnan rahavirta		132,6	167,9
Investointien rahavirta			
Konserniyritysten ja liiketoimintojen hankinnasta johtuva nettorahavirta	14	-73,7	3,7
Muut käyttöomaisuusinvestoinnit		-43,7	-43,0
Konserniyritysten ja liiketoimintojen myynnistä johtuva nettorahavirta		8,3	3,3
Käyttöomaisuusmyynnit		0,6	0,6
Myytavissä olevien rahoitusvarojen myynnit		0,5	-
Lainasaamisten muutos		2,7	-3,5
Investointien rahavirta		-105,3	-38,9
Rahoituksen rahavirta			
Maksetut osingot		-95,2	-65,4
Käytetyt optiot		3,6	5,4
Rahoitusleasingvelkojen maksut		-0,3	-3,7
Lyhytaikaisten lainojen nostot		288,1	227,1
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-228,4	-245,0
Pitkäaikaisten lainojen nostot		-	-
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-1,8	-3,2
Rahoituksen rahavirta		-34,0	-84,8
Rahavarojen muutos			
Rahavarat kauden alussa	19	160,6	114,1
Kurssierojen vaikutukset rahavaroihin		2,3	2,3
Rahavarojen muutos		-6,7	44,2
Rahavarat kauden lopussa	19	156,2	160,6

Liitetiedot ovat kiinteä osa konsernitilinpäätöstä.

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (IFRS)

Milj. euroa	Liite	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma								Yht.	Määräys- vallatto- mien omistajien osuus	Oma pää- oma yht.
		Osake- pää- oma	Yli- kurssi- rahasto ja muut rahastot	Osake- anti optio- oikeuk- silla	Omat osakkeet	Muunto- erot	Raha- virran suo- jauk- set	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kerty- neet voitto- varat			
31.12.2013		76,6	45,7	0,1	-11,6	-26,6	-1,7	3,1	428,5	514,1	0,1	514,2
Tilikauden laaja tulos												
Tilikauden voitto									35,0	35,0	0,0	35,0
Muut laajan tuloksen erät												
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuva vakuutusmatemaattinen tappio (verojen jälkeen)									-10,3	-10,3		-10,3
Muuntoerot			-1,8			-24,4			16,1	-10,1		-10,1
Rahavirran suojaukset (verojen jälkeen)	28							1,4		1,4		1,4
Laaja tulos			-1,8			-24,4		1,4	40,8	16,0	0,0	16,0
Liiketoimet omistajien kanssa												
Omaan pääomaan kirjatut osakeperusteiset maksut	6								0,6	0,6		0,6
Osingonjako									-65,4	-65,4		-65,4
Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla				-0,1				5,4		5,3		5,3
Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla, rekisteröimätön				0,5						0,5		0,5
Määräysvallattomien omistajien osuus												0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yht.		0,0	0,0	0,4	0,0			5,4	-64,8	-59,0	0,0	-59,0
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten vaikutus												
									0,0	0,0		0,0
31.12.2014		76,6	43,9	0,5	-11,6	-51,0	-0,3	8,5	404,5	471,1	0,1	471,2

Milj. euroa	Liite	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma								Yht.	Määräys- vallatto- mien omistajien osuus	Oma pää- oma yht.
		Osake- pää- oma	Yli- kurssi- rahasto ja muut rahastot	Osake- anti optio- oikeuk- silla	Omat osakkeet	Muunto- erot	Raha- virran suo- jauk- set	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kerty- neet voitto- varat			
31.12.2014		76,6	43,9	0,5	-11,6	-51,0	-0,3	8,5	404,5	471,1	0,1	471,2
Tilikauden laaja tulos												
Tilikauden voitto									90,5	90,5	0,0	90,5
Muut laajan tuloksen erät												
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuva vakuutusmatemaattinen voitto (verojen jälkeen)									9,5	9,5		9,5
Muuntoerot			0,7			1,8			-0,2	2,3		2,3
Rahavirran suojaukset (verojen jälkeen)	28						0,5			0,5		0,5
Laaja tulos			0,7			1,8	0,5		99,8	102,8	0,0	102,8
Liiketoimet omistajien kanssa												
Omaan pääomaan kirjatut osakeperusteiset maksut	6								1,0	1,0		1,0
Osingonjako									-95,2	-95,2		-95,2
Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla				-0,5				3,6		3,1		3,1
Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla, rekisteröimätön				0,0						0,0		0,0
Määräysvallattomien omistajien osuus												0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yht.		0,0	0,0	-0,5	0,0			3,6	-94,2	-91,1	0,0	-91,1
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten vaikutus												
									0,0	0,0		0,0
31.12.2015		76,6	44,6	0,0	-11,6	-49,2	0,2	12,1	410,1	482,8	0,1	482,9

Liitetiedot ovat kiinteä osa konsernitilinpäätöstä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot (IFRS)

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Yhtiö

Tieto Oyj on Suomen lainsäädännön mukaisesti perustettu julkinen suomalainen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Yhtiö on listattu NASDAQ:ssa Helsingissä ja Tukholmassa. Hallitus hyväksyi konsernitilinpäätöksen julkaistavaksi 4. helmikuuta 2016. Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on oikeus hyväksyä tai hylätä konsernitilinpäätös sen julkistamisen jälkeen. Yhtiökokouksella on mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Laadintaperusteet

Tieto Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti. Konsernitilinpäätös on esitetty miljoonina euroina ja se perustuu alkuperäisiin hankintahintoihin, ellei näissä laadintaperiaatteissa ole toisin ilmoitettu.

Uudet ja muutetut standardit ja tulkinnat

Konsernitilinpäätös on laadittu käyttäen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2014. Tammikuun 2015 alussa voimaan tulleilla standardeilla, muutoksilla ja tulkinnoilla ei ole oleellista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Uudet olennaiset standardit, jotka eivät ole vielä astuneet voimaan:

- IFRS 15 'Myyntituotot asiakassopimuksista' standardi korvaa IAS 18 'Tuotot' ja IAS 11 'Pitkäaikaishankkeet' standardit. Uuden standardin perusperiaatteena on, että myyntituotot kirjataan, kun tavaraa tai palvelua koskeva määräysvalta siirtyy asiakkaalle – aiemmin käytettyjen riskien ja etujen sijaan tarkastellaan siis määräysvaltaa. Myyntituottojen kirjaamisessa on sovellettava uutta viisiportaista prosessia:
  - tunnistetaan asiakassopimukset
  - tunnistetaan erilliset suoriteveloitteet
  - määritetään sopimuksen mukainen transaktiohinta
  - kohdistetaan transaktiohintaa erillisille suoriteveloitteille ja

- kirjataan myyntituotto, kun kukin suoriteveloite on täytetty.

Merkittävimmät muutokset nykyiseen käytäntöön verrattuna:

- Kaikki kokonaisuuteen kuuluvat tavarat ja palvelut, jotka ovat erotettavissa, on kirjattava erikseen, ja sopimuksen mukaiseen hintaan tulevat alennukset on yleensä kohdistettava eri elementeille.
- Tulouttaminen voi aikaistua nykyisten standardien mukaiseen verrattuna, jos vastike vaihtelee jostakin syystä (kuten kannustimet, alennukset, tulokseen perustuvat palkkiot, rojalit, tietyn lopputuleman toteutuminen jne.) – vähimmäismäärät on kirjattava, jos ei ole merkittävää riskiä niiden peruuntumisesta.
- Myyntituottojen kirjaamisajankohta voi muuttua: osa tuotoista, jotka nykyisin kirjataan sopimuksen päättyessä, saatetaan kirjata sopimuksen voimassaoloajan kuluessa ja päinvastoin.
- Muun muassa lisenssejä, takuita, ei palautettavia etukäteismaksuja ja kaupintavarastoja koskien on tullut uusia sääntöjä.
- Kuten kaikkiin uusiin standardeihin, myös tähän liittyy uusia liitetietovaatimuksia.

Standardi voidaan ottaa käyttöön joko täysin takautuvasti tai lisätietoja antamalla ei-takautuvasti. Standardi astuu voimaan 1.1.2018. Konsernin johto on selvittämässä muutosten vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

- IFRS 9 'Rahoitusinstrumentit' standardi korvaa IAS 39 'Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen' standardin mukaiset useat luokittelu- ja arvostusmallit yhdellä mallilla, jonka mukaan arvostusryhmiä on alun perin vain kaksi: jaksotettu hankintameno ja käypä arvo.

Velkakirjasijoitusten luokittelua ohjaavat rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudatettava liiketoimintamalli ja sopimuserusteiset rahavirtaominaisuudet. Velkakirjasijoitus arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon, jos: a) liiketoimintamallin tavoitteena on pitää rahoitusvaroihin kuuluva erä siihen asti, kunnes sopimukseen perustuvat rahavirrat kerätään, ja b) instrumentin sopimukseen perustuvat rahavirrat koostuvat yksinomaan pääoman ja koron maksusta. Kaikki muut velkakirjasijoitukset ja osakesijoitukset, mukaan lukien

strukturoidut velka- ja osakeinstrumentit, on kirjattava käypään arvoon.

Kaikki rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Poikkeuksena ovat käyvän arvon muutokset osakesijoituksista, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa: ne voidaan kirjata joko tuloslaskelmaan tai oman pääoman rahastoihin (jolloin niitä ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi). Jos on kyse rahoitusveloista, joihin on sovellettu käyvän arvon optiota, yrityksen omasta luottoriskistä johtuva osuus käyvän arvon muutoksesta kirjataan tuloslaskelman sijaan muihin laajan tuloksen eriin.

Uudet (joulukuussa 2013 julkaistut) suojauslaskentasäännöt tuovat suojauslaskennan lähemmäs yleisiä riskienhallinnan käytäntöjä. Yleisesti ottaen suojauslaskennan soveltaminen on jatkossa helpompaa. Uusi standardi sisältää myös aiempaa laajemmat liitetietovaatimukset, ja esittämistapaan tulee muutoksia.

International Accounting Standards Board teki joulukuussa 2014 lisää muutoksia luokittelu- ja arvostussääntöihin ja julkaisi uuden arvonalentumismallin. Näiden muutosten jälkeen IFRS 9 oli saatu valmiiksi. Muutoksiin kuuluu muun muassa:

- kolmas arvostusryhmä (käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat), jota sovelletaan joihinkin vieraan pääoman ehtoihin instrumentteihin kuuluviin rahoitusvaroihin
- uusi odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuva malli, jonka mukaan rahoitusvarat läpikäyvät kolme eri vaihetta niihin liittyvän luottoriskin kasvaessa. Vaihe määrää, kuinka arvonalentumistappiot määritetään ja efektiivisen koron menetelmää sovelletaan. Yksinkertaistettu menetelmä on sallittu rahoitusvaroille, joihin ei sisälly merkittävää rahoituskomponenttia (esimerkiksi myyntisaamiset). Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kirjataan tappio, joka vastaa 12 kuukaudelta (myyntisaamisten osalta koko voimassaoloajalta) odotettavissa olevia luottotappiota, paitsi jos rahoitusvarojen katsotaan olevan luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita.

Standardi astuu voimaan 1.1.2018 ja aikaisempi soveltaminen on sallittua. Konsernin johto on selvittämässä muutosten vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

- Kirjanpitokäsittely hankittaessa osuuksia yhteisissä toiminnoissa – muutokset IFRS 11 'Yhteisjärjestelyt' standardiin selventävät yhteisestä toiminnosta hankitun osuuden kirjanpitokäsittelyä, kun kyseinen toiminto muodostaa liiketoiminnan. Sijoittajan on sovellettava liiketoimintojen yhdistämistä koskevia vaatimuksia hankkiessaan osuuden liiketoiminnan muodostavassa yhteisessä toiminnossa.

Tähän kuuluu seuraavaa:

- yksilöitävissä olevat varat ja velat arvostetaan käypään arvoon
- hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi
- kirjataan laskennalliset verovelat, ja
- kirjataan jäännös liikearvoksi ja testataan se vuosittain arvonalentumisen varalta.

Nykyisiä osuuksia yhteisissä toiminnoissa ei arvosteta uudelleen hankittaessa lisäosuusedellyttäen, että yhteinen määräysvalta säilyy.

Muutoksia sovelletaan myös muodostettaessa yhteinen toiminto ja annettaessa olemassa oleva liiketoiminta panoksena. Muutos astuu voimaan 1.1.2016.

- Muutokset IFRS 10 'Konsernitilinpäätös' ja IAS 28 'Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin' standardeihin selventävät sovellettavaa kirjanpitokäsittelyä, kun sijoittajan ja sen tytär- tai osakkuusyritysten välillä tapahtuu myyntejä tai omaisuuserien antamista panoksena. Muutokset vahvistavat, että kirjanpitokäsittely riippuu siitä, muodostavatko osakkuus- tai yhteisyritykselle myydyt tai panoksena annetut ei-monetaariset omaisuuserät "liiketoiminnan" (niin kuin se on määritelty standardissa IFRS 3 'Liiketoimintojen yhdistäminen').

Jos ei-monetaariset omaisuuserät muodostavat liiketoiminnan, sijoittaja kirjaa omaisuuserien myynnistä tai niiden antamisesta panoksena syntyvän voiton tai tappion kokonaisuudessaan. Jos liiketoiminnan määritelmä ei täyty, sijoittaja kirjaa voiton tai tappion vain muiden sijoittajien osuutta vastaavalta osalta. Muutoksia sovelletaan eittakautuvasti. Muutoksen voimaantulopäivä on avoinna.

- IAS 1 'Tilinpäätöksen esittäminen' standardiin tehdyt muutokset liittyvät esitettäviä tietoja koskevaan IASB:n hankkeeseen (Disclosure Initiative), jossa selvitetään, miten tilinpäätöstä voitaisiin kehittää. Muutoksella selkeytetään useita asioita, muun muassa:
  - Olennaisuus – tietoja ei saa yhdistää eikä erotella siten, että hyödyllinen informaatio hämärtyy. Silloin kun erät ovat olennaisia, on annettava riittävästi tietoa niiden vaikutuksesta taloudelliseen asemaan tai tulokseen.
  - Erittelyt ja välisummat – IAS 1:n mukaisia tilinpäätöseriä voi olla tarpeen eritellä, jos tällä on merkitystä yrityksen taloudellisen aseman tai tuloksen ymmärtämisen kannalta. Myös välisummien käyttämisestä annetaan uutta ohjeistusta.
  - Liitetiedot – liitetietoja ei tarvitse esittää tietyssä järjestyksessä.
  - Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävistä sijoituksista johtuvat muut laajan tuloksen erät – osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävistä

sijoituksista johtuvista muista laajan tuloksen eristä ryhmitellään sen mukaan, siirretäänkö erät myöhemmin tulosvaikutteisiksi. Kumpikin ryhmä esitetään omana eränään muissa laajan tuloksen erissä.

Siirtymäsääntöjen mukaan näistä muutoksista ei tarvitse esittää IAS 8:n edellyttämiä tietoja, jotka koskevat uusien standardien tai laatimisperiaatteiden käyttöönottoa. Muutos astuu voimaan 1.1.2016. Konsernin johto on selvittämässä muutosten vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

- Ei ole muita standardeja, muutoksia tai tulkintoja, jotka eivät vielä ole voimassa ja joilla olisi merkitystä konsernille.

Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen sisältyy emoyhtiö Tieto Oyj ja kaikki emoyhtiön välittömässä tai välillisessä määräysvallassa olevat tytäryhtiöt. Yleensä tämä perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa yli puolet äänivallasta. Arvioitaessa, onko konsernilla toisessa yhtiössä määräysvalta, otetaan huomioon sellaisen potentiaalisen äänivallan olemassaolo ja vaikutus, joka on tarkasteluhetkellä toteutettavissa käyttämällä oikeus tai suorittamalla vaihto.

Tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintapäivästä myyntipäivään asti.

Liiketoimintojen yhdistämiset käsitellään hankintamenomenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike määritetään luovutettujen varojen, vastattaviksi otettujen velkojen ja konsernin liikkeeseen laskemien oman pääoman ehtoisten osuuksien käypänä arvona. Luovutettu vastike sisältää ehdollisesta vastikejärjestelystä johtuvan omaisuuserän tai velan käyvän arvon. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutuessaan. Yksilöitävissä olevat liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta.

Taseeseen merkitään liikearvoksi määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistetun osuuden käypä arvo yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Jos vastikkeen, määräysvallattomien omistajien osuuden ja aiemmin omistetun osuuden yhteismäärä on pienempi kuin tytäryrityksen hankitun nettovarallisuuden käypä arvo ja kyseessä on edullinen kauppa, erotus kirjataan suoraan laajaan tuloslaskelmaan.

Konsernin sisäiset saamiset, velat ja liiketapahtumat, mukaan lukien osingot ja sisäiset katteet, eliminoidaan yhdistelyssä.

Tieto Oyj omistaa osuuksia yhteisyrityksissä, joissa sillä on oikeus järjestelyn nettovaroihin ja siten yhdistelee osuutensa pääomaosuusmenetelmällä IFRS 11 'Yhteisjärjestelyt' -standardin mukaisesti. Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa yhteisyritysosuudet kirjataan alun perin hankintamenon määräisenä ja sitä lisätään tai vähennetään kirjaamalla konsernin osuus hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista ja muista laajan tuloksen eristä. Jos konsernin osuus yhteisyrityksen tappioista on yhtä suuri tai suurempi kuin sen osuus yhteisyrityksestä, konserni ei kirjaa lisää tappiota, ellei sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta eikä se ole suorittanut maksuja yhteisyrityksen puolesta.

Määräysvallattomien omistajien osuudet ilmoitetaan erillisenä eränä konsernin omissa pääomassa.

Segmenttiraportointi

Tiedon toimintamalli muodostuu palvelualueiden ja toimialaryhmien matriisista, jossa palvelualueet ovat taloudellisen raportointirakenteen tärkeimmät toiminnalliset segmentit. Raportoivat palvelualuesegmentit ovat Jatkuvat palvelut, Konsultointi ja integraatiopalvelut, Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet ja Tuotekehityspalvelut. Toiminnallisten segmenttien raportointi vastaa yhtiön sisäistä raportointia ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, jolle kuuluu vastuu resurssien allokoinnista ja toiminnallisten segmenttien suorituksen arvioinnista, on nimetty yhtiön johtoryhmä, joka vastaa myös strategisesta päätöksenteosta.

Liikearvo on kohdennettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka toimivat useissa eri maissa, ja siksi liikearvo ei sisälly segmenttiedoissa oleviin maittain esitettyihin pitkäaikaisiin varoihin.

Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat

Konserniyritysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kyseinen yritys pääasiallisesti toimii ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on yhtiön toimintavaluutta ja konsernin esittämistävaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän vaihtokurssin mukaisesti. Ulkomaan rahan määräisten monetaaristen tase-erien arvostuksessa käytetään tilikauden viimeisen päivän päätöskurssia. Ulkomaan rahan määräiset ei-monetaariset käypään arvoon arvostetut erät muutetaan toimintavaluutan määräisiksi käyvän arvon arvostuspäivän tai uudelleenarvostuspäivän kurssiin. Muut ei-monetaariset erät kirjataan tapahtumapäivän vaihtokurssin mukaisesti.

Liiketoimintaan liittyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot sisältyvät liikevoittoon, paitsi ne suojauslaskennan piiriin kuuluvat erät, jotka esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Rahoitukseen liittyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Tytäryhtiöiden (joista mikään ei toimi hyperinflationissa taloudessa), joiden toimintavaluutta eroaa konsernin esittämismuutosta tulokset ja taseet muutetaan esittämismuutoksen mukaisiksi seuraavasti:

- Taseiden varat ja velat muutetaan tilikauden viimeisen päivän päätöskurssin mukaan.
- Tulot ja menot tuloslaskelmassa muutetaan keskimääräisten kurssien mukaan.
- Kaikki näistä muutoksista aiheutuvat muuntoerot kirjataan laajan tuloksen eriin.

Kun tytäryhtiö myydään, mahdolliset muuntoerot tuloutetaan tuloslaskelmassa osana luovutusvoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisen yksikön hankinnasta koituvan liikearvon ja käyvän arvon muutokset kirjataan ulkomaisen tytäryhtiön varoihin ja velkoihin ja ne muunnetaan päätöskurssin mukaan. Tästä johtuvat muuntoerät kirjataan laajan tuloksen eriin.

Myyntituottojen tulouttaminen

Myyntituotot kirjataan IAS 11 'Pitkäaikaishankkeet' - ja 18 'Tuotot' -standardien mukaisesti. Myyntituotoiksi kirjataan IT-palvelujen ja -tuotteiden arvonlisäveroton ja annetuilla alennuksilla sekä vaihtokurssieroilla oikaistu myynti käyvästä arvostaan. Palvelut koostuvat pääasiassa räätälöidyistä ohjelmistoratkaisuista, ohjelmistoratkaisujen ylläpidosta sekä tietojenkäsittely- ja verkkopalveluista. Myydyt tuotteet ovat pääasiassa ohjelmistolisenssejä.

Palvelujen myyntituotto jaksotetaan sille tilikaudelle, jonka aikana palvelu toimitetaan. Kiinteähintaisista projekteista ja vastaavanlaisista asiakassopimuksista saatava tulo jaksotetaan valmistusasteen perusteella. Valmistusaste lasketaan kuukausittain vertaamalla toteutuneita työkustannuksia koko projektin arvioituun työkustannusten määrään.

Valmistusastemenetelmää käytetään edellyttäen, että valmistusaste ja palvelusopimukseen liittyvät tulot ja menot voidaan arvioida luotettavasti. Elleivät nämä ehdot täyty, ainoastaan menoja vastaava osuus tuloutetaan, jos tulojen odotetaan kattavan kyseiset menot. Toiminnan ohjaus perustuu projektien tulokseen ja suorat kustannukset kirjataan palvelualueiden, pääasiallisten toiminnallisten segmenttien, toimituksiin. Asiakasprojektien seurannassa projekti todetaan tappiolliseksi, jos projektin suorien kustannusten arvioidaan ylittävän odotetut kokonaistuotot. Tällöin kirjataan välittömästi tappiovaraus kattamatta jäävien suorien kustannusten osalta.

Tuotteen myynti tuloutetaan, kun sen omistukseen liittyvät oleelliset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle eikä myyjällä

ole enää oikeutta luovuttaa tuotetta edelleen tai tosiasiallista määräysvaltaa tuotteeseen nähden.

Jatkuvien käyttöpalvelusopimusten käynnistys- ja haltuunottovaiheeseen liittyvät menot kirjataan kuluksi toteutumishetkellä. Käyttöpalvelusopimusten myyntituotto perustuu palvelumääriin ja jaksotetaan sille tilikaudelle, jonka aikana palvelu toimitetaan.

Tilaukanta

Tilaukantaan esitetään tulouttamaton osa asiakkaiden allekirjoittamista tilauksista.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat pääosin liiketoiminnan myynnistä ja muista luovutusvoitoista, vuokratuloista ja julkisista avustuksista. Lopetettujen toimintojen tuotot sisältyvät lopetettujen toimintojen nettotulokseen.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin niillä tilikausilla, joilla avustuksen kohteeseen liittyvät kustannukset ovat syntyneet. Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät investointiavustukset vähennetään kyseessä olevan käyttöomaisuushyödykkeen tasearvosta ja tuloutetaan poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellisena käyttöaikana pienentyneen poiston muodossa.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimusmenot kirjataan kuluiksi toteutumishetkellä. Merkittävien uusien liiketoimintakonseptien ja ohjelmistotuotteiden kehitysmenot aktivoidaan taseeseen aineettomana omaisuutena, jos niihin liittyvien tulojen voidaan kohtuudella odottaa kattavan kyseiset menot, ja seuraavat kriteerit täyttyvät: hyödykkeen tekninen toteuttaminen on mahdollista niin, että se voidaan ottaa käyttöön tai myydä; johdolla on aikomus saattaa hyödyke valmiiksi ja käyttää sitä tai myydä se; hyödykettä pystytään käyttämään tai se pystytään myymään; käytettävissä on riittävästi teknisiä, taloudellisia ja muita voimavaroja kehittämistyön loppuunsaattamiseen ja hyödykkeen käyttämiseen tai myymiseen; pystytään osoittamaan, miten hyödyke tulee kerryttämään todennäköistä taloudellista hyötyä; hyödykkeestä kehittämissivaiheessa aiheutuvat menot ovat luotettavasti määritettävissä. Aineeton omaisuus arvostetaan poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintamenuon.

Tuloverot

Tuloslaskelman tuloverot sisältävät konserniyhtiöiden tilikauden verotettavasta tulosta maksettavat tuloverot sekä oikaisut aiemmilta vuosilta ja laskennallisten verovelkojen tai verosaamisten muutokset. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti,

paitsi milloin ne liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista konsernitaseen varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennalliset verosaamiset ja verovelat lasketaan niiden verokantojen ja -lakien mukaisesti, jotka on säädetty tai käytännössä hyväksytty tilinpäätöspäivään mennessä ja joita odotetaan sovellettavan, kun kyseinen laskennallinen verosaaminen tai verovelka realisoituu. Suurimmat väliaikaiset erot liittyvät poistoeroihin, työsuhte-etuuksiin ja aineettomiin oikeuksiin. Laskennallinen vero kirjataan väliaikaisista eroista lukuun ottamatta seuraavia erä: verotuksessa vähennyskelvoton liikearvo, kirjanpidolliseen ja verotukselliseen tulokseen vaikuttamattomien varojen ja velkojen kirjaukset, kun kyseessä ei ole liiketoiminnan yhdistäminen, sekä tytäryhtiösijoituksiin liittyvät erot, jotka eivät todennäköisesti tule muuttumaan.

Laskennalliset verosaamiset kirjataan ainoastaan, jos on todennäköistä, että ne voidaan käyttää tulevien verotettavien tulojen kattamiseen. Yhdistelystä johtuvat laskennalliset verovelat ja -saamiset kirjataan konsernitaseeseen, jos niiden veroseuraamusten realisoituminen on todennäköistä.

Liikearvo

Liikearvoa syntyy tytär-, osakkuus- ja yhteisyritysten hankinnan yhteydessä, ja se on määrä, jolla suoritettu vastike ylittää Tiedon osuuden hankinnan kohteen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomääräisestä käyvästä arvosta ja määräysvallattomien omistajien osuuden käyvän arvon.

Liikearvon alentumisen testaus

Yritystestien yhteydessä hankittu liikearvo testataan vuosittain ja aina, kun jokin tapahtuma tai olosuhteiden muutos osoittaa, että kirjattu arvo ei ehkä ole kerrytettävissä. Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittu liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten niille rahavirtaa tuottaville yksiköille tai yksikköjen ryhmille, joiden odotetaan hyötyvän yhdistämisen tuomista synergioista. Jokainen yksikkö tai yksikköjen ryhmä, jolle liikearvoa kohdistetaan, on alin taso, jolla

liikearvoa seurataan sisäisesti johdon tarkoituksia varten. Jos rahavirtaa tuottavalle yksikölle kirjattun liikearvon määrä ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän, erotus kirjataan arvonalennukseksi.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on käyttöarvo määritettynä tulevien kassavirtojen nettohyötyarvona tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennetty käypä arvo sen mukaan, kumpi näistä on suurempi.

Aineeton omaisuus

Aineettoman omaisuuden hankintameno aktivoidaan taseeseen. Liiketoimintojen yhdistämisen kautta hankittu aineeton omaisuus aktivoidaan hankintahetken käyvästä arvostaan. Aineettoman omaisuuden vaikutusaika määritetään joko rajalliseksi tai rajoittamattomaksi. Aineeton omaisuus, jonka vaikutusaika on rajallinen, poistetaan kyseisenä vaikutusaikana. Jos aineettoman omaisuuden vaikutusaika on rajoittamaton, suoritetaan arvonalentumistesti vuosittain ja aina, kun jokin tapahtuma tai olosuhteiden muutos osoittaa, että kirjattu arvo ei ehkä ole kerrytettävissä. Tieto-konsernin liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä kirjattu aineeton omaisuus liittyy yleensä asiakkaisiin tai teknologioihin, joiden vaikutusaika tunnetaan. Tieto ei yleensä kirjaa markkinointiin liittyvää aineetonta omaisuutta taseeseen, koska hankitun liiketoiminnan arvo koostuu normaalisti asiakassuhteista, teknologiasta ja henkilöstöstä (joka sisältyy liikearvoon), minkä johdosta markkinointiin liittyvällä aineettomalla omaisuudella ei yleensä ole erillistä kirjattavissa olevaa arvoa.

Käyttöomaisuus

Maa-alueista ei tehdä poistoja. Muu käyttöomaisuus arvostetaan suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Saadut julkiset avustukset kirjataan hankintamenuon vähennyksiksi. Liiketoimintojen yhdistämisissä hankittu aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Poistosuunnitelma perustuu kunkin omaisuuserän arvioituun taloudelliseen vaikutusaikaan ja tasaeräpoistoihin. Tarvittaessa käyttöomaisuuden jäljellä oleva vaikutusaika arvioidaan uudestaan kunkin tilikauden lopussa.

Konserni soveltaa seuraavia taloudellisia vaikutusaikoja:

	Vuotta
Rakennukset	25–40
Tietojenkäsittelylaitteet ¹⁾	1–5
Muut koneet ja laitteet	5
Muu aineellinen omaisuus	5

¹⁾ PC-tietokoneiden hankintameno kirjataan kuluksi hankintahetkellä.

Leasingsopimukset

- Konserni vuokralle ottajana

Leasingsopimukset on luokiteltu rahoitus- ja käyttöleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksilla hankittu omaisuus aktivoidaan käyttöomaisuuteen ja poistetaan taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa. Vuosivuokrat kirjataan rahoitusleasingsopimusten lyhennyksiksi sekä korkokuluksi.

Vuokrasopimukset, joiden mukaan vuokralle antaja pitää itsellään merkittävän osan omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat maksut kirjataan tuloslaskelman tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

- Konserni vuokralle antajana

Jos järjestelyssä tietty käyttöomaisuus, lähinnä tekniset laitteet, luokitellaan yksilöidyiksi rahoitusleasinghyödykkeiksi, niin näihin perustuva myynti tuloutetaan sopimuskauden alussa. Asiakkaan maksut kirjataan lainasaatavan lyhennykseksi sekä korkotuotoksi.

Rahoitusinstrumentit

Luokittelu

Rahoitusvarat jaotellaan seuraaviin luokkiin:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat

Johdannaissopimukset, sisältäen valuuttatermiini- ja valuuttaoptiosopimukset, sähköjohdannaiset sekä koronvaihtosopimukset, jaotellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi.

- Lainat ja muut saamiset

Määräaikaiset talletukset, koostuen pääosin pankkeihin ja muihin rahoituslaitoksiin talletetuista varoista, lyhytaikaiset ja pitkäaikaiset lainasaamiset sekä myyntisaamiset ja muut saamiset luokitellaan lainoiksi ja saamisiksi. Taseessa ne kirjataan eräänymisajankohtansa mukaisesti joko lyhytaikaisiin myyntisaamisiin, muihin saamisiin, lainasaamisiin, likvideihin varoihin, tai pitkäaikaisiin lainasaamisiin tai muihin saamisiin. Rahamarkkinasijoitukset esitetään lyhytaikaisina talletuksina likvideissä varoissa.

- Myytävässä olevat rahoitusvarat

Sijoitukset osakeinstrumentteihin, lukuun ottamatta sijoituksia osakkuusyhtiöihin ja yhteisyrityksiin, luokitellaan myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi. Ne kirjataan taseessa

pitkäaikaisiin varoihin, ellei tarkoituksena ole myydä niitä 12 kuukauden kuluessa raportointihetkestä.

Rahoitusvelat jaotellaan seuraaviin luokkiin:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat

Johdannaissopimukset, sisältäen valuuttatermiini- ja valuuttaoptiosopimukset, sähköjohdannaiset sekä koronvaihtosopimukset.

- Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvelat

Lyhytaikaiset lainat ja luotolliset tilit, pitkäaikaiset lainat sekä ostovelat ja muut velat jaotellaan jaksotettuun hankintamenuon arvostettaviksi rahoitusveloiksi. Lainat sisältyvät pitkä- tai lyhytaikaisiin velkoihin.

Rahoitusinstrumenttien arvostaminen

Konserni arvostaa rahoitusinstrumentit aluksi käypään arvoonsa. Transaktiokulut sisältyvät käypään arvoon, ellei kyseessä ole käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusinstrumentti. Yleensä käypä arvo vastaa saatua tai maksettua summaa.

Rahoitusvarat kirjataan taseesta, kun oikeus rahavirran saamiseen on loppunut tai siirretty ja konserni on pääosin siirtänyt omistamiseen liittyvät riskit ja palkkiot.

Rahoitusvelat kirjataan taseesta niiden erääntyessä tai kun niihin liittyvä velvoite muuten peruutetaan.

Käyvän arvon muutokset

Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutosten käsittely riippuu instrumenttien luokituksesta.

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat

Arvostusmenetelmä on kuvattu liitteen 27 alaviitteessä. Tähän liittyvät arvostusten muutokset raportoidaan, niiden luonteesta riippuen tuloslaskelman rahoitustuotoissa ja –kuluissa, muissa liiketoiminnan tuotoissa ja muissa liiketoiminnan kuluissa (valuuttatermiinisopimukset) sekä muissa rahoitustuotoissa ja –kuluissa (valuuttaoptiot). Muut arvomuutokset kirjataan korkotuottoihin ja –kuluihin (koronvaihtosopimukset) ja muihin liiketoiminnan kuluihin (sähköjohdannaiset), paitsi sovellettaessa suojauskasentaa jolloin käyvän arvon muutokset kirjataan laajan tuloksen eriin. Taseessa arvomuutokset tässä luokassa kirjataan lyhytaikaisiin myyntisaamisiin, ostovelkoihin, muihin saamisiin tai velkoihin, mikäli kyseinen erä erääntyy 12 kuukauden kuluessa raportointihetken päättymisestä. Mikäli eräänymishetken on enemmän kuin 12 kuukautta, kirjataan arvomuutokset muihin pitkäaikaisiin saataviin tai velkoihin.

- Lainat ja saamiset

Lainat ja saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä.

- Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon, jos käyvän arvon luotettava määrittäminen on mahdollista, ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan suoraan omaan pääomaan. Jos käyvän arvon mukaista arvostusta ei ole saatavissa, varat arvostetaan hankintahetken mukaiseen arvoon. Myytävissä olevat rahoitusvarat kirjataan taseessa muihin pitkäaikaisiin varoihin. Kun sijoitus myydään, kertynyt käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan.

- Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvelat

Korkokulut ja transaktiokulut jaksotetaan tuloslaskelmassa laina-aikana käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Rahoitusvarojen arvon aleneminen

- Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvarat

Jokaisen raportointikauden päättyessä arvioidaan, onko rahoitusvarojen ryhmään kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta objektiivista näyttöä. Rahoitusvarojen arvon katsotaan alentuneen, mikäli yksi tai useampi seuraavista tapauksista on tapahtunut alkuperäisen arvostuksen jälkeen ja tuolla tapauksella on vaikutusta rahoitusvaran tulevaan kassavirtaan:

1. Liikkeellelaskijan tai velallisen merkittävä taloudellisen tilanteen heikkeneminen
2. Sopimusrikkomus, kuten kyvyttömyys maksaa korkoa tai pääoman palautusta
3. Velallisen joutuminen konkurssimenettelyyn tai muuhun velkojen uudelleenjärjestelyyn tulee todennäköiseksi
4. Alla oleva markkina koskien rahoitusinstrumenttia katoaa taloudellisista vaikeuksista johtuen

Mahdollinen arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan.

- Myytävissä olevat rahoitusvarat

Yhtiö arvioi vuosittain, onko rahoitusvarojen arvon alentumisesta objektiivista näyttöä. Velkainstrumentteja koskien käytetään yllämainittua arviointiperustetta. Myytävissä oleviksi määriteltyjen oman pääoman ehtoisten instrumenttien tapauksessa yhtiö arvioi, löytyykö instrumentin käyvän arvon pitkittyneestä laskusta näyttöä ja siten perustetta varojen arvonalentumiselle. Mikäli tällaista näyttöä löytyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan.

Johdannaissopimukset ja suojaustoimenpiteet

Johdannaissopimukset kirjataan sopimuksen syntymishetkellä käypään arvoonsa ja arvostetaan sen jälkeen käypään arvoon perustuen. Yhtiö valitsee erikseen johdannaissopimukset suojaamaan tietyltä riskiltä, joka liittyy taseeseen merkittyihin varoihin tai velkoihin tai erittäin todennäköiseen ennakoituun liiketoimeen (rahavirran suojaukseen).

Suojausinstrumenttien ja suojauskohteiden välinen suhde dokumentoidaan suojausta aloitettaessa. Konserni dokumentoi suojausta aloitettaessa ja jatkuvasti sen jälkeen arvionsa siitä, kumoavatko suojauksissa käytettävät johdannaiset tehokkaasti suojauskohteiden käypien arvojen tai rahavirtojen muutoksia.

Suojaukseen käytettävien johdannaisten käyvät arvot esitetään [liitetiedossa 28](#). Omaan pääomaan sisältyvän suojausrahaston muutokset, jotka on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin, esitetään [liitetiedossa 28](#).

Rahavirran suojausiksi määriteltyjen, ehdot täyttävien johdannaisten käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan tuloslaskelmaan muihin laajan tuloksen eriin. Suojauskehon tehottomasta osasta syntyvä voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelman erään muut liiketoiminnan tuotot/kulut. Omaan pääomaan kertyneet realisoitumattomat arvostukset tuloutetaan tuloslaskelmaan samanaikaisesti kun suojattavasta erästä syntyy tulosvaikutteiset kirjaukset.

Kun suojausinstrumentti erääntyy tai kun se myydään, tai mikäli suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, säilyvät omaan pääomaan kertyneet kurssierot omassa pääomassa kunnes ennustettu, suojattava transaktio tuloutetaan tuloslaskelmaan. Mikäli ennustetun transaktion ei enää uskota tapahtuvan, tämän suojauksesta omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio tuloutetaan välittömästi tuloslaskelman erään muut liiketoiminnan tuotot/kulut.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Myyntisaamiset ja muut saamiset arvostetaan aluksi nimellisarvoonsa. Epävarmoista saamisista tehdään konsernin luottopolitiikan määrittelemien periaatteiden mukaisesti varaus, joka kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Varauksen määrä on laskennallinen arvio saamisista, joita ei onnistuta perimään ja jotka suurella todennäköisyydellä tullaan kirjaamaan alas. Laskennallinen arvio perustuu niiden saamisten määrään, jotka ovat olleet erääntyneinä luottopolitiikassa määritellyn ajanjakson. Lopullinen alakirjauspäätös perustuu tapauskohtaiseen riskiarvioon.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä ja nostettavissa olevista pankkitalletuksista sekä muista likvideistä alle kolmen

kuukauden sijoituksista. Luotolliset tilit on käsitelty lyhytaikaisina lainoina lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa.

Varaukset

Ajoitukseltaan tai suuruudeltaan epävarmoista menneisiin tapahtumiin perustuvista yhtiön oikeudellisista tai tosiasiallisista velvoitteista kirjataan taseeseen varaus, jos on todennäköistä, että kyseisen veloitteen täyttäminen vaatii yhtiötä tulevaisuudessa luopumaan taloudellisista hyödykkeistä. Varauksena kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita veloitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän. Nykyarvon laskennassa käytetään ennen veroja määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja kyseistä veloitetta koskevista erityisriskeistä.

Työsuhde-etuudet

Tieto-konsernin yhtiöt ylläpitävät erilaisia kansallisten vaatimusten ja käytäntöjen mukaisia eläkejärjestelyjä. Suurin osa järjestelyistä luokitellaan maksupohjaisiksi. Maksut maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, johon ne liittyvät. Maksun jälkeen Tieto-konsernilla ei ole muita kyseisiin järjestelyihin liittyviä velvoitteita.

Muut kuin maksupohjaiset eläkejärjestelyt ovat etuusperusteisia. Etuusperusteisissa järjestelyissä määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään, ja etuuden määrä riippuu yhdestä tai useammasta tekijästä, kuten iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta.

Etuusperusteisiin järjestelyihin liittyvä vastuu on veloitteen nykyarvo vähennettynä järjestelyyn liittyvien varojen käyvällä arvolla. Etuusperusteisen veloitteen määrä perustuu riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen vuosittaisiin laskelmiin, joissa käytetään ennakoitua etuusosoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method). Veloitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla arvioidut vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korkoa. Lainat, joiden korkoa käytetään, on laskettu liikkeeseen samassa valuutassa kuin maksettavat etuudet ja erääntyvät suunnilleen samaan aikaan kuin vastaava eläkevelvoite.

Nettokorot nettoeläkevelvoitteesta tai saamisesta esitetään rahoituserissä.

Kokemusperusteisista tarkistuksista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muiden laajan tulokseen erien kautta oman pääoman hyvitykseksi tai veloitukseksi sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Osakeperusteiset maksut

Tieto käyttää kannustinohjelmissaan omana pääomana maksettaviksi luokiteltuja osakeoptioita ja palkkioita, jotka voidaan maksaa joko osakkeina, käteissuorituksena tai näiden

yhdistelmänä. Myönnettyjä optioita ja osakkeita vastaan saatavien työsuoritusten käypä arvo kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Ei-markkinaperusteiset ehdot (esimerkiksi tulokseen liittyvät tavoitteet ja työsuhteen kesto) otetaan huomioon niiden optioiden lukumäärässä, joihin työntekijöillä odotetaan syntyvän oikeus. Arvio siitä, miten moneen optioon odotetaan syntyvän oikeus ei-markkinaperusteisten ehtojen perusteella, tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä. Alkuperäisiin arvioihin tehtävien tarkistusten mahdollinen vaikutus merkitään tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan tehdään vastaava oikaisu.

Osakkeina annettavat palkkiot kirjataan henkilöstökuluksi ja oman pääoman lisäykseksi, osakeperusteiset palkkiot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan ansainta-ajan kuluessa. Henkilöstölle käteisenä mahdollisesti maksettavan, osakeoikeuksiin liittyvän summan käypä arvo kirjataan kuluksi, ja vastaava summa lisätään velkoihin sillä kaudella, jonka aikana työntekijöillä on oikeus saada kyseinen käteissuoritus. Velka lasketaan aina tilikauden päättyessä sekä maksun suorituspäivänä. Velan käyvässä arvossa tapahtuneet muutokset kirjataan henkilöstökuluihin tuloslaskelmassa.

Asetettujen taloudellisten tavoitteiden toteutumisaste vaikuttaa kirjattavien ja maksettavien palkkioiden suuruuteen.

Oma pääoma, osingot ja omat osakkeet

Hallituksen ehdottamia osinkoja ei vähennetä jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää.

Tieto Oyj:n omien osakkeiden hankintameno ja omien osakkeiden hankintaan liittyvät välittömät kustannukset kirjataan oman pääoman vähennyksiksi.

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla osakkeenomistajille kuuluva tulos yhtiön tilikauden aikana liikkeessä olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla, lukuun ottamatta Tieto Oyj:n hankkimia osakkeita.

Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan olettaen, että kaikki merkintäoikeudet ja optiot on käytetty tilikauden alussa. Liikkeessä olevien osakkeiden painotetun keskiarvon lisäksi nimittäjä sisältää myös merkintäoikeuksien ja optioiden oletetusta käytöstä saadut osakkeet. Merkintäoikeuksien ja optioiden oletettua käyttöä ei huomioida osakekohtaisessa tuloksessa, jos niiden toteutushinta ylittää osakkeiden tilikauden aikaisen keskimääräisen markkinahinnan. Merkintäoikeuksilla ja optioilla on laimentava vaikutus ainoastaan, kun osakkeiden tilikauden aikainen keskimääräinen markkinahinta ylittää merkintäoikeuksien ja optioiden toteutushinnan.

Kertaluonteiset erät

Taloudellista tulosta analysoitaessa tietyt erät jotka ovat merkittäviä johtuen niiden määrästä tai luonteesta, ja jotka eivät ole säännöllisesti toistuvia, määritellään kertaluonteisiksi. Kertaluonteisiksi eriksi katsotaan esimerkiksi arvonalentumistappiot, myyntivoitot ja -tappiot ja merkittäviin uudelleenjärjestelyihin liittyvät erät.

Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja oletukset

IFRS -käytännön mukaisen tilinpäätöksen laatiminen vaatii yrityksen johdolta arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat

yrityksen varojen, velkojen, tulojen ja kulujen tilinpäätökseen kirjattavaan määrään sekä ehdollisten varojen ja velkojen liitetiedoissa esitettävään määrään. Vaikka nämä arviot pohjautuvat johdon parhaaseen käsitykseen nykyhetken tapahtumista ja toimenpiteistä, toteutuneet tulokset saattavat poiketa arvioituista.

Keskeisimmät erät, jotka edellyttävät johdolta arvioiden tekemistä, on esitetty seuraavissa liitetiedoissa:

	Liite
Myyntitulojen tulouttaminen	2
Liikearvon alentuminen	15
Tuloverot	17
Osakeperusteiset maksut	21
Työsuhde-etuudet	22
Johdannaisten ja muiden rahoitusinstrumenttien käypä arvo	27–28

1. SEGMENTTI-INFORMAATIO

Toiminnalliset segmentit muodostavat kehikon johtoryhmän strategiselle päätöksenteolle ja toiminnan tuloksellisuuden seurannalle.

Johtoryhmä tarkastelee ja arvioi liiketoimintaa matriisirakenteena, joka muodostuu palvelualueista ja toimialaryhmistä. Yhtiö määrittelee matriisiorganisaatiosta raportoitaviksi segmenteiksi ne toiminnalliset segmentit, joiden perusteella se parhaiten voi tuottaa riittävää informaatiota liiketoimintojensa luonteen ja niiden taloudellisten vaikutusten sekä toimintaympäristöjensä arvioimiseksi. Tiedossa palvelualueidimension määrittää pääasialliset toiminnalliset segmentit, joihin strategiset päätökset kohdistuvat, ja jotka siten muodostavat pohjan raportoitavien segmenttien määrittelemiseksi IFRS 8 standardin mukaisesti.

Raportoitavat toiminnalliset segmentit palvelualueidimensiona ovat Jatkuvat palvelut, Konsultointi ja integraatiopalvelut, Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet ja Tuotekehityspalvelut. Raportoitavat palvelualueesegmentit ovat rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joille liikearvo on kohdennettu.

Konsernitasoiset kulut, kuten konsernijohtoon kuuluvat ja konsernin osuus tukitoimintojen kuluista, sekä muut jakamattomat kulut eivät sisälly palvelualueesegmentteihin vaan ne raportoidaan Tukitoiminnot ja globaali johto -yksikössä.

Palvelualueiden liikevaihdon raportointi edustaa myös Tiedon tuotteiden ja palveluiden raportointia.

Johtoryhmä arvioi toiminnallisten segmenttien tulosta liikevoiton (EBIT) perusteella. Johtoryhmälle raportoitava liikevoitto on samansisältöinen IFRS tuloslaskelmassa raportoitavan liikevoiton kanssa.

Asiakasmyynti palvelualueittain

Mij. euroa	2015	2014	Muutos
	1-12	1-12	%
Jatkuvat palvelut	511	512	-0
Konsultointi ja integraatiopalvelut	398	387	3
Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet	410	395	4
Tuotekehityspalvelut	142	229	-38
Konserni yhteensä	1 460	1 522	-4

Segmenttien välistä sisäistä myyntiä ei esiinny, koska johdon raportoinnissa myyntituotot ja -kulut kirjataan suoraan kyseisille asiakasprojekteille.

Asiakasmyynti maittain

Mij. euroa	2015	2014	Muutos
	1-12	1-12	%
Suomi	669	711	-6
Ruotsi	553	548	1
Muut	238	264	-10
Konserni yhteensä	1 460	1 522	-4

Suomessa IT-palvelut kasvoivat orgaanisesti 2 % vuonna 2015.

Ruotsissa orgaaninen kasvu paikallisissa valuutoissa oli 3 %. IT-palvelut kasvoivat orgaanisesti 3 % paikallisissa valuutoissa.

Norjassa orgaaninen kasvu paikallisissa valuutoissa oli 6 %.

Asiakasmyynti toimialaryhmittäin

Mij. euroa	2015	2014	Muutos
	1-12	1-12	%
Finanssipalvelut	347	335	4
Teollisuus, kauppa ja logistiikka	307	311	-1
Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi	439	410	7
Tietoliikenne, media ja energia	227	238	-5
Tuotekehityspalvelut	142	229	-38
Konserni yhteensä	1 460	1 522	-4

Asiakasmyynti tietoliikenne-toimialalle oli 275 (370) milj. euroa.

Miltään yksittäiseltä ulkopuoliselta asiakkaalta vuonna 2015 tai 2014 kertynyt liikevaihto ei ylittänyt 10 % koko konsernin liikevaihdosta.

Liikevoitto (EBIT) palvelualueittain

Milj. euroa	2015 1-12	2014 1-12	Muutos %
Jatkuvat palvelut	29,9	37,6	-20,4
Konsultointi ja integraatiopalvelut	30,0	34,9	-14,1
Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet	72,5	68,1	6,4
Tuotekehityspalvelut	15,6	-42,9	-
Tukitoiminnot ja globaali johto	-22,8	-36,5	37,4
Liikevoitto (EBIT)	125,2	61,1	104,8

Liikevoitto (EBIT) palvelualueittain

%	2015 1-12	2014 1-12	Muutos %-yks
Jatkuvat palvelut	5,9	7,3	-1,5
Konsultointi ja integraatiopalvelut	7,5	9,0	-1,5
Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet	17,7	17,3	0,4
Tuotekehityspalvelut	11,0	-18,7	29,7
Liikevoitto (EBIT)	8,6	4,0	4,6

Liikevoitto (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä palvelualueittain

Milj. euroa	2015 1-12	2014 1-12	Muutos %
Jatkuvat palvelut	48,5	38,4	26,2
Konsultointi ja integraatiopalvelut	36,0	38,3	-5,9
Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet	68,5	70,3	-2,6
Tuotekehityspalvelut	14,7	21,7	-32,4
Tukitoiminnot ja globaali johto	-16,8	-18,5	9,1
Liikevoitto (EBIT)	150,8	150,2	0,4

Liikevoitto (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä palvelualueittain

%	2015 1-12	2014 1-12	Muutos %-yks
Jatkuvat palvelut	9,5	7,5	2,0
Konsultointi ja integraatiopalvelut	9,0	9,9	-0,9
Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet	16,7	17,8	-1,1
Tuotekehityspalvelut	10,3	9,5	0,9
Liikevoitto (EBIT)	10,3	9,9	0,5

Henkilöstö palvelualueittain

	Kauden lopussa			Keskimäärin		
	2015 1-12	Muutos %	Osuus %	2014 1-12	2015 1-12	2014 1-12
Jatkuvat palvelut	3 024	-9	23	3 321	3 158	3 162
Konsultointi ja integraatiopalvelut	4 258	8	33	3 953	4 155	3 903
Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet	3 449	8	26	3 181	3 254	3 033
Tuotekehityspalvelut	1 279	-39	10	2 114	1 488	2 761
Palvelualueet yhteensä	12 011	-4	92	12 568	12 054	12 859
Toimialaryhmät	439	6	3	415	463	408
Tukitoiminnot ja globaali johto	634	-14	5	738	667	740
Konserni yhteensä	13 083	-5	100	13 720	13 184	14 007

Henkilöstö maittain

	Kauden lopussa			Keskimäärin		
	2015 1-12	Muutos %	Osuus %	2014 1-12	2015 1-12	2014 1-12
Suomi	3 612	-12	28	4 122	3 842	4 265
Ruotsi	2 490	-2	19	2 548	2 496	2 586
Tšekin tasavalta	2 025	-2	15	2 077	2 037	2 002
Intia	2 230	13	17	1 979	2 137	1 752
Kiina	258	-32	2	379	285	694
Latvia	678	-0	5	680	690	687
Puola	421	-17	3	507	450	606
Norja	600	44	5	417	479	424
Filippiinit	0	-100	0	227	33	235
Liettua	115	-6	1	122	117	127
Muut	655	-1	5	662	617	630
Konserni yhteensä	13 083	-5	100	13 720	13 184	14 007
Onshore-maat	7 045	-5	54	7 386	7 145	7 574
Offshore-maat	6 039	-5	46	6 334	6 039	6 433
Konserni yhteensä	13 083	-5	100	13 720	13 184	14 007

Pitkäaikaiset varat maittain

Milj. euroa	2015	2014	Muutos
	31.12.	31.12.	%
Suomi	81,7	84,6	-4
Ruotsi	24,3	24,6	-1
Muut	18,0	5,8	212
Pitkäaikaiset varat yhteensä	124,0	115,0	8

Liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka sisältävät useita maita ja siksi yllä olevat maittain esitetyt pitkäaikaiset varat eivät sisällä liikearvoa.

Poistot palvelualueittain

Mij. euroa	2015	2014	Muutos
	1-12	1-12	%
Jatkuvat palvelut	47,2	50,8	-7
Konsultointi ja integraatiopalvelut	0,8	0,7	13
Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet	0,7	0,4	71
Tuotekehityspalvelut	0,2	1,0	-76
Tukitoiminnot ja globaali johto	6,6	10,7	-38
Konserni yhteensä	55,4	63,5	-13

Yritys- ja liiketoimintahankinnoista tulevien allokoitujen aineettomien hyödykkeiden poistot palvelualueittain

Mij. euroa	2015	2014	Muutos
	1-12	1-12	%
Jatkuvat palvelut	-	0,2	-
Konsultointi ja integraatiopalvelut	0,2	0,5	-62
Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet	1,0	0,3	236
Tuotekehityspalvelut	-	-	-
Tukitoiminnot ja globaali johto	-	-	-
Konserni yhteensä	1,2	1,0	21

Arvonlentumistappiot palvelualueittain

Mij. euroa	2015	2014	Muutos
	1-12	1-12	%
Jatkuvat palvelut	-	-	-
Konsultointi ja integraatiopalvelut	-	-	-
Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet	-	-	-
Tuotekehityspalvelut	-	39,6	-
Tukitoiminnot ja globaali johto	-	-	-
Konserni yhteensä	-	39,6	-

2. VALMISTUSASTEEN MUKAINEN TULOUTTAMINEN

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
Tuloslaskelman erät		
Tilikauden aikana valmistusasteen mukaan tuloutettu liikevaihto	126,7	196,5
Muu liikevaihto	1 333,4	1 326,0
Liikevaihto	1 460,1	1 522,5
Keskeneräisten valmistusasteen mukaisesti tuloutettavien pitkäaikaishankkeiden kertyneet tuloutetut liikevaihdot tilikauden lopussa		
	193,0	247,7
Taseen erät		
Valmistusasteen mukaisesti tuloutettavien pitkäaikaishankkeiden myyntisaamiset	30,9	41,9
Valmistusasteen mukaisesti tuloutettavien pitkäaikaishankkeiden laskuttamattomat saamiset vähennettynä kirjatulla tappiolla	13,8	18,2
Valmistusasteen mukaisesti tuloutettavien pitkäaikaishankkeiden saamiset asiakkailta	44,7	60,1
Valmistusasteen mukaisesti tuloutettaviin pitkäaikaishankkeisiin liittyvät velat asiakkaille vähennettynä kirjatulla tappiolla	13,9	12,7

3. LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Käyttöomaisuuden myyntivoitot		0,3	0,1
Osakkeiden ja liiketoimintojen myyntivoitot		6,6	0,4
Vuokratuotot		1,9	2,0
Julkiset avustukset		6,9	2,9
Rahavirran suojauksen tehoton osuus	28	0,0	0,0
Muiden johdannaisten valuuttakurssivoitot		6,4	4,2
Muut tuotot		8,4	8,5
		30,5	18,1

Julkisista avustuksista 5,7 milj. euroon liittyy palautusehto.

4. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Miij. euroa	Liite	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Ohjelmistoihin liittyvät vuokrat, lisenssit ja ylläpito		63,1	66,7
Data- ja puhelinviestintä		11,4	13,7
ICT -hankinnat ja -palvelut		25,1	13,2
Mainonta ja markkinointi		9,1	9,5
Matkakulut		20,6	21,4
Koulutuskulut		6,8	7,9
Konsultointikulut		23,9	30,0
Tilintarkastajien palkkiot		1,7	1,7
Kiinteistöihin liittyvät kulut		69,1	91,1
Rahavirran suojausten tehoton osuus	28	0,0	0,3
Muiden johdannaisten valuuttakurssitappiot		7,5	1,8
Käyttöomaisuuden ja osakkeiden myyntitappiot		0,1	0,0
Muut liiketoiminnan kulut		16,1	30,1
		254,5	287,4
Tilintarkastajien palkkiot			
KHT-yhteisö PwC			
Tilintarkastuspalkkiot		0,7	0,7
Veroneuvonta		0,6	0,5
Muut palvelut		0,3	0,4
		1,6	1,6
Muut tilintarkastustoimistot			
Tilintarkastuspalkkiot		0,0	0,0
Veroneuvonta		0,0	-
Muut palvelut		0,1	0,1
		0,1	0,1

5. KEHITTÄMISMENOT

Tiedon tarjoimien kehittämiskulut olivat noin 60 miij. euroa vuonna 2015 eli 4,1 % liikevaihdosta (50 miij. euroa eli 3,2 % liikevaihdosta vuonna 2014). Nämä kulut kattavat palveluiden ja tuotteiden kehittämisen. Painopistealueita ovat olleet esimerkiksi asiakaskokemuksen hallinta, teollinen internet, Tiedon terveydenhuolto- ja hyvinvointisektorin tuote Lifecare sekä pilvipalvelut ja valitut toimialakohtaiset tuotteet. Lisäksi sovellushallinnan standardointiin ja jatkuvien palveluiden automaatioon liittyvät kustannukset sisältyvät summaan. Merkittävien uusien liiketoimintakonseptien ja ohjelmistotuotteiden kehittämismenot aktivoidaan taseeseen aineettomana omaisuutena, jos ne täyttävät tilinpäätösperiaatteiden mukaiset edellytykset. Vuosina 2015 ja 2014 kehittämiskuluja ei aktivoitu taseeseen.

6. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

Milj. euroa	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Palkat	624,9	631,6
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	72,3	74,6
Eläkekulut - etuusperusteiset järjestelyt ¹⁾	3,3	3,8
Muut lakisääteiset sosiaalikulut	109,0	111,4
Osakeperusteiset maksut		
Optiokulut	0,1	0,1
Osakeperusteiset kulut	2,6	2,3
Muut henkilöstökulut	16,1	22,2
	828,3	846,0

¹⁾ Etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin liittyvät korot on raportoitu rahoituserissä ja ne on eritelty liitteessä 8.

Työsuhde-etuudet sisältävät uudelleenjärjestelykuluja ja muita työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuja 31 (30) milj. euroa.

Tuloslaskelmaan kirjattavat omana pääomana maksettavat kulut perustuvat myönnetyn instrumentin käypään arvoon, joka arvioidaan Black & Scholes -menetelmällä. Tuloslaskelman kulukirjauksen vastaeränä on oma pääoma, jolloin kulukirjauksella ei ole vaikutusta oman pääoman kokonaisuuteen.

7. JOHDON PALKKIOT VUONNA 2015

Johdon palkkiot yhteensä, euroa	2015	2014
Hallituksen kokonaispalkkiot	515 000	490 300
Palkat	3 495 502	3 078 608
Edut	133 609	138 439
Erityiserät	0	500 000
Irtisanomiskorvaukset	0	496 364
Tulospalkkiot	956 406	728 037
Osakepohjaisten maksujen kustannukset	1 081 267	1 132 072
Lakisääteiset eläkekustannukset	455 313	447 697
Lisäeläkekustannukset	798 470	784 834
Yhteensä	7 435 567	7 796 350

Hallitus

Yhtiökokouksen päätöksen mukaan johdon palkkiot ovat raha- ja osakemääräisiä. Puheenjohtaja 83 000 euroa /vuosi, varapuheenjohtaja 52 500 euroa /vuosi, muut jäsenet 34 500 euroa /vuosi, valiokunnan puheenjohtaja 52 500 euroa /vuosi ja lisäksi 800 euroa /kokous.

Hallituksen kokonaispalkkiot	515 000	490 300
Hallituksen puheenjohtaja	100 600	96 800
Hallituksen varapuheenjohtaja	67 700	71 200
Jäsenet	346 700	322 300

Toimitusjohtaja

Palkka	550 000 euroa	(2014: 537 500 euroa)
Edut	2 409 euroa	(2014: 3 455 euroa)
Erityiserät	0 euroa	(2014: 500 000 euroa)
Tulospalkkio	283 938 euroa (arvio, ei vielä päätetty)	(2014: 265 000 euroa)
Tulospalkkion perusteet	Vuotuinen tulospalkkio perustuu pääosin konsernin liikevaihtoon, tulokseen ja onnistumiseen yhtiön kehittämisessä ja on enimmillään 60 % peruspalkasta.	
Tiedon osakepohjainen kannustinohjelma 2012–2014	Palkkio vastaa 50 % vuotuisesta peruspalkasta, kun tavoitteiden perustaso on saavutettu, ja on korkeintaan 120 % vuotuisesta peruspalkasta tavoitteiden maksimitason ylittyessä.	Vuonna 2015 maksettujen palkkioiden arvo oli 636 028 euroa
	Ansaintajaksoilta 2014 ja 2012–2014 toimitusjohtajalle maksettiin palkkiona 12 742 osaketta keväällä 2015. Osakkeet ovat luovutusrajoitusten alaisia järjestelmän ehtojen mukaisesti.	
Osakepohjainen palkitsemisohjelma	Toimitusjohtaja on oikeutettu saamaan palkkion, joka vastaa yhteensä 9 200 osaketta, mikäli ohjelman kriteerit toteutuvat. Ohjelma jatkuu vuoden 2016 loppuun saakka.	Allokaation laskennallinen käypä arvo on 227 424 euroa ³⁾
Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2015	Toimitusjohtaja on oikeutettu saamaan palkkion, joka vastaa yhteensä 40 000 osaketta, mikäli ohjelman kriteerit toteutuvat. Ohjelma jatkuu kevääseen 2018 saakka.	Allokaation laskennallinen käypä arvo on 494 400 euroa ⁴⁾
Osakepohjaisten maksujen kustannukset	315 896 euroa	(2014: 328 868 euroa)
Eläkeikä	63	
Lakisääteiset eläkekustannukset	96 580 euroa	(2014: 93 901 euroa)
Lisäeläkekustannukset	124 420 euroa	(2014: 123 625 euroa)
Eläke	Vuosimaksu (lakisääteisen eläkkeen lisäksi) 23 % vuosittaisesta peruspalkasta (maksupohjainen järjestely)	
Irtisanomisaika	12 kuukautta	
Irtisanomiskorvaus	12–18 kuukauden palkkaa vastaava summa	

Johtoryhmä

Ilman toimitusjohtajaa		
Palkat	2 945 502 euroa	(2014: 2 541 108 euroa)
Edut	131 200 euroa	(2014: 134 983 euroa)
Erityiserät	0 euroa	(2014: 496 364 euroa, sisältää irtisanomiskorvauksen 496 364 euroa)
Tulospalkkiot	672 468 euroa (arvio, ei vielä päätetty)	(2014: 565 077 euroa)
Tulospalkkion perusteet	Vuotuisen tulospalkkion peruste kuten myös tavoite ja enimmäismäärä vaihtelevat johtoryhmän jäsenten välillä.	
Optiojärjestelyt	2009 C optio-ohjelma: oikeuttaa 2 500 osakkeen merkintään.	Optioiden laskennallinen käypä arvo on 39 000 euroa ¹⁾
Tiedon osakepohjainen kannustinohjelma 2012–2014	Osakekannustinohjelmaan 2012–2014 pohjautuva palkkio vastaa 30–40 % vuotuisesta peruspalkasta, kun tavoitteiden perustaso on saavutettu, ja 60–80 % vuotuisesta peruspalkasta tavoitteiden maksimitason ylityessä. Ansaintajaksojen 2014 ja 2012–2014 toteuman perusteella palkkiot maksettiin pääosin keväällä 2015. Yhdelle henkilölle palkkio maksetaan keväällä 2016. Vuonna 2015 yhteensä 22 305 osaketta siirrettiin nykyiselle johtoryhmälle (ilman konsernijohtajaa) ja osakkeet ovat luovutusrajoitusten alaisena kannustinohjelman ehtojen mukaisesti.	Vuonna 2015 maksettujen palkkioiden arvo oli 1 140 483 euroa. Vuonna 2016 maksettavien palkkioiden laskennallinen käypä arvo on 122 092 euroa ²⁾
Osakepohjainen palkitsemisohjelma	Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja saamaan palkkion, joka vastaa yhteensä 23 900 osaketta, mikäli ohjelman kriteerit toteutuvat. Ohjelma jatkuu vuoden 2016 loppuun saakka.	Allokaatioiden laskennallinen käypä arvo on 590 808 euroa ³⁾
Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2015	Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja saamaan palkkion, joka vastaa yhteensä 90 000 osaketta, mikäli ohjelman kriteerit toteutuvat. Ohjelma jatkuu vuoden 2018 kevääseen saakka.	Allokaation laskennallinen käypä arvo on 2 224 800 euroa ⁴⁾
Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015	Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja saamaan palkkion, joka vastaa yhteensä 7 600 osaketta, mikäli ohjelman kriteerit toteutuvat. Ohjelma jatkuu vuoden 2018 kevääseen saakka.	Allokaation laskennallinen käypä arvo on 187 872 euroa ⁵⁾
Osakepohjaisten maksujen kustannukset	765 371 euroa	(2014: 803 204 euroa)
Eläkeikä	Kansallisten standardien mukaisesti	
Lakisääteiset eläkekustannukset	358 733 euroa	(2014: 353 795 euroa)
Lisäeläkekustannukset	674 050 euroa	(2014: 661 208 euroa)
Eläke	Vuosimaksu (lakisääteisen eläkkeen lisäksi) 15 % ja 23 % (yhdellä johtoryhmän jäsenellä) vuosittaisesta peruspalkasta (maksupohjaisia ja etuusperusteisia eläkejärjestelyjä)	
Irtisanomisaika	Vaihtelee 6 ja 12 kuukauden välillä	
Irtisanomiskorvaus	Ehdot vaihtelevat sopimuskohtaisesti, määrät vastaavat irtisanomisaikoja	

Yhtiöllä ei ollut lainasaamia konsernin johtohenkilöiltä 31.12.2014 eikä 31.12.2015.

Yhtiöllä ei ole takauksia konsernin johtohenkilöiden vastuista.

¹⁾ Laskettu käyttäen Tiedon 2009 C option käypää arvoa markkinoilla 30.12.2015, 15,60 euroa.

²⁾ Osakekannustinohjelman 2012–2014 vielä maksamatta olevan osuuden käypä arvo lasketaan tilinpäätöshetken osakekurssilla 24,72 euroa.

³⁾ Osakeperusteisen palkitsemisohjelman käypä arvo lasketaan tilinpäätöshetken osakekurssilla 24,72 euroa.

⁴⁾ Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän käypä arvo lasketaan tilinpäätöshetken toteumaennusteella ja osakekurssilla 24,72 euroa.

⁵⁾ Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän käypä arvo lasketaan tilinpäätöshetken osakekurssilla 24,72 euroa.

8. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

31.12.2015 Milj. euroa	Korkotuotot	Korkokulut	Kurssivoitot ja -tappiot	Muut rahoitustuotot	Muut rahoituskulut	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,1	-0,1	-2,3	-	-	-2,3
Lainat ja muut saamiset	1,8	-	-0,1	-	-	1,7
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-	-	-
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat	-	-3,5	-	-	-1,4	-4,9
Yhteensä IAS 39 mukaan ryhmiteltynä	1,9	-3,6	-2,4	-	-1,4	-5,5
Eläkevastuu, netto	-	-0,4	-	-	-	-0,4
Yhteensä	1,9	-4,0	-2,4	-	-1,4	-5,9

31.12.2014 Milj. euroa	Korkotuotot	Korkokulut	Kurssivoitot ja -tappiot	Muut rahoitustuotot	Muut rahoituskulut	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	-	-	-2,1	-	-	-2,1
Lainat ja muut saamiset	1,2	-	1,3	-	-	2,5
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-	-	-
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat	-	-3,7	-	-	-0,9	-4,6
Yhteensä IAS 39 mukaan ryhmiteltynä	1,2	-3,7	-0,8	-	-0,9	-4,2
Eläkevastuu, netto	-	-0,3	-	-	-	-0,3
Yhteensä	1,2	-4,0	-0,8	-	-0,9	-4,5

Liikevoittoon sisältyneet kurssivoitot ja -tappiot olivat -4,0 milj. euroa vuonna 2015 (1,9 milj. euroa vuonna 2014).

9. TULOVEROT

Milj. euroa	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Vero tilikauden voitosta	22,6	18,9
Laskennallisten verojen muutos	6,5	0,9
Aiempiä tilikausia koskevat oikaisut	-0,3	1,8
Tuloverokulu	28,8	21,6
Tuloverojen täsmäytyslaskelma		
Voitto ennen veroja	119,3	56,6
Verot laskettuna kotimaan verokannalla 20 %	23,9	11,3
Verot kussakin maassa syntyneistä voitoista kyseisen maan verokannalla laskettuina	1,6	0,6
Aiempiä tilikausia koskevat oikaisut	-0,3	1,8
Verovapaat tulot	-	-0,2
Verotuksessa vähennyskelvottomat kulut	1,4	1,7
Verotukselliset tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	0,5	0,9
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden hyödyntäminen	-0,2	-1,0
Tuloutetut aiemmin kirjaamattomat verotukselliset tappiot	-	-0,2
Laskennallisten verojen uudelleen arviointi	-	1,1
Verokannan muutoksesta aiheutunut laskennallisen veron muutos	0,6	-
Tappio alaskirjauksesta	-	7,9
Osuus yhteisyritysten tuloksista esitetty veroilla vähennettynä	-0,8	-1,1
Muut erät	2,1	-1,2
Tuloverot konsernin tuloslaskelmassa	28,8	21,6
Efekttiivinen veroprosentti	24,1	38,2

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verokulut/-tuotot

	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Laskennalliset verot		
Työsuhde-etuudet (IAS 19)	-2,5	2,9
Käyvän arvon muutokset (Rahavirran suojaukset)	-	-0,3

Tieto Oyj sai joulukuussa 2015 veroviranomaisilta jälkiverotuspäätöksen siirtohinnoittelun verotarkastuksesta koskien vuosia 2009–2013. Veroviranomaisten mukaan osa osakkeenomistajakustannuksista olisi pitänyt jakaa muille konsernin yhtiöille näiden vuosien aikana. Tieto Oyj maksoi lisää tuloveroja, veronlisäyksiä ja veronkorotuksia 6,0 milj. euroa tammikuussa 2016 päätöksen mukaisesti. Tieto Oyj aikoo valittaa päätöksestä, sillä osakkeenomistajakustannusten käsittely Tieto Oyj:ssä on ollut vakiintuneen käytännön mukaista ja veroviranomaisille annetut perustelut pohjautuvat olemassa oleviin tosiasioihin. Tieto Oyj on kirjannut verotarkastuksesta kuluja 0,5 milj. euroa ja arvio on, että kuluksi kirjattava summa ei muutu tulevien vuosien aikana saatavien veronpalautusten takia.

10. OSAKEKOHTAINEN TULOS

	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (milj. euroa)	90,5	35,0
Osakekohtainen tulos (euroa)		
Laimentamaton	1,23	0,48
Laimennusvaikutuksella oikaistu	1,23	0,48
Osakkeiden määrä keskimäärin		
Laimentamaton		
Painotettu keskiarvo	73 426 563	72 944 228
Osakeoptioiden ja osakkeiden laimennusvaikutus	126 915	277 588
Laimennusvaikutuksella oikaistu		
Laimennusvaikutuksella oikaistut osakkeet, painotettu keskiarvo	73 553 478	73 221 816

Laimentamaton osakekohtainen tulos on laskettu käyttämällä keskimääräistä osakemäärää kauden aikana. Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos on laskettu käyttämällä keskimääräistä osakemäärää kauden aikana huomioiden osakeoptioiden ja osakkeiden laimennusvaikutus.

11. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
Liikearvo		
Kirjanpitoarvo 1.1.	323,7	372,3
Lisäykset	61,5	0,2
Vähennykset	-1,9	-40,1
Kurssierot	1,6	-8,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	384,9	323,7
Ohjelmistot		
Kirjanpitoarvo 1.1.	10,7	6,0
Lisäykset	2,9	4,4
Vähennykset	-0,0	0,0
Siirrot	0,6	6,2
Kurssierot	0,0	-0,1
Kauden poistot	-6,2	-5,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	8,0	10,7
1.1.		
Hankintamenot	120,5	110,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-109,8	-104,7
Kirjanpitoarvo	10,7	5,9
31.12.		
Hankintamenot	123,5	120,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-115,5	-109,8
Kirjanpitoarvo	8,0	10,7
Muut aineettomat oikeudet		
Kirjanpitoarvo 1.1.	1,5	2,9
Lisäykset	15,2	0,0
Vähennykset	-	0,0
Siirrot	-	0,0
Kurssierot	0,0	-0,1
Kauden poistot	-1,3	-1,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	15,4	1,5
1.1.		
Hankintamenot	10,7	62,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-9,2	-59,5
Kirjanpitoarvo	1,5	2,9
31.12.		
Hankintamenot	24,9	10,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-9,5	-9,2
Kirjanpitoarvo	15,4	1,5
Muut aineettomat hyödykkeet		
Kirjanpitoarvo 1.1.	20,5	25,6
Lisäykset	2,0	4,0
Vähennykset	-0,1	0,0
Siirrot	-1,2	-2,2
Kurssierot	0,2	-0,2
Kauden poistot	-5,3	-6,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	16,1	20,5

1.1.		
Hankintamenot	56,9	54,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-36,4	-29,2
Kirjanpitoarvo	20,5	25,6
31.12.		
Hankintamenot	53,4	56,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-37,3	-36,4
Kirjanpitoarvo	16,1	20,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Kirjanpitoarvo 1.1.	0,1	9,6
Lisäykset	1,7	0,3
Siirrot	-0,3	-8,2
Kurssierot	-0,0	0,0
Kauden poistot	-	-1,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,5	0,1
Aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvo 31.12.	425,9	356,5

12. AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
Maa-alueet		
Kirjanpitoarvo 1.1.	1,2	1,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,2	1,2
1.1.		
Hankintamenot	1,2	1,2
Kirjanpitoarvo	1,2	1,2
31.12.		
Hankintamenot	1,2	1,2
Kirjanpitoarvo	1,2	1,2
Rakennukset ja rakennelmat		
Kirjanpitoarvo 1.1.	2,5	2,6
Kauden poistot	-0,1	-0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	2,4	2,5
1.1.		
Hankintamenot	3,8	3,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-1,3	-1,2
Kirjanpitoarvo	2,5	2,6
31.12.		
Hankintamenot	3,8	3,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-1,4	-1,3
Kirjanpitoarvo	2,4	2,5
Koneet ja kalusto		
Kirjanpitoarvo 1.1.	71,7	69,8
Lisäykset	24,0	33,1
Vähennykset	-1,5	-0,5
Siirrot	4,4	13,8
Kurssierot	0,1	-0,5
Kauden poistot	-40,9	-44,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	57,8	71,7
1.1.		
Hankintamenot	422,4	381,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-350,7	-311,5
Kirjanpitoarvo	71,7	69,8
31.12.		
Hankintamenot	409,8	422,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-352,0	-350,7
Kirjanpitoarvo	57,8	71,7

Aktivoidut rahoitusleasingit			
Kirjanpitoarvo 1.1.		2,0	6,8
Lisäykset		6,7	-
Siirrot		-1,3	-
Kurssierot		0,0	-0,2
Kauden poistot		-0,7	-4,6
Kirjanpitoarvo 31.12.		6,7	2,0
1.1.			
Hankintamenot		59,0	59,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset		-57,0	-52,7
Kirjanpitoarvo		2,0	6,8
31.12.			
Hankintamenot		55,9	59,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset		-49,2	-57,0
Kirjanpitoarvo		6,7	2,0
Muut aineelliset hyödykkeet			
Kirjanpitoarvo 1.1.		2,6	0,5
Lisäykset		0,1	0,1
Vähennykset		-0,0	0,0
Siirrot		10,5	2,4
Kurssierot		0,1	0,0
Kauden poistot		-2,1	-0,4
Kirjanpitoarvo 31.12.		11,2	2,6
1.1.			
Hankintamenot		6,0	3,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset		-3,4	-3,3
Kirjanpitoarvo		2,6	0,5
31.12.			
Hankintamenot		16,9	6,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset		-5,8	-3,4
Kirjanpitoarvo		11,1	2,6
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat			
Kirjanpitoarvo 1.1.		2,2	13,7
Lisäykset		14,2	0,6
Vähennykset		-0,0	-
Siirrot		-12,7	-12,1
Kurssierot		0,0	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.		3,7	2,2
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvo 31.12.		83,0	82,2

13. MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

Emoyhtiön omistamat muut osakkeet ja osuudet

Milj. euroa	31.12.2015 Kirjanpitoarvo	31.12.2014 Kirjanpitoarvo
Lifeit Oyj	0,1	0,1
Tapiolan Monitoimiareena Oy	0,1	0,1
Muut osakkeet ja osuudet	0,1	0,1
	0,3	0,3

Tytärtyhtiöiden omistamat muut osakkeet ja osuudet

Fimecc Oy	0,1	0,1
Vierumäen Kuntorinne Oy	0,2	0,2
Muut osakkeet ja osuudet	0,1	0,1
	0,4	0,4

14. YRITYSOSTOT JA -MYYNIT

Yritysosot vuonna 2015

Tieto suoritti vuoden 2015 aikana kolme yritysostoa:

* Software Innovation AS, omistuosuus 100 %, alkaen syyskuusta 2015

* Imano AB, omistuosuus 100 %, alkaen joulukuusta 2015

* Smilehouse Group Oy, omistuosuus 100 %, alkaen joulukuusta 2015

Software Innovation

Software Innovation on ohjelmistoyritys joka toimii sisällönhallintaratkaisujen (Enterprise Content Management, ECM) alueella Pohjoismaissa. Kauppa vahvistaa Tiedon asemaa Norjassa ja kasvattaa yhtiön skaalautuvaa ohjelmistopohjaista liiketoimintaa. Kaupan ansiosta Tiedon markkinaosuus pohjoismaisilla sisällönhallintamarkkinoilla kasvaa nykyisestä noin 7 %:sta noin 20 %:iin. Lisäksi Tieto uskoo voivansa laajentaa muiden palveluidensa, kuten liiketoiminnan ulkoistus, konsultointi ja järjestelmäintegraatiopalvelut sekä ohjelmistoratkaisut, tarjontaa.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto maksetusta vastikkeesta sekä hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen käyvästä arvosta Software Innovationin hankinta-ajankohtana.

Maksettu vastike

Milj. euroa

Käteisvarat	66,6
Vastike yhteensä	66,6

Hankituista varoista ja vastattaviksi otetuista veloista kirjatut määrät

Milj. euroa

	Arvostus kaupassa
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,3
Aineettomat hyödykkeet	14,1
Laskennalliset verosaamiset	11,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	9,8
Rahavarat	3,9
Laskennalliset verovelat	-3,8
Muut pitkäaikaiset velat	-0,4
Ostovelat ja muut velat	-12,4
Lainat	-3,6
Liikearvo	47,1
Nettovarat yhteensä	66,6

Hankinnasta syntynyt liikearvo johtuu hankitusta markkinaosuudesta, asiantuntijaosaamisesta ja henkilöstöstä. Kirjattu goodwill ei ole vähennyskelpoinen verotuksessa.

Hankinnasta syntyneet kulut, 0,3 milj. euroa, sisältyvät muihin liiketoiminnan kuluihin tuloslaskelmassa sekä liiketoiminnan kassavirtaan.

Hankintansa jälkeen kyseinen yksikkö on lisännyt konsernin liikevaihtoon 15,7 milj. euroa ja aineettoman omaisuuden käyvän arvon poistojen jälkeiseen liikevoittoon 2,5 milj. euroa.

Jos yritysosto olisi tehty vuoden 2015 alussa, lisäliikevaihto konsernille olisi ollut noin 40 milj. euroa ja liikevoitto noin 3 milj. euroa.

Imano ja Smilehouse

Imanon ja Smilehousen hankinnoilla ei yksinään ole merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen, joten ne esitetään yhteenlaskettuina.

Imano on erikoistunut paperi- ja metsäteollisuuden konsultointipalveluihin ja tukee asiakkaitaan näiden digitalisoidessa liiketoimintaprosessejaan. Yritysosto tukee Tiedon pyrkimystä kasvaa Ruotsin ja Norjan suurimmaksi IT-palvelujen tuottajaksi paperi- ja metsäteollisuudessa.

Smilehouse on Suomen johtava toimija monikanavaisen kaupankäynnin ratkaisuissa. Smilehouse toimii pääasiassa Suomessa ja Ruotsissa. Yrityskaupan ansiosta Tieto vahvistaa asemaansa yhtenä Pohjoismaiden johtavista yrityksistä digitaalisen asiakaskokemuksen alueella ja näin kauppa tukee yhtiön tavoitetta nopeuttaa kasvuaan tällä markkinalla.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenlaskettuina Imanosta ja Smilehousesta maksetut vastikkeet sekä hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen käyvät arvot hankinta-ajankohtana.

Ostohinnan allokointi esitetään alustavana, koska hankittujen varojen ja velkojen arvostaminen on kesken.

Maksettu vastike

Milj. euroa

Käteisvarat	12,2
Nettokäyttöpääoman oikaisu	1,5
Ehdollinen vastike	5,7
Vastike yhteensä	19,5

Hankituista varoista ja vastattaviksi otetuista veloista kirjatut määrät

Milj. euroa

Arvostus kaupassa

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,0
Aineettomat hyödykkeet	1,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3,7
Rahavarat	2,3
Pitkäaikaiset velat	-0,4
Ostovelat ja muut velat	-3,8
Liikearvo	16,4
Nettovarat yhteensä	19,5

Ehdollinen vastike perustuu pääasiassa ostetun liiketoiminnan kasvuun ja kannattavuuteen.

Hankinnasta syntynyt liikearvo johtuu hankitusta markkinaosuudesta ja liiketoimintaosaamisesta. Kirjattu liikearvo ei ole vähennyskelpoinen verotuksessa.

Yritysostoon liittyvät kulut, 0,1 milj. euroa, sisältyvät muihin liiketoiminnan kuluihin tuloslaskelmassa sekä liiketoiminnan kassavirtaan.

Hankintansa jälkeen kyseiset yksiköt ovat lisänneet konsernin liikevaihtoon 1,4 milj. euroa ja aineettoman omaisuuden käyvän arvon poistojen jälkeiseen liikevoittoon 0,1 milj. euroa.

Jos yritysostot olisi tehty vuoden 2015 alussa, lisäliikevaihto konsernille olisi ollut noin 17 milj. euroa ja liikevoitto noin 1 milj. euroa.

Yritysmyyntit vuonna 2015

Vuoden 2015 syyskuussa Tieto myi Lean System liiketoiminnot Suomessa.

Lean System -liiketoimintayksikkö tarjoaa toiminnanohjausratkaisuja suomalaisille valmistavan teollisuuden asiakkaille. Yksikkö toimi erillisenä liiketoimintayksikkönä Tiedon sisällä pääosin Helsingissä.

Yritysmyyntiin liittyvä pääomavoitto on eritelty alla:

Milj. euroa

Arvostus kaupassa

Lyhytaikaiset velat	0,3
Nettovarojen käypä arvo	-0,3
Yritysmyyntille allokoitu liikearvo	1,9
Yritysmyyntille allokoituiden nettovarain yhteensä	1,6
Transaktiokulut	0,2
Kaupassa saadut käteisvarat	8,0
Pääomavoitto	6,2

15. LIIKEARVON ALENTUMISEN TESTAUS

Yleiset periaatteet

Liiketoimintojen yhdistämiseen liittyvä liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille, joita ovat segmenttiraportoinnin raportoivat palvelualuesegmentit.

Kustakin rahavirtaa tuottavasta yksiköstä kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu kyseisen omaisuuden käyttöarvoon. Kolmen ensimmäisen vuoden kassavirtaodotukset pohjautuvat ylimmän johdon hyväksymiin ja ulkopuolisista lähteistä saatujen alan kasvuennusteiden tukemiin yhtiön talousennusteisiin. Tämän jälkeisten kahden vuoden kassavirtojen kasvuoletukset vaihtelevat välillä 1–7 % heijastaen johdon arviota alan pitkän aikavälin keskimääräisestä kasvusta. Kyseisen viiden vuoden ennustejakson jälkeiselle ajalle käytetty kasvu on 2 %, joka ei ylitä odotettua reaalkasvua.

Ennustetut katteet perustuvat odotetuilla tehokkuusparannuksilla oikaistuihin aiempien vuosien tuloksiin.

Kassavirtaennusteet diskontataan pääomakustannusten painotetulla keskiarvolla ennen veroja. Diskonttokorko perustuu 30 vuoden valtionobligatioiden keskikorkoon maissa, joissa rahavirtaa tuottavat yksiköt toimivat. Obligaatiokorkoa oikaistaan yleisten markkinariskien ja rahavirtaa tuottavien yksiköiden liiketoimintarisikien mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden veron diskonttokorko vaihtelee välillä 7–13 % (7–10 %).

Rahavirtaa tuottaville yksiköille ja raportointisegmentteille kohdennetun liikearvon kirjanpitoarvo

Liikearvon 31.12.2015 kirjanpitoarvo oli yhteensä 384,9 milj. euroa. Verrattuna 31.12.2014 kirjanpitoarvoon liikearvo lisääntyi 61,2 milj. euroa. Liikearvon lisääntymisestä 61,5 milj. euroa johtui yritystoistoista ja 1,6 milj. euroa valuuttakurssivaihteluista. Yritysmyynti alensi liikearvoa 1,9 milj. euroa.

Kaikkien rahavirtaa tuottavien yksiköiden sisältämä liikearvo voidaan katsoa merkittäväksi suhteessa koko konsernin liikearvoon. Jokainen yksikkö tarjoaa tietotekniikkaratkaisuja ja -palveluita oman markkinasegmenttinsä valikoitulle asiakaskunnalle.

Jatkuville palveluille kohdennettu liikearvo oli 64,8 milj. euroa 31.12.2015 (65,5 milj. euroa vuonna 2014). Yksiköstä kerrytettävissä oleva rahamäärä on laskettu yllä esitettyjen yleisten periaatteiden mukaisesti. Kolmen ensimmäisen vuoden kasvuvauhti vaihtelee välillä 1–3 %, ja liikevoitto (EBITDA)% ilman poistoja, arvonalentumisia ja veroja välillä 19–23 %. Kyseisten kolmen vuoden jälkeisessä kassavirtaennusteessa käytetty kasvuvauhti on 2 %. Kassavirtaennusteeseen sovellettu diskonttokorko on 7,4 %.

Konsultoinnille ja integraatiopalveluille kohdennettu liikearvo oli 139,8 milj. euroa 31.12.2015 (123,0 milj. euroa vuonna 2014). Yksiköstä kerrytettävissä oleva rahamäärä on laskettu yllä esitettyjen yleisten periaatteiden mukaisesti. Kolmen ensimmäisen vuoden kasvuvauhti vaihtelee välillä 5–9 %, ja liikevoitto (EBITDA)% ilman poistoja, arvonalentumisia ja veroja välillä 8–11 %. Kyseisten kolmen vuoden jälkeisessä kassavirtaennusteessa käytetty kasvuvauhti on 6 %. Kassavirtaennusteeseen sovellettu diskonttokorko on 7,4 %.

Toimialakohtaisille ohjelmistotuotteille kohdennettu liikearvo oli 118,2 milj. euroa 31.12.2015 (74,7 milj. euroa vuonna 2014). Yksiköstä kerrytettävissä oleva rahamäärä on laskettu yllä esitettyjen yleisten periaatteiden mukaisesti. Kolmen ensimmäisen vuoden kasvuvauhti vaihtelee välillä 7–12 %, ja liikevoitto (EBITDA)% ilman poistoja, arvonalentumisia ja veroja välillä 17–20 %. Kyseisten kolmen vuoden jälkeisessä kassavirtaennusteessa käytetty kasvuvauhti on 7 %. Kassavirtaennusteeseen sovellettu diskonttokorko on 8,0 %.

Tuotekehityspalveluille kohdennettu liikearvo oli 62,1 milj. euroa 31.12.2015 (60,5 milj. euroa vuonna 2014). Yksiköstä kerrytettävissä oleva rahamäärä on laskettu yllä esitettyjen yleisten periaatteiden mukaisesti. Kolmen ensimmäisen vuoden kasvuvauhti vaihtelee välillä -1–4 %, ja liikevoitto (EBITDA)% ilman poistoja, arvonalentumisia ja veroja välillä 6–7 %. Kyseisten kolmen vuoden jälkeisessä kassavirtaennusteessa käytetty kasvuvauhti on 1 %. Kassavirtaennusteeseen sovellettu diskonttokorko on 12,8 %.

Liikearvon testaus ei osoittanut arvon alentumista. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden käyttöarvolaskelmat ovat herkkiä kasvuoletusten muutoksille, EBIT% muutoksille sekä korkotason muutoksille. Tuotekehityspalveluiden kerrytettävissä oleva rahamäärä, 81 milj. euroa, on 2 milj. euroa suurempi kuin kirjanpitoarvo. Tuotekehityspalveluiden kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi samansuuruinen kirjanpitoarvon kanssa, jos avainoletukset muuttuisivat seuraavalla tavalla:

Vuosittaisen kasvun muutos (%-yksikköä)	-1,0
EBIT% muutos (%-yksikköä)	-0,2
Korkojen muutos (%-yksikköä)	+0,3

Muiden rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä on huomattavasti suurempi kuin yksikön kirjanpitoarvo, eikä mikään todennäköinen muutos kolmessa yllämainitussa parametrissa alentaisi kerrytettävissä olevaa rahamäärää kirjanpitoarvon tasolle.

Rahavirtaa tuottaville yksiköille kohdennettu liikearvo on esitetty alla:

Liikearvon kirjanpitoarvo

Milj. euroa	2015 31.12.	2014 31.12.
Jatkuvat palvelut	64,8	65,5
Konsultointi ja integraatiopalvelut	139,8	123,0
Toimialakohtaiset ohjelmistotuotteet	118,2	74,7
Tuotekehityspalvelut	62,1	60,5
Yhteensä	384,9	323,7

16. OSUDET YHTEISYRITYKSISSÄ

Tieto Oyj:llä on äänivaltaa yhteisyrityksissä, joissa sillä on johtamisvastuu ja jaettu hallintaoikeus. Nämä yhteisyritykset ovat perustettu tuottamaan korkealaatuisia IT -palveluita asiakkaille.

Nämä yhteisjärjestelyt on luokiteltu yhteisyrityksiksi juridisen muodon ja sopimusjärjestelyiden perusteella. Tiedolla on oikeus niiden nettovaroihin. Osakassopimusten mukaan tärkeät päätökset vaativat yksimielisyyttä. Myynnit ja ostot yhteisyritysten kanssa tehdään yleisillä markkinaehdoilla ja markkinahinnoin. Yhteisyritykset käsitellään pääomaosuusmenetelmällä.

Yhteisyritysten kirjanpitoarvot

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
1.1.	4,7	6,7
Pääoman palautus	-1,0	-
Myynnit	-	-2,0
Hankintameno 31.12.	3,7	4,7
Pääomaosuus		
1.1.	14,6	14,8
Osuus yhteisyritysten tuloksista	4,2	5,3
Saadut osingot	-5,4	-5,9
Myyntioikaisu	-	0,5
Muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat tulot	0,1	-0,1
Pääomaosuus 31.12.	13,5	14,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	17,2	19,3

Pääomaosuus sisältää konsernitason liikearvoa 10,3 milj. euroa.

Yhteisyritykset 31.12.2015

	Osakkeiden lukumäärä	Osuus %	Äänivalta %	Kirjanpitoarvo milj. euroa
Tieto Esy Oy	7 300	80,0	34,0	5,6
Tietollmarinen Oy	3 570	70,0	30,0	2,9
Tietokarhu Oy	8 000	80,0	20,0	8,7
				17,2

Kaikki yhteisyritykset sijaitsevat Suomessa.

Yhteisyritykset 31.12.2014

	Osakkeiden lukumäärä	Osuus %	Äänivalta %	Kirjanpitoarvo milj. euroa
Tieto Esy Oy	7 300	80,0	34,0	6,3
Tietollmarinen Oy	3 570	70,0	30,0	4,2
Tietokarhu Oy	8 000	80,0	20,0	8,8
				19,3

Tieto osti jäljellä olevat 40 % FD Finanssidata Oy:n osakkeista 16.12.2014.

Yhteisyritysten taloudellinen informaatio 31.12.2015

	Tieto Esy Oy	Tietollmarinen Oy	Tietokarhu Oy
Pitkäaikaiset varat	0,1	0,0	0,2
Korolliset lyhytaikaiset varat	4,9	1,9	12,5
Muut lyhytaikaiset varat	1,3	1,0	5,0
	6,3	2,9	17,7
Muut pitkäaikaiset velat	0,2	0,2	1,4
Muut lyhytaikaiset velat	2,2	1,5	12,6
	2,4	1,7	14,0
Liikevaihto	12,0	9,8	33,7
Kulut	-10,7	-8,8	-29,0
Poistot	-0,0	-0,0	-0,2
Korkotuotot	0,0	0,0	0,0
Korkokulut	-0,0	-0,0	-0,0
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-0,0	-0,0	-0,0
Tulos ennen veroja	1,3	1,0	4,5
Tuloverot	-0,2	-0,2	-0,9
Tilikauden voitto	1,1	0,8	3,6
Tieto Oyj:lle maksetut osingot	1,6	0,9	2,9

Yhteisyritysten taloudellinen informaatio 31.12.2014

	FD Finanssidata Oy ¹⁾	Tieto Esy Oy	Tietollmarinen Oy	Tietokarhu Oy
Pitkäaikaiset varat	-	0,1	0,1	0,4
Korolliset lyhytaikaiset varat	-	-	-	9,0
Muut lyhytaikaiset varat	-	1,7	1,3	5,3
Rahavarat	-	5,6	3,6	-
	-	7,4	5,0	14,7
Muut pitkäaikaiset velat	-	0,3	0,2	0,3
Muut lyhytaikaiset velat	-	2,3	1,6	10,6
	-	2,6	1,8	10,9
Liikevaihto	17,9	14,1	11,6	34,9
Kulut	-17,9	-11,6	-10,1	-30,2
Poistot	-0,0	-0,0	-0,0	-0,3
Korkotuotot	0,0	0,0	0,0	0,1
Korkokulut	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Tulos ennen veroja	-0,0	2,5	1,5	4,5
Tuloverot	-0,0	-0,5	-0,3	-0,9
Tilikauden voitto	-0,0	2,0	1,2	3,6
Tieto Oyj:lle maksetut osingot	-	2,0	0,9	3,1

¹⁾ Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2014, tasetta ei ole esitetty

Yhteisyrityksiin ei liity vakuuksia ja vastuusitoumuksia.

17. LASKENNALLISET VEROT

Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Milj. euroa	2015	2014
Laskennalliset verosaamiset		
Yli 12 kuukauden kuluttua realisoituva laskennallinen verosaaminen	21,2	18,0
12 kuukauden kuluessa realisoituva laskennallinen verosaaminen	10,4	9,9
Yhteensä	31,6	27,9
Laskennalliset verovelat		
Yli 12 kuukauden kuluttua suoritettava laskennallinen verovelka	26,9	20,1
12 kuukauden kuluessa suoritettava laskennallinen verovelka	1,8	2,8
Yhteensä	28,7	22,9
Laskennalliset verosaamiset (netto)	2,9	5,0

Laskennallisten verojen bruttomääräiset muutokset

	1.1.2015	Muutos tuloslas- kelmassa	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Yritysosotot ja myynnit	Muut muutokset	31.12.2015
Laskennalliset verosaamiset						
Uudelleenjärjestelystä johtuvat menot	5,2	-3,2	-	-	-0,1	1,9
Muut varaukset	2,7	-0,9	-	-	-0,1	1,7
Työsuhde-etuudet	5,6	0,1	-1,5	-	-	4,2
Poistoero	8,8	0,4	-	-	-	9,2
Muut tilapäiset erot	5,1	-0,9	-	0,1	0,2	4,5
Käyvän arvon muutokset	-	-	-	-	-	-
Tilikausien tappiot	0,5	-1,3	-	10,9	-	10,1
Yhteensä	27,9	-5,8	-1,5	11,0	0,0	31,6
Laskennalliset verovelat						
Poistoero	0,1	-	-	-	-	0,1
Aineettomat hyödykkeet	20,5	0,2	-	3,7	0,3	24,7
Työsuhde-etuudet	0,2	0,4	1,0	-	-	1,6
Rahoitusleasing	0,6	-	-	-	-	0,6
Käyvän arvon muutokset	-	-	-	-	-	-
Muut erät	1,5	0,1	-	0,1	-	1,7
Yhteensä	22,9	0,7	1,0	3,8	0,3	28,7
Laskennalliset verosaamiset, netto	5,0	-6,5	-2,5	7,2	-0,3	2,9

Laskennallisten verojen bruttomääräiset muutokset

	1.1.2014	Muutos tuloslas- kelmassa	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Yritysosotot ja myynnit	Muut muutokset	31.12.2014
Laskennalliset verosaamiset						
Uudelleenjärjestelystä johtuvat menot	2,4	2,8	-	-	-	5,2
Muut varaukset	3,5	-0,7	-	-	-0,1	2,7
Työsuhde-etuudet	4,4	0,5	0,8	-	-0,1	5,6
Poistoero	8,5	-0,2	-	0,5	-	8,8
Muut tilapäiset erot	5,9	-1,0	-	-	0,2	5,1
Käyvän arvon muutokset	0,4	-	-0,3	-	-0,1	-
Tilikausien tappiot	2,2	-1,6	-	-	-0,1	0,5
Yhteensä	27,3	-0,2	0,5	0,5	-0,2	27,9
Laskennalliset verovelat						
Poistoero	0,1	-	-	-	-	0,1
Aineettomat hyödykkeet	21,4	0,1	-	-	-1,0	20,5
Työsuhde-etuudet	1,5	0,9	-2,1	-	-0,1	0,2
Rahoitusleasing	0,2	0,4	-	-	-	0,6
Käyvän arvon muutokset	-	-	-	-	-	-
Muut erät	2,4	-0,7	-	-	-0,2	1,5
Yhteensä	25,6	0,7	-2,1	-	-1,3	22,9
Laskennalliset verosaamiset, netto	1,7	-0,9	2,6	0,5	1,1	5,0

Konsernilla oli 31.12.2015 vahvistetuista tappioista laskennallisia verosaamia 10,1 milj. euroa (0,5 milj. euroa vuonna 2014), joista noin 9,8 milj. eurolla ei ollut erääntymisajankohtaa, 0,2 milj. euroa erääntyy vuosien 2016–2020 aikana ja loput myöhemmin.

Konsernilla oli 31.12.2015 vahvistetuista liiketappioista laskennallisia verosaamia 5,7 milj. euroa (1,3 milj. euroa vuonna 2014), joita ei ole kirjattu, koska niiden hyödyntäminen on epävarmaa.

Konserni ei kirjaa tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista laskennallista verovelkaa, mikäli tällaiset voittovarot voidaan siirtää emoyhtiöön ilman veroseuraamuksia tai jos aikomuksena ei ole kotiuttaa kyseisiä voittoja lähitulevaisuudessa. Tällaisten voittovarojen kokonaissumma, josta laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu, oli 40,6 milj. euroa 31.12.2015 (37,6 milj. euroa vuonna 2014).

18. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
Myyntisaamiset	255,4	279,9
Siirtosaamiset		
Myynnin jaksotus	41,9	41,5
Lisenssimaksut	19,8	20,4
Vuokrat	3,2	3,6
Sosiaalikulut	2,1	3,2
Korot	0,4	0,2
Osakemerkintäsaamiset	0,0	0,5
Muut siirtosaamiset	20,7	15,8
Muut	10,4	6,1
	353,9	371,2

Erääntyneiden myyntisaamisten erittely ja epävarmojen saatavien varaukset

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
Erääntymättömät	223,9	245,1
Erääntyneet 1–30 päivää	26,7	28,2
Erääntyneet 31–60 päivää	3,9	3,5
Erääntyneet 61–90 päivää	0,9	1,7
Erääntyneet 91–180 päivää	0,3	2,5
Erääntyneet 180+ päivää	0,5	1,6
Epävarmojen saatavien varaukset	-0,8	-2,7
	255,4	279,9
Epävarmojen saatavien varauksista		
Erääntyneitä alle 91 päivää	-0,1	0,0
Erääntyneitä 91–180 päivää	-0,2	-1,4
Erääntyneitä 181+ päivää	-0,5	-1,3
	-0,8	-2,7

19. RAHAVARAT

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
Pankkitilit	127,4	148,7
Lyhytaikaiset talletukset	28,8	11,9
Rahavarat	156,2	160,6

Lyhytaikaiset talletukset ovat enintään kolmen kuukauden pituisia. Rahavarat esitetään nimellisarvoisina, mikä vastaa niiden käypää arvoa.

20. OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Milj. euroa	Osakkeiden lukumäärä	Osake-pääoma	Ylikurssirahasto ja muut rahastot	Osakeanti optio-oikeuksilla	Yhteensä
1.1.2014	73 132 367	76,6	45,7	0,1	122,4
Muuntoerot			-1,8		-1,8
Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla	543 536			-0,1	-0,1
Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla, rekisteröimätön				0,5	0,5
Siirto kertyneisiin voittovaroihin					0,0
31.12.2014	73 675 903	76,6	43,9	0,5	121,0
Muuntoerot			0,7		0,7
Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla	334 050			-0,5	-0,5
Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla, rekisteröimätön				0,0	0,0
Siirto kertyneisiin voittovaroihin					0,0
31.12.2015	74 009 953	76,6	44,6	0,0	121,2

Tieto Oyj:n osakkeiden enimmäismäärä 31.12.2015 oli 74 009 953 kappaletta (2014: 73 675 903 osaketta). Yhtiöllä on yksi osakesarja, ja jokainen osake oikeuttaa yhtä suureen osinkoon ja yhteen ääneen. Tiedon yhtiöjärjestys sisältää yhtiökokousta koskevan äänestysrajoituksen, jonka mukaan kukaan ei ole oikeutettu äänestämään enemmällä kuin yhdellä viidesosalla yhtiökokouksessa edustettuina olevista äänistä. Tiedon osakkeilla ei ole nimellisarvoa, ja niiden kirjanpidollinen vasta-arvo on yksi euro. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on täysin maksettu.

Vuoden 2015 lopussa Tieto tai sen tytäryhtiöt omistivat yhteensä 465 084 omaa osaketta eli 0,6 % osakkeista ja äänistä. Maaliskuussa Tiedon hallitus päätti suunnatusta osakeannista liittyen Tiedon pitkän aikavälin osakeannustinohjelman 2012–2014 ansaintajakson 2014 palkkion maksuun. Osakeannissa 38 815 Tiedon omistamaa omaa osaketta siirrettiin vastikkeetta ohjelmaan osallistuville johtoryhmän jäsenille. Lisäksi Tieto maksoi tammikuussa 2015 toimitusjohtajalle tulospohjaisen lisätulospalkkion, jossa 500 000 euron suuruinen palkkio koostui 10 688 omasta osakkeesta ja rahasuorituksesta. Vuoden aikana yhtiölle palautui 3 768 osaketta vastikkeetta. Vuoden lopussa liikkeeseen laskettujen osakkeiden lukumäärä pois lukien yhtiön omistamat omat osakkeet oli 73 544 869.

Ylikurssirahasto ja muut rahastot sisältävät emoyhtiön ylikurssirahaston ja Tieto Sweden AB:n vararahaston.

Vuonna 2015 osinkoa jaettiin 1,30 euroa osakkeelta, yhteensä 95,2 milj. euroa (2014: 0,90 euroa osakkeelta, yhteensä 65,4 milj. euroa). Raportointikauden päätympäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 1,35 euroa osakkeelta, yhteensä 99,3 milj. euroa.

21. OPTIO-OIKEUDET JA OSAKEKANNUSTIMET

Tieto 2009 optio-oikeudet

2009 B optio-oikeudet

Optioiden alkuperäinen määrä		600 000
Optioiden määrä	31.12.2014	262 866
Tiedon hallussa olevat optiot	31.12.2014	117 250
Myönnetty optiot vuoden aikana		0
Menetetyt optiot vuoden aikana		0
Mitätöidyt optiot vuoden aikana		0
Käytetyt optiot vuoden aikana		153 181
Erääntyneet optiot vuoden aikana		226 935
Konvertoidut optiot vuoden aikana		0
Optioiden määrä	31.12.2015	0
Tieto Oyj:n hallussa olevat optiot	31.12.2015	0
Toteutettavissa olevat optiot	31.12.2015	0
Merkintäaika	1.3.2013–31.3.2015	
Merkintäehdot	Yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden osakkeen. Merkintähinta on 16,87 euroa. ¹⁾ Merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määrittelyajan alkamisen jälkeen mutta ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen ja vapaan oman pääoman rahastoista jaettujen varojen määrällä asianomaisena täsmäytyspäivänä. Optioiden erääntymishetkellä merkintähinta oli 11,89 euroa.	

¹⁾ 2009 B optio-oikeuden merkintähinta on Tiedon osakkeen kaupankäyntimäärillä painotettu keskiarvo jatkuvassa kaupankäynnissä, pyöristettynä lähimpään senttiin, NASDAQ Helsingissä vuoden 2009 tilinpäätöksen julkistamispäivää välittömästi seuraavalla kahden kuukauden ajanjaksolta.

2009 C optio-oikeudet

Optioiden alkuperäinen määrä		600 000
Optioiden määrä	31.12.2014	264 979
Tiedon hallussa olevat optiot	31.12.2014	123 800
Myönnetty optiot vuoden aikana		0
Menetetyt optiot vuoden aikana		14 875
Mitätöidyt optiot vuoden aikana		0
Käytetyt optiot vuoden aikana		146 945
Erääntyneet optiot vuoden aikana		0
Konvertoidut optiot vuoden aikana		0
Optioiden määrä	31.12.2015	103 159
Tieto Oyj:n hallussa olevat optiot	31.12.2015	138 675
Toteutettavissa olevat optiot	31.12.2015	103 159
Merkintäaika	1.3.2014–31.3.2016	
Merkintäehdot	Yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden osakkeen. Merkintähinta on 12,91 euroa. ¹⁾ Merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määrittelyajan alkamisen jälkeen mutta ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen ja vapaan oman pääoman rahastoista jaettujen varojen määrällä asianomaisena täsmäytyspäivänä. Vuoden 2015 lopussa merkintähinta oli 9,13 euroa.	

¹⁾ 2009 C optio-oikeuden merkintähinta on Tiedon osakkeen kaupankäyntimäärillä painotettu keskiarvo jatkuvassa kaupankäynnissä, pyöristettynä lähimpään senttiin, NASDAQ Helsingissä vuoden 2010 tilinpäätöksen julkistamispäivää välittömästi seuraavalla kahden kuukauden ajanjaksolta.

Vuoden 2015 osakeoptiotiedot

		Osakkeita	Painotettu toteutushinta
Osakeoptiot	31.12.2014	527 845	11,80
Myönnetty		0	0
Toteutetut ¹⁾		300 126	10,54
Menetetyt		14 875	10,43
Erääntyneet		109 685	11,89
Osakeoptiot	31.12.2015	103 159	9,13

Osakkeiden lukumäärä voi 31.12.2015 ulkona olleiden optio-oikeuksien nojalla nousta enintään seuraavasti:

Optiolaji	Uusien osakkeiden maksimimäärä ulkona olleiden optio-oikeuksien nojalla ¹⁾	Osakemerkintäperiodi	Merkintähinta
Optio-oikeus 2009 C	103 159	1.3.2014–31.3.2016	9,13
Yhteensä	103 159		

¹⁾ 2009 C optioilla merkittiin vuoden 2015 kuluessa 3 140 osaketta, jotka rekisteröidään vuonna 2016. Nämä merkinnät on huomioitu näissä luvuissa.

Tiedon hallussa on 138 675 optiota optio-ohjelmasta 2009 C. Yhtiön hallitus päättää näiden optioiden mahdollisesta jakamisesta yhtiön avainhenkilöille myöhempänä ajankohtana. Jos myös kaikki yhtiön hallussa olevat optio-oikeudet otetaan huomioon, osakkeiden määrä voi kasvaa enintään 241 834 osakkeella. Optio-ohjelmien piiriin kuuluvat henkilöt saavat pitää heille allokoitua optiot, jos he työskentelevät Tieto-konsernin palveluksessa allokaatiolle määritellyn osakkeiden merkintäajan alkaessa ja mikäli allokaatiolle mahdollisesti määritetyt ansaintakriteerit toteutuvat. Vuoden 2009 optio-ohjelman ehtojen mukaan merkintähintaa alennetaan vuosittain osakekohtaisen osingon määrällä.

Merkintäaika 2009A optiolla alkoi 1.3.2012 ja päättyi 31.3.2014, 2009 B optio-oikeuksilla merkintäaika alkoi 1.3.2013 ja päättyi 31.3.2015 ja 2009 C optio-oikeuksilla merkintäaika alkoi 1.3.2014. Optio-oikeuksilla merkittiin 300 126 osaketta vuoden 2015 aikana.

Optiot toteutushinnoittain 31.12.2015

Option toteutushinta, euroa	Liikkeeseenlasketut optiot		Ansaitut optiot	
	Osakkeita	Painotettu jäljellä oleva voimassaoloaika vuosina	Painotettu toteutushinta, euroa	Painotettu toteutushinta, euroa
9,13	103 159	0,3	9,13	103 159

Osakeoptioiden käyvän arvon määrittämisessä käytetyt oletukset

Osakeoptioiden käypä arvo on määritetty Black & Scholes -menetelmällä.

Optiota ei myönnetty vuonna 2015.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Tiedon osakepohjainen kannustinohjelma 2012–2014

Tiedon hallitus päätti 15.12.2011 käynnistää uuden osakekannustinohjelman (Long-Term Incentive Programme) vuosille 2012–2014. Ohjelma sisältää kolme vuoden pituista osakekohtaista tulosta (EPS) mittaavaa ansaintajaksoa sekä yhden rinnakkaisen suhteellista osakkeenomistajan kokonaisarvon kehitystä (Total Shareholder Return, TSR) mittaavan kolmen vuoden pituisen ansaintajakson. Ensimmäinen ansaintajakso alkoi 1.1.2012 ja viimeinen ansaintajakso päättyi 31.12.2014.

Ohjelman puitteissa palkkiona osanottajille toimitettavien Tiedon osakkeiden arvoitu enimmäismäärä on 1,6 milj. osaketta. Ohjelman perusteella toimitettavat osakepalkkiot oikeuttavat osinkoon tai osingon arvon hyötykseen vuoden 2013 osingonmaksusta alkaen. Palkkioina toimitettavat osakkeet hankitaan markkinoilta, minkä vuoksi kannustinohjelmalla ei ole laimentavaa vaikutusta. Yksittäisiä ansaintajaksia seuraa rajoitusjakso, jonka pituus on ylimmälle johdolle kaksi vuotta ja muille osanottajille yksi vuosi. Palkkio maksetaan yhtiön osakkeina ja rahapalkkiona, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvat verot.

Ensimmäisen EPS ansaintajakson toteuman perusteella ylimmälle johdolle siirrettiin toukokuussa 2013 13 398 Tieto Oyj:n osaketta sekä rahaosuus, jolla katettiin maksuhetkellä aiheutuvat verot ja veroluonteiset maksut. Ylimmälle johdolle siirretyt osakkeet olivat luovutusrajoituksen alaisia vuoden 2014 tilinpäätöksen julkistamiseen asti. Joulukuussa 2013 yhtiölle palautui 1 492 osaketta järjestelmän ehtojen mukaisesti. Muille osanottajille ansaintajaksolta 2012 siirrettiin 30 975 Tieto Oyj:n osaketta 14.3.2014 sekä maksettiin rahaosuus, jolla katettiin maksuhetkellä aiheutuvat verot ja veroluonteiset maksut.

Toiselta EPS ansaintajaksolta ei makseta palkkioita, koska ansaintajaksolle asetettuja tavoitteita ei saavutettu.

Kolmannen EPS jakson sekä TSR jakson toteumien perusteella ylimmälle johdolle siirrettiin 5.3.2015 yhteensä 38 815 osaketta, josta 8 492 osaketta siirrettiin EPS toteuman ja 30 323 osaketta TSR toteuman perusteella. Lisäksi maksettiin rahaosuus, jolla katettiin maksuhetkellä aiheutuvat verot ja veroluonteiset maksut. Ylimmälle johdolle siirretyt osakkeet ovat luovutusrajoituksen alaisia vuoden 2016 tilinpäätöksen julkistamiseen asti. 27.3.2015 yhtiölle palautui 3768 osaketta järjestelmän ehtojen mukaisesti. Muille osanottajille palkkiot maksetaan kevään 2016 kuluessa. 31.12.2015 keväällä 2016 maksettavat palkkiot vastasivat 123 243 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen osake- ja rahaosuuden).

Osakepohjainen palkitsemisohjelma

Tiedon hallitus päätti 24.4.2014 käynnistää uuden osakepohjaisen palkitsemisohjelman. Ohjelmassa on yksi ansaintajakso ja ohjelma jatkuu vuoden 2016 loppuun saakka. Palkkiot vastaavat enimmillään 62 500 Tiedon osakkeen arvoa.

Hallitus arvioi, että ohjelman puitteissa palkkioina toimitettavat osakkeet koostuvat yhtiön omistuksessa olevista tai markkinoilta hankittavista yhtiön osakkeista. Näin ollen ohjelman yhteydessä ei lasketa liikkeeseen uusia osakkeita, eikä järjestelyllä ole osakkeenomistajien omistusta laimentavaa vaikutusta. Mahdolliset palkkiot maksetaan vuoden 2017 alussa osittain osakkeina ja osittain rahana verojen kattamiseksi. 31.12.2015 keväällä 2017 maksettavat palkkiot vastasivat 60 100 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen osake- ja rahaosuuden).

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät 2015–2017

Tiedon hallitus päätti 4.2.2015 käynnistää uusia osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä Tieto Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöille. Uudet kannustinjärjestelmät ovat Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2015 ja Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015. Osakepalkkiojärjestelmien kohderyhmiin kuuluu noin 150 avainhenkilöä, mukaanlukien Tieto Oyj:n johtoryhmän jäsenet.

Mahdolliset palkkiot näistä kannustinjärjestelmistä maksetaan keväällä 2018 osittain osakkeina ja osittain rahana verojen kattamiseksi. Pääsääntöisesti palkkioita ei makseta, mikäli avainhenkilön työsuhde päättyy ennen palkkion maksamista. Hallitus arvioi, että ohjelman puitteissa palkkioina toimitettavat osakkeet koostuvat yhtiön omistuksessa olevista tai markkinoilta hankittavista yhtiön osakkeista. Näin ollen ohjelman yhteydessä ei lasketa liikkeeseen uusia osakkeita, eikä järjestelyllä ole osakkeenomistajien omistusta laimentavaa vaikutusta.

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2015

Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2015 mahdollinen palkkio perustuu Tiedon osakkeen kokonaistuottoon (TSR), yhtiön strategiseen kasvutavoitteeseen sekä osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Ansaintakriteereitä mitataan kolmen vuoden ansaintajaksoilta 2015–2017. Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2015 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 430 000 Tiedon osaketta, sisältäen rahana maksettavan osuuden.

31.12.2015 keväällä 2018 maksettavat palkkiot vastasivat 391 948 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen osake- ja rahaosuuden).

Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015

Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2015 palkkio perustuu avainhenkilön voimassa olevaan työ- tai toimisuhteeseen palkkion maksuhetkellä. Palkkio maksetaan kolmen vuoden sitouttamisjakson päättymisen jälkeen. Sitouttamisjakso on kalenterivuodet 2015–2017. Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2015 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 50 000 Tiedon osaketta, sisältäen rahana maksettavan osuuden.

31.12.2015 keväällä 2018 maksettavat palkkiot vastasivat 20 232 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen osake- ja rahaosuuden).

Osakepohjaisien kannustinohjelmien käyvän arvon määrittämisessä käytetyt oletukset

Vuosien 2012–2014 ohjelmassa allokaatiot tehtiin euromääräisinä, ja käypä arvo oli tuo euromääräinen arvo, joka jaettiin osake- ja rahaosuuteen. Ansaintajaksojen päättymisen jälkeen euromäärä konvertoidaan osakkeiksi, mikä jälkeen velan käypä arvo arvostetaan Tiedon osakekurssin mukaan kullakin raportointihetkellä.

Rahana maksettavan osuuden käypä arvo arvostetaan uudelleen kunakin raportointihetkenä palkkion maksuun asti.

Vuonna 2015 myönnettyjen osakekannustimien osakeosuuden käypä arvo on määritetty myöntämishetkellä Tiedon osakekurssin ja oletettujen osinkojen perusteella.

Osakekurssi myöntämishetkellä: 22,65 euroa

Odotetut osingot: 3,58 euroa

Osakekurssi tilikauden päättyessä: 24,72 euroa

Optioiden ja osakepohjaisten kannustinjärjestelmien vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan

Milj. euroa	2015
Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut, oma pääoma	1,0
Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut, raha	1,7
Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut	2,7
Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka 31.12.2015	2,9

22. ELÄKEJÄRJESTELYT

Konsernin etuuspohjaiset eläkejärjestelyt hoidetaan vakuutusyhtiöissä. Suomessa järjestelyihin osallistuu noin 250 työsuhteessa olevaa ja Ruotsissa noin 200 työsuhteessa olevaa. Työnantaja on taannut näille työntekijöille määrätyn etuustason eläkkeellejäämisen jälkeen. Etuustaso määräytyy palvelusajan ja palkan perusteella. Palkkaperuste on keskiarvo viimeisten työvuosien ansiosta sidottuna yleiseen palkkaindeksiin. Eläkkeellesiirtymisen jälkeen maksettavia etuuksia korotetaan vuosittain vakuutusmaksimukseen mukaisesti indeksillä.

Ruotsissa konsernin riski kohdistuu vain työsuhteessa oleviin, mutta Suomessa konsernin riski kattaa myös noin 900 henkilöä, jotka eivät ole työsuhteessa. Vapaakirjan saaneen henkilön jäädessä eläkkeelle eläkkeen lopullinen määrä tarkistetaan ja tästä saattaa tulla lisäkustannuksia työnantajalle. Lisäksi vapaakirjan myöntämisen ja eläkkeen alkamisen välisenä aikana työnantajan vastuulla olevat indeksikorotukset peritään vasta eläkkeen myöntövuonna. Joissakin vakuutusmaksimuksissa on vakuutetulla tietyin edellytyksin oikeus jäädä normaalia eläkeikää aiemmin vanhuuseläkkeelle. Nämä lisäkulut peritään eläkkeen alkaessa.

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	96,6	114,7
Järjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo	-86,5	-90,8
Eläkevelotteiden varaus yhteensä	10,1	23,9

Tuloslaskelman erät etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä

Työsuorituksen perustuvat menot		
Kauden työsuorituksen perustuvat menot	2,6	3,1
Velvoitteen täyttämiset	0,3	0,7
Nettokorot	0,4	0,3
Tuloslaskelman erät	3,3	4,1
Muut laajan tuloksen erät		
Uudelleen arvostaminen		
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuvat voitot (-)/tappiot (+)	1,3	7,9
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat voitot (-)/tappiot (+)	-21,7	15,0
Kokemusperusteiset voitot (-)/tappiot (+)	8,4	-9,8
Laajan tuloksen erät	-12,0	13,1

Taseen erät etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä

Eläkevelvoitteiden nykyarvo		
1.1.	114,7	94,4
Kauden työsuorituksen perustuvat menot	2,6	3,1
Korkokulut	2,5	3,2
Maksetut etuudet	-1,6	-1,3
Järjestelyjen supistaminen ja velvoitteen täyttäminen	-7,7	-2,6
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	-15,0	21,3
Kurssierot	1,1	-3,4
31.12.	96,6	114,7
Järjestelyihin kuuluvat varat		
1.1.	90,8	81,1
Korkotuotot	2,1	2,9
Maksusuoritukset työnantajilta	5,3	5,8
Maksetut etuudet	-1,6	-1,3
Järjestelyjen supistaminen ja velvoitteen täyttäminen	-8,0	-3,5
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	-3,0	8,2
Kurssierot	0,9	-2,4
31.12.	86,5	90,8

Etuuspoijaisten veloitteiden ja järjestelyihin kuuluvien varojen koostumus maittain

	31.12.2015		31.12.2014	
	Eläke- veloitteet	Järjestelyihin kuuluvat varat	Eläke- veloitteet	Järjestelyihin kuuluvat varat
Suomi	58,5	42,1	66,6	43,3
Ruotsi	38,2	44,4	48,1	47,5
Yhteensä	96,7	86,5	114,7	90,8

Järjestelyihin kuuluvien varojen jakauma

	31.12.2015		31.12.2014	
	Milj. euroa	%	Milj. euroa	%
Ruotsissa järjestelyihin kuuluvat varat koostuvat seuraavista eristä				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	15,9	35,8	17,3	36,4
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	19,0	42,8	20,4	43,0
Kiinteistöt	4,5	10,1	4,7	9,8
Muut erät	5,0	11,3	5,1	10,8
Yhteensä	44,4	100,0	47,5	100,0

Suomessa järjestelyihin kuuluvat varat kertyvät vakuutusmaksuista, jotka maksetaan vakuutusyhtiölle, ja varat karttavat raportointihetken asti. Vakuutusyhtiöt vastaavat raportoitavasta omaisuudesta ja se on osa vakuutusyhtiön sijoitusomaisuutta. Jakaamaa omaisuusluokkiin ei voida esittää.

Vakuutusmatemaattisten laskelmien oletukset

	31.12.2015	31.12.2014
Suomi		
Diskonntauskorko	2,4	1,9
Tulevat palkankorotukset	3,3	3,5
Tulevat eläkkeiden korotukset	1,8	2,1
Inflaatioaste	1,6	2,0
Ruotsi		
Diskonntauskorko	3,3	2,5
Tulevat palkankorotukset	3,5	3,5
Tulevat eläkkeiden korotukset	1,5	2,0
Inflaatioaste	1,5	2,0

Markkinaperusteinen inflaatio-oletus otettiin käyttöön molemmissa maissa vuonna 2015.

Herkkyyshanalyysi

Alla oleva taulukko osoittaa, kuinka yhden oletuksen muutos vaikuttaa etuuspoijaiseen veloitteeseen, kun muut oletukset pysyvät ennallaan.

	Oletuksen muutos	Oletuksen kasvun vaikutus	Oletuksen vähentymisen vaikutus
Vaikutus etuuspoijaiseen veloitteeseen Suomessa			
Diskonntauskorko	0.5 %	-7,1 %	8,0 %
Tulevat palkankorotukset	0.5 %	1,1 %	-1,1 %
Tulevat eläkkeiden korotukset	0.5 %	6,4 %	-5,7 %
Odotettavissa oleva elinikä	+1 vuosi	5,7 %	
Vaikutus etuuspoijaiseen veloitteeseen Ruotsissa			
Diskonntauskorko	0.5 %	-10,1 %	12,4 %
Tulevat palkankorotukset	0.5 %	4,0 %	-4,1 %
Tulevat eläkkeiden korotukset	0.5 %	12,5 %	-11,2 %
Odotettavissa oleva elinikä	+1 vuosi	4,5 %	

Etuspohjaisten veloitteiden erääntymisprofiili

Etuspohjaisten veloitteiden painotettu keskimääräinen voimassaoloaika on Suomessa 15 vuotta ja Ruotsissa 18 vuotta.

Seuraavassa esitetään erääntymisprofiili tulevista maksettavista etuuksista, joiden perusteella on laskettu diskontaamaton eläkevelvoite.

Milj. euroa	31.12.2015
Erääntymisaika alle 1 vuosi	2,1
Erääntymisaika 1–5 vuotta	12,5
Erääntymisaika 5–10 vuotta	20,7
Erääntymisaika 10–30 vuotta	80,0
Erääntymisaika yli 30 vuotta	25,3
	140,6

Odotettavissa olevat maksut 2016

Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin suoritettavien maksujen odotetaan olevan 6,0 milj. euroa tilikaudelta 2016.

Usean työnantajan järjestelyt

Ruotsin Alectan ITP-eläkejärjestelyt ovat monen työnantajan määrittelemiä etuspohjaisia järjestelyjä. Järjestelyjen varat on saatu eri yrityksiltä, jotka eivät ole saman määräysvallan alaisia, ja näitä varoja käytetään useamman kuin yhden yrityksen henkilöstölle suoritettaviin etuuksiin. Alectasta ei ole ollut mahdollista saada riittäviä tietoja työnantajan vastuiden ja etujen laskennasta, joten eläkejärjestelyä on käsitelty tilinpäätöksessä maksupohjaisena järjestelyinä. Tähän järjestelyyn osallistuu 2 945 Tiedon työntekijää ja maksusuoritukset ovat noin 13 milj. euroa vuodessa.

23. VARAUKSET

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
Uudelleenjärjestelyvaraukset		
1.1.	36,7	38,5
Kurssierot	0,2	-1,0
Yrityssotot ja -myynnit	-	-
Uudet varaukset	35,1	47,4
Varausten käyttö	-44,7	-40,5
Varausten purku	-6,7	-7,7
31.12.	20,6	36,7
joista		
pitkäaikaiset varaukset	0,9	9,9
lyhytaikaiset varaukset	19,7	26,8
Yhteensä	20,6	36,7
Tappiollisten sopimusten varaukset		
1.1.	4,3	8,4
Kurssierot	-0,1	-0,0
Yrityssotot ja -myynnit	-	-
Uudet varaukset	2,2	6,6
Varausten käyttö	-3,8	-9,6
Varausten purku	-	-1,1
31.12.	2,6	4,3
joista		
pitkäaikaiset varaukset	0,1	0,2
lyhytaikaiset varaukset	2,5	4,1
Yhteensä	2,6	4,3
Muut varaukset		
1.1.	5,5	6,4
Kurssierot	-0,0	-0,0
Yrityssotot ja -myynnit	0,2	0,2
Uudet varaukset	2,4	1,2
Varausten käyttö	-1,9	-1,4
Varausten purku	-0,4	-0,9
31.12.	5,8	5,5
joista		
pitkäaikaiset varaukset	5,1	5,1
lyhytaikaiset varaukset	0,7	0,4
Yhteensä	5,8	5,5

Pääosa uusista vuoden 2015 uudelleenjärjestelykuluista liittyy tehostamistoimiin Suomessa ja Ruotsissa.

24. RAHOITUSLEASING

Rahoitusleasingsaamiset

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
Bruttomääräisten rahoitusleasingsaamisten takaisinmaksuajat		
Yhden vuoden kuluessa	3,7	4,9
1-5 vuoden kuluttua	4,7	5,7
Bruttoinvestointi	8,4	10,6
Tulevaisuudessa kertyvät rahoitustuotot	0,3	0,5
Nettoinvestointi	8,1	10,1
Vähimmäisleasingmaksusaatavien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	3,5	4,7
1-5 vuoden kuluttua	4,6	5,4
Nettoinvestointi	8,1	10,1

Tietyt asiakkaille dedikoidut IT-laitteistot, yleensä palvelimet, käsitellään rahoitusleasingsaamisina.

Rahoitusleasingvelat

Rahoitusleasingvelat ja niiden nykyarvot olivat seuraavat:

Rahoitusleasingvelat erääntyvät seuraavasti		
Yhden vuoden kuluessa	1,5	0,3
1-5 vuoden kuluttua	5,9	-
	7,4	0,3
Vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	1,2	0,3
1-5 vuoden kuluttua	5,5	-
	6,7	0,3
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	0,7	0,0

Konsernilla on rahoitusleasingsopimuksia IT-laitteista ja ohjelmistoista. Jotkut sopimukset sisältävät osto-optioita. Sopimusten uusinnat vaativat erillisiä neuvotteluita. Rahoitusleasingvelkojen korkoprosentti 31.12.2015 oli 4,0 % (7,2 %).

25. LAINAT

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
Pitkäaikaiset		
Joukkovelkakirjalainat	99,5	99,3
Muut velat	-	1,5
Rahoitusleasingvelat	5,5	-
	105,0	100,8
Lyhytaikaiset		
Muut velat	52,5	2,6
Konsernitilivelat yhteisyrityksille	19,3	8,9
Rahoitusleasingvelat	1,2	0,3
	73,0	11,8

26. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
Ostovelat	78,7	91,0
Saadut ennakot ja liikevaihtojaksotukset	40,7	45,7
Siirtovelat		
Lomapalkka ja siihen liittyvät henkilösivukulut	74,5	77,7
Muut palkat ja niihin liittyvät henkilösivukulut	46,0	41,2
Korot	1,8	1,8
Vuokrat	5,2	6,2
Muut siirtovelat	34,9	28,4
Arvonlisäverovelka	32,4	28,1
Ennakonpidätysvelka	20,4	19,8
	334,6	339,9

27. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT JA KÄYVÄT ARVOT

Milj. euroa	31.12.2015		31.12.2014	
	Kirjanpito- arvot	Käyvät arvot	Kirjanpito- arvot	Käyvät arvot
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Myyntisaamiset ja muut saamiset				
Muut				
Pitkäaikaiset johdannaissaamiset	-	-	-	-
Lyhytaikaiset johdannaissaamiset ¹⁾	1,6	1,6	1,4	1,4
Lainat ja muut saamiset				
Pitkäaikaiset korolliset rahoitussaamiset	4,8	4,8	6,2	6,2
Lyhytaikaiset korolliset rahoitussaamiset	3,8	3,8	5,0	5,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset				
Myyntisaamiset	255,4	255,4	279,9	279,9
Myynnin jaksotus	41,9	41,9	41,5	41,5
Korkosaamiset	0,4	0,4	0,2	0,2
Rahavarat	156,2	156,2	160,6	160,6
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Muut pitkäaikaiset varat	0,7	0,7	0,7	0,7
Rahoitusvarat yhteensä	464,8	464,8	495,5	495,5
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Lyhytaikaiset velat				
Ostovelat ja muut velat				
Muut siirtovelat				
Lyhytaikaiset johdannaisvelat ¹⁾	1,4	1,4	1,9	1,9
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat				
Pitkäaikaiset velat				
Pitkäaikaiset rahoitusleasingvelat	5,5	5,5	-	-
Pitkäaikaiset korolliset velat	99,5	104,9	100,8	104,1
Muut pitkäaikaiset velat	1,5	1,5	2,1	2,1
Lyhytaikaiset velat				
Ostovelat ja muut velat				
Ostovelat	78,7	78,7	91,0	91,0
Korkovelat	1,8	1,8	1,8	1,8
Lyhytaikaiset rahoitusleasingvelat	1,2	1,2	0,3	0,3
Lyhytaikaiset korolliset velat	71,8	71,8	11,5	11,5
Rahoitusvelat yhteensä	261,4	266,8	209,4	212,7

¹⁾ Rahavirtasuojauksen käyvän arvon nettomäärä oli vuonna 2015 0,2 milj. euroa (2014 -0,4 milj. euroa).

Valuuttajohdannaisten käyvät arvot on laskettu käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja ja korkonoteerauksia.

Lainat, muut saamiset ja rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Niiden kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen arvioidaan vastaavan toisiaan, lukuunottamatta kiinteäkorkoista joukkovelkakirjalainaa, jonka kirjanpitoarvoa ei ole oikaistu käyvän arvon mukaan.

Rahoitusleasingvelat ilmoitetaan erikseen, koska ne eivät kuulu IAS 39:n piiriin, vaikka kuuluvatkin IFRS 7:n piiriin.

Myytavissä olevien rahoitusvarojen käypä arvo perustuu alkuperäiseen hankintahetken arvoon. Käypää markkina-arvoa ei voida arvioida puutteellisesta markkinainformaatiosta johtuen.

Yhtiöllä ei ole eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja -velat**31.12.2015**

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Johdannaissopimukset	-	1,6	-	1,6
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	0,7	0,7
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Johdannaissopimukset	-	1,4	-	1,4

31.12.2014

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Johdannaissopimukset	-	1,4	-	1,4
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	0,7	0,7
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Johdannaissopimukset	-	1,9	-	1,9

Tasojen 1 ja 2 välillä ei ollut siirtoja vuoden 2015 aikana.

Tason 3 instrumenteissa ei ollut muutoksia 31.12.2015 päättyneen vuoden aikana.

28. JOHDANNAISET

Johdannaissopimusten nimellisarvot

Sisältää bruttomääräiset nimellisarvot kaikista sopimuksista, jotka eivät ole vielä eräänyneet tai joita ei ole suljettu. Avoinna oleva nimellisarvo ei välttämättä mittaa tai osoita markkinariskiä, sillä joidenkin sopimusten riski voi kumoutua toisten sopimusten kautta.

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
Valuuttatermiinisopimukset	294,5	160,1
Suojauslaskennan ulkopuolella	281,9	115,7
Suojauslaskennan piirissä	12,6	44,4
Sähköfutuurisopimukset suojauslaskennan ulkopuolella	0,3	0,8

Johdannaissopimusten käyvät arvot

Johdannaissopimusten nettomääräiset käyvät arvot	31.12.2015	31.12.2014
Valuuttatermiinisopimukset	0,3	-0,4
Sähköfutuurisopimukset	-0,1	-0,1

Johdannaissopimuksia on käytetty vain taloudelliseen suojaukseen.

Johdannaissopimusten käyvät positiiviset arvot, brutto	31.12.2015	31.12.2014
Valuuttatermiinisopimukset	1,6	1,4
Suojauslaskennan ulkopuolella	1,4	1,4
Suojauslaskennan piirissä ¹⁾	0,2	-
Sähköfutuurisopimukset suojauslaskennan ulkopuolella	-	-

Johdannaissopimusten käyvät negatiiviset arvot, brutto	31.12.2015	31.12.2014
Valuuttatermiinisopimukset	-1,3	-1,8
Suojauslaskennan ulkopuolella	-1,3	-1,4
Suojauslaskennan piirissä ¹⁾	-	-0,4
Sähköfutuurisopimukset suojauslaskennan ulkopuolella	-0,1	-0,1
¹⁾ Suojauslaskennan piirissä (netto)	0,2	-0,4
Kirjattu omaan pääomaan	0,2	-0,4
Tuloslaskelmaan kirjattava korkoero	-	-

Suojattujen ulkomaanrahan määräisten, erittäin todennäköisten ennakoitujen liiketoimien odotetaan toteutuvan eri ajankohtina seuraavien 4 kuukauden kuluessa. Valuuttatermiinisopimuksista aiheutuvat omaan pääomaan suojausrahaan (ks. Rahavirran suojaukset alla) 31.12.2015 kirjattut voitot ja tappiot, joiden netto oli 31.12.2015 0,2 milj. euroa (-0,4 milj. euroa 2014), merkitään tuloslaskelmaan niillä kausilla, joilla suojat ennakoitujen liiketoimien vaikuttavat tuloslaskelmaan. Yleensä tämä toteutuu 12 kuukauden kuluessa raportointihetkestä. Suojattujen rahavirtojen oletetaan toteutuvan 4 kuukauden kuluessa.

Rahavirran suojauksista aiheutunut tulosvaikutteisesti kirjattu tehokas osa oli voittoa 0,6 milj. euroa vuonna 2015 (0,5 milj. euroa 2014). Rahavirran suojauksista aiheutunut tulosvaikutteisesti kirjattu tehokas osa oli tappiota 0,2 milj. euroa vuonna 2015 (2,5 milj. euroa 2014), sisältäen korkoeron.

Rahavirran suojauksista aiheutunut tulosvaikutteisesti kirjattu tehoton osa oli voittoa 0,0 milj. euroa vuonna 2015 (0,0 milj. euroa 2014), ja se on kirjattu muihin liiketoiminnan tuottoihin (Liite 3). Rahavirran suojauksista aiheutunut tulosvaikutteisesti kirjattu tehoton osa oli tappiota 0,0 milj. euroa vuonna 2015 (0,3 milj. euroa 2014), ja se on kirjattu muihin liiketoiminnan kuluihin (Liite 4).

Rahavirran suojaukset

Milj. euroa	Suojausrahasto
Avaava tase 1.1.2014	-1,7
Käyvän arvon lisäys	2,0
Käyvän arvon alentuminen	-0,3
Verot käyvän arvon lisäyksestä	-
Verot käyvän arvon alentumisesta	-0,3
Päättävä tase 31.12.2014	-0,3
Avaava tase 1.1.2015	-0,3
Käyvän arvon lisäys	1,1
Käyvän arvon alentuminen	-0,5
Verot käyvän arvon lisäyksestä	0,2
Verot käyvän arvon alentumisesta	-0,3
Päättävä tase 31.12.2015	0,2

29. VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
Omasta velasta		
Pantit	-	-
Takaukset ¹⁾		
Toimitustakaukset	10,1	27,3
Vuokratakaukset	9,1	9,9
Muut	4,3	0,2
Muut omat vastuut		
Yhden vuoden kuluessa maksettavat vuokravastuut	41,4	44,7
1-5 vuoden kuluttua maksettavat vuokravastuut	100,9	100,3
5 vuoden jälkeen maksettavat vuokravastuut	21,2	11,3
Yhden vuoden kuluessa maksettavat leasingvastuut	8,2	6,5
1-5 vuoden kuluttua maksettavat leasingvastuut	12,0	8,6
5 vuoden jälkeen maksettavat leasingvastuut	0,7	0,7
Ostositoumukset	8,5	12,6
Yhteisyritysten puolesta	-	-
Muiden puolesta		
Takaukset	0,4	0,7

¹⁾ Lisäksi 9 milj. euroa (6,8 milj. euroa vuonna 2014) vastuusitoumuksia konsernin taseeseen sisältyvien vastuiden vakuutena.

30. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Muiksi vuokrasopimuksiksi luokitellaan yleensä kiinteistöjen, autojen, servereiden ja muiden datalaitteiden vuokrasopimukset, jos ne eivät täytä rahoitusleasingin kriteereitä.

Muiden vuokrasopimusten kulut

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
Kiinteistöjen vuokrat	44,8	61,8
Muut vuokrasopimukset	9,9	14,8
	54,7	76,6

Katso liitetieto 29 kiinteistöihin ja muihin vuokrasopimuksiin liittyvistä vastuista.

Tulevat vuokratuotot

Tulevat vähimmäisvuokratuotot, jotka oletetaan saatavan ulkoisista edelleenvuokratuista kiinteistöistä.

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
Yhden vuoden kuluessa	0,6	1,5
1-5 vuoden kuluttua	2,0	1,6
Yli viiden vuoden kuluttua	0,0	0,0

31. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Tiedon lähipiiriin kuuluvat tytäryhtiöt, yhteisyritykset, hallitus, toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmä.

Tapahtumat sekä saamiset ja velat yhteisyritysten kanssa

Milj. euroa	31.12.2015	31.12.2014
Myynti	4,1	14,3
Ostot	2,6	6,1
Saatavat	1,1	1,2
Velat	0,4	0,2

Myyntit ja ostot lähipiiriin kanssa tehdään yleisillä markkinaehdoilla ja perustuvat markkinahintoihin.

Yhteisyritysten puolesta ei ole vakuuksia ja vastuusitoumuksia.

Joidenkin yhteisyritysten osalta Tieto Oyj on sitoutunut yhdessä muiden omistajien kanssa tarvittaessa osallistumaan omistusosuutensa suhteessa niihin rahoitusjärjestelyihin, jotka perustuvat vahvistettuun strategiasuunnitelmaan.

Ylimmän johdon saamat korvaukset

Ylimpään johtoon kuuluvat hallitus, toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmä.

Katso [liite 7](#) konsernin tilinpäätöslitteistä.

Tytärtyhtiöt

Katso sivu [Tytärtyhtiöosakkeet](#) konsernitiilinpäätöksestä.

32. KAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tiedon optio-oikeuksilla 2009C merkittiin 11.11.–31.12.2015 yhteensä 3 140 uutta yhtiön osaketta. Merkintöjen pohjalta Tiedon osakkeiden määrä nousi 74 013 093 osakkeeseen. Optio-oikeuksien perusteella merkityt osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 19.1.2016.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ehdotus vuoden 2016 varsinaiselle yhtiökokoukselle julkaistiin 26.1.2016. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta esittää, että nykyiset hallituksen jäsenet Kurt Jofs, Sari Pajari, Markku Pohjola, Endre Rangnes, Jonas Synnergren ja Lars Wollung valitaan uudelleen hallitukseen. Uusiksi hallituksen jäseniksi esitetään Johanna Lammista ja Harri-Pekka Kaukosta.

TYTÄRYHTIÖOSAKKEET

Emoyhtiön omistamat tytäryhtiöosakkeet

	Omistusosuus %	31.12.2015 Kirjanpitoarvo Milj. euroa
Software Innovation AS, Norja	100,0	66,6
Tieto Austria GmbH, Itävalta	100,0	0,8
Tieto Beijing Information Technology Services Co., Ltd., Kiina	100,0	0,4
Tieto Canada Inc., Kanada	100,0	0,1
Tieto China Co., Ltd., Kiina	100,0	4,3
Tieto Czech s.r.o., Tsekin tasavalta	100,0	8,0
Tieto Denmark Support Services A/S, Tanska	100,0	0,1
Tieto DK A/S, Tanska	100,0	1,6
Tieto d.o.o., Kroatia	100,0	0,0
Tieto Estonia AS, Viro	100,0	3,1
Tieto Estonia Services OÜ, Viro	60,0	0,2
Tieto Finland Oy, Suomi	100,0	134,5
Tieto Finland Support Services Oy, Suomi	100,0	1,6
Tieto Germany GmbH, Saksa	100,0	0,5
Tieto Global Oy, Suomi	100,0	1,1
Tieto Great Britain Ltd, Iso-Britannia	100,0	0,5
Tieto Healthcare & Welfare Oy, Suomi	100,0	2,6
Tieto IT Services India Pvt. Ltd., Intia	100,0	1,4
Tieto Latvia SIA, Latvia	100,0	10,3
Tieto Lietuva UAB, Liettua	100,0	2,6
Tieto Netherlands Holding B.V., Alankomaat	100,0	24,5
Tieto Norway AS, Norja	100,0	105,9
Tieto Poland sp. z o.o., Puola	100,0	3,3
Tieto Sdn Bhd, Malesia	100,0	0,2
Tieto Singapore Pte. Ltd., Singapore	100,0	0,3
Tieto Slovakia s.r.o., Slovakia	100,0	0,0
Tieto Support Services Sp. z o.o., Puola	100,0	0,0
Tieto Sweden Professional Services AB, Ruotsi	100,0	549,3
TietoEnator Inc., USA	100,0	8,0
TietoEnator OOO, Venäjä	100,0	0,0
Lepäävät tytäryhtiöt (yhteensä 5 kpl)		0,0
		931,8

Tytäryhtiöiden omistamat konserniyhtiöosakkeet

	Omistususuus %	31.12.2015 Kirjanpitoarvo Milj. euroa
Canvisa Consulting AB, Ruotsi	100,0	0,6
Imano AB, Ruotsi	100,0	5,2
Smilehouse Group Oy, Suomi	100,0	14,3
Smilehouse Oy, Suomi	100,0	2,2
Softinn Software Services Pvt. Ltd., Intia	100,0	0,1
Software Innovation A/S, Tanska	100,0	7,3
Software Innovation Group Sweden AB, Ruotsi	100,0	2,3
Software Innovation Sweden AB, Ruotsi	100,0	2,6
Tieto Netherlands B.V., Alankomaat	100,0	2,9
Tieto Rus OOO, Venäjä	100,0	2,3
Tieto Software Technologies Pvt. Ltd, Intia	100,0	21,5
Tieto Sweden AB, Ruotsi	100,0	260,4
Tieto Sweden Healthcare & Welfare AB, Ruotsi	100,0	4,6
Tieto Sweden Support Services AB, Ruotsi	100,0	0,0
Tieto U.S. Inc., USA	100,0	1,0
Lepäävät tytäryhtiöt (yhteensä 1 kpl)		0,0
		327,3

Kaikki tytäryhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen. Intian tytäryhtiöiden virallinen tilikausi on 1.4.–31.3. Intian lainsäädännön mukaisesti.

Tieto Great Britain Ltd on vapautettu Iso-Britannian osakeyhtiölain mukaisesta tilintarkastusveloitteesta pykälän 479A nojalla. Emoyhtiö Tieto Oyj on antanut emoyhtiön takauksen kaikista Tieto Great Britain Ltd:n vastuista tilikauden 2015 päätöstilanteen mukaan.

Merkittävät rajoitukset:

Kiinassa ja Intiassa sijaitseviin käteisvaroihin ja lyhytaikaisiin talletuksiin liittyy paikallisia valuuttavaihtorajoituksia. Nämä valuuttamääräykset estävät pääoman siirtämisen pois maasta muutoin kuin tavanomaisina osinkoina.

TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT

Voitto/osake	=	$\frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Osakkeiden lukumäärän osakeantikorjattu vuosikeskiarvo}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa}}$	
Oman pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja ja vähennistöosuutta} - \text{välittömät verot}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}}$	* 100
Sijoitetun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja ja vähennistöosuutta} + \text{rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$	* 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	* 100
Korollinen nettovelka	=	Korolliset velat – korolliset saamiset – rahavarat – rahoitusarvopaperit	
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma}}$	* 100

RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Tieto altistuu toiminnassaan eri rahoitusriskeille: markkinariskille (valuutta-, korko- ja hyödykeriski), luottoriskille ja likviditeettiriskille. Tiedon operatiiviset rahoitustoiminnot on keskitetty Konsernirahoitukseen. Konsernirahoitus vastaa konsernin rahoitusriskiä hallinnasta sekä riittävän likviditeettiaseman ylläpitämisestä. Tiedon hallituksen hyväksymä konsernin rahoituspolitiikka määrittää periaatteet ja määritelmät likviditeetti-, korko-, valuutta- ja vastapuoliriskiä hallintaan. Rahoituspolitiikka kuvaa lisäksi vastuunjaon rahoitusriskiä hallinnassa. Konserni seuraa rahoitusriskiä kehitystä säännöllisesti.

Markkinariski

Valuuttariskien hallinta

Transaktioriski

Valuuttariskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa konsernin taloudellinen asema muuttuu valuuttakursseissa tapahtuneiden muutosten johdosta. Ulkomaankauppa, likviditeetin hallinta euroalueen ulkopuolella olevissa maissa ja konsernin sisäiset rahoitustapahtumat muodostavat konsernin valuuttariskin. Konsernin rahoituspolitiikan tavoitteena on turvata operatiivisen liiketoiminnan kannattavuus hallinnoimalla tunnistettuja valuuttariskejä. Samalla pyritään kuitenkin säilyttämään konsernitasolla riittävä joustavuus sopeuduttaessa valuuttamarkkinoilla tapahtuviin muutoksiin. Rahoituspolitiikka määrittää hyväksytyt suojausinstrumentit, ja yhtiön politiikan mukaan suojaudutaan kaikilta tunnistetuilta valuuttariskeiltä määriteltyjen limiittien puitteissa. Valuuttapositio sisältää konserniyhtiöiden vieraisissa valuutoissa olevat myyntisaamiset ja ostovelat, tytäryhtiörahituksen tapahtumat, valuuttatilien saldot sekä ennustetut rahavirrat kuten vahvistetut osto- ja myyntisopimukset.

Ruotsin kruunu, Norjan kruunu, Tsekin korona, Intian rupia, Puolan zloty ja Yhdysvaltain dollari ovat suurimmat valuutat riskipositiossa. Venäjän ruplalla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin valuuttapositioon. Vuoden 2015 aikana Tieto käytti valuuttariskiä suojaamiseen valuuttatermiinejä, -optioita ja -swappeja. Ulkomaanrahan määräisistä sopimuksista kertyneet voitot ja tappiot esitetään konsernin tuloksessa, poislukien sopimukset Tsekin korunassa euroa vastaan, jossa sovelletaan suojauslaskentaa, ja joiden realisoitumattomien sopimusten tulos kirjataan konsernin omaan pääomaan. Tsekin koruna koskien suojauslaskentaa ei ole sovellettu huhtikuun 2015 jälkeen tehdyissä valuuttakaupoissa. Aiemmin tehtyjen valuttakauppojen vaikutukset pysyvät oman pääoman erissä, kunnes suojattavan erän vaikutus kirjaantuu tuloslaskelmaan tai kunnes suojattavan erän ei uskota enää realisoituvan. Valuuttajohdannaissopimusten maturiteetti on alle 12 kuukautta.

Konserniyhtiöiden tulee suojata niiden tunnistetut valuuttariskit Konsernirahoituksen kanssa, ellei tälle ole juridisia esteitä. Konsernin valuuttaposition vertailuarvo on tilanne, jossa kaikki tunnetut valuuttariskit on suojattu. Poikkeama tästä vertailuarvosta on konsernin avoin valuuttapositio. Konsernin bruttomääräisestä valuuttaposiitiosta voidaan tehdä seuraavat poikkeamat (tunnistetuista valuuttariskeistä, poislukien suojastransaktiot):

- +/- 15 %: Konsernirahoitus
- +/- 25 %: Treasury Committee
- suuremmat poikkeamat: Hallitus

Suojausaste 31.12.2015 oli 90 % (2014: 95 %).

Milj. euroa	Rahoituserien positio	Ennustetut rahavirrat	Valuuttapositio yhteensä	Ulkoiset valuuttasuojaukset	Transaktioriskin herkkyyden ¹⁾	Ulkoisten valuuttasuojauksen herkkyyden ¹⁾	Netto-vaikutus tulokseen
SEK							
31.12.2015	-72,0	31,8	-40,2	42,9	7,2	-4,3	2,9
31.12.2014	-21,0	20,2	-0,8	0,9	2,1	-0,1	2,0
NOK							
31.12.2015	-27,9	-5,9	-33,8	31,2	2,8	-3,1	-0,3
31.12.2014	-23,1	0,0	-23,1	22,1	2,3	-2,2	0,1
PLN ²⁾							
31.12.2015	1,0	-12,3	-11,3	11,7	-0,1	-1,2	-1,3
31.12.2014	0,0	-8,0	-8,0	8,2	0,0	-0,8	-0,8
CZK ²⁾							
31.12.2015	-7,8	-65,1	-72,9	65,3	0,8	-6,5	-5,8
31.12.2014	-3,6	-53,4	-57,0	57,0	0,4	-5,7	-5,3
INR							
31.12.2015	-11,4	-54,0	-65,4	52,7	1,1	-5,3	-4,1
31.12.2014	-2,8	-14,6	-17,4	14,6	0,3	-1,5	-1,2
USD							
31.12.2015	1,0	16,0	17,0	-15,2	-0,1	1,5	1,4
31.12.2014	2,2	1,1	3,3	-2,9	-0,2	0,3	0,1

Muut								
31.12.2015	-1,3	5,8	4,5	-6,8		0,1	0,7	0,8
31.12.2014	-5,7	0,0	-5,7	0,4		0,6	-0,0	0,5

¹⁾ Valuuttakurssin 10 % negatiivisen muutoksen maksimivaikutus ennen veroja konsernin valuuttaposition seuraavan vuoden aikana, milj. euroa. Taulukko sisältää swap-sopimusten vaikutuksen.

²⁾ IAS 39:n mukaisia suojauslaskennan periaatteita sovelletaan Tsekin korona- ja Puolan zloty -määräisiin sopimuksiin Euroa vastaan. Viimeiset euron ja Tsekin korunan väliset suojauslaskennan alaiset kaupat erääntyvät huhtikuussa 2016. Euron ja Puolan zlotyn välillä ei ole voimassaolevia, suojauslaskennan alaisia valuttakauppoja. Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot näistä johdannaisista kirjataan konsernin omaan pääomaan.

Translaatoriski

Rahoituspolitiikan mukaan translaatioposition suojauksesta päättää hallitus. Position sisältyy euromaiden ulkopuolisten tytäryhtiöiden hankintahinta, osakepääoma, sidotut ja vapaat oman pääoman erät sekä tilikauden tulos. Suurin osa translaatoriskistä koostuu 2 016 miljoonan Ruotsin kruunun positiosta. Translaatiopositiota ei ollut suojattu vuoden 2015 lopussa.

Korkoriskin hallinta

Merkittävin osa konsernin korkoriskistä koostuu lainoista sekä rahavarojen sijoituksista. Korkoriskin hallinnan tavoite on minimoida korkovaihtelujen vaikutus Tiedon vuositulokseen ja taloudelliseen asemaan. Konsernirahoitus vastaa konsernin korkoposition seurannasta ja hallinnasta. Korkoriski muodostuu konsernin korollisista veloista ja saatavista sekä korkojohdannaissopimuksista. Rahoituspolitiikka määrittää konsernin korkoriskin hallintaperiaatteet sekä hyväksytyt suojausinstrumentit. Rahoituspolitiikan mukaisesti konsernin korkoposition vertailuluku on määritetty vastaamaan 12 kk:n korkosidonnaisuusajakaava eli aikaa, jonka kuluessa korkomuutokset vaikuttavat keskimäärin yhtiön korkoasemaan. Vuoden 2015 Tiedon rahoituksesta merkittävä osa muodostui toukokuussa 2013 liikkeellelasketusta 6 vuoden kiinteäkorkoisesta joukkovelkakirjalainasta. Sen myötä lainojen korkosidonnaisuusajakaava vuoden lopussa oli 27 kk (49 kk vuoden 2014 lopussa).

31.12.2015 Milj. euroa	Määrä	Duraatio	Keskikorko, %	Korko- herkkyys ³⁾
Pääomamarkkinat	-99,5	3,4	2,9	0,0
Rahamarkkinat	156,2	0,0	0,9	1,6
Muut lainat	-71,8	0,2	0,5	-0,7
Muut saatavat	0,5	1,4	6,5	0,0

31.12.2014 Milj. euroa	Määrä	Duraatio	Keskikorko, %	Korko- herkkyys ³⁾
Pääomamarkkinat	-99,3	4,1	2,9	0,0
Rahamarkkinat	160,6	0,0	0,3	1,6
Muut lainat	-13,0	0,2	1,2	-0,1
Muut saatavat	1,1	1,0	0,0	0,0

³⁾ Yhden prosenttisyksikön koronousun maksimivaikutus (ennen veroja) korkokuluihin seuraavan vuoden aikana, milj. euroa. Taulukko sisältää koronvaihtosopimusten vaikutuksen.

Hyödykeriskien hallinta

Konserni on muuttanut sähkön hankintakäytäntöään joulukuussa 2015. Valtaosa sähkön hankinnasta on keskitetty valitulle toimittajalle. Toimintamallin mukaan konserni ei enää tee omista nimissään sähkön suojaussopimuksia.

Likviditeettiriskin hallinta ja jälleenrahoitus

Likviditeettiriskin hallinta ja jälleenrahoitusperiaatteet on määritelty rahoituspolitiikassa. Yksi konsernirahoituksen päätehtäviä on riittävän likviditeetin turvaaminen konsernille. Konsernilla on 150 milj. euron sitova luottolimiittisopimus, joka erääntyy 2020. Toukokuussa 2013 konserni laski liikkeelle kuusivuotisen 100 milj. joukkovelkakirjalainan, joka erääntyy maksettavaksi vuonna 2019. Likviditeetin turvaamiseksi konsernilla on myös konsernitililimiittejä sekä 250 milj. euron yritystodistusohjelma. Lisäksi käytettävissä on 50 milj. euron suuruinen saatavien myynti -fasilitiitti.

Velan rakenne

31.12.2015		Erääntymisajankohta							
Milj. euroa		Käytössä	Käyttämättä	2016	2017	2018	2019	2020	2021–
Lainat	Joukkovelkakirjalaina	100,0		-	-	-	100,0	-	-
	Yritystodistusohjelma	50,0	200,0	50,0	-	-	-	-	-
	Luottolimiittisopimus		150,0	-	-	-	-	-	-
	Velat yhteisyrityksille	19,3		19,3	-	-	-	-	-
	Muut lainat	2,6		2,6	-	-	-	-	-
		171,9	350,0	71,9	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
	Korot			4,8	2,9	2,9	1,1	-	-
Johdannaisten velat/saamiset	Termiinisopimukset, menovirta			294,5	-	-	-	-	-
	Termiinisopimukset, tulovirta			-294,5	-	-	-	-	-
	Johdannaiset, netto			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostovelat	Menovirta			78,7	-	-	-	-	-
Muut velat	Rahoitusleasingvastuut	7,4		1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	-
				-	-	-	-	-	-
Yhteensä		179,3	350,0	156,9	4,4	4,4	102,6	1,5	0,0

31.12.2014		Erääntymisajankohta							
Milj. euroa		Käytössä	Käyttämättä	2015	2016	2017	2018	2019	2020–
Lainat	Joukkovelkakirjalaina	100,0		-	-	-	-	100,0	-
	Yritystodistusohjelma		250,0	-	-	-	-	-	-
	Luottolimiittisopimus		100,0	-	-	-	-	-	-
	Velat yhteisyrityksille	9,0		9,0	-	-	-	-	-
	Muut lainat	4,0		2,5	1,5	-	-	-	-
		113,0	350,0	11,5	1,5	0,0	0,0	100,0	0,0
	Korot			3,0	2,9	2,9	2,9	1,1	-
Johdannaisten velat/saamiset	Termiinisopimukset, menovirta			160,1	-	-	-	-	-
	Termiinisopimukset, tulovirta			-160,1	-	-	-	-	-
	Johdannaiset, netto			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostovelat	Menovirta	91,0		91,0	-	-	-	-	-
Muut velat	Rahoitusleasingvastuut	0,3		0,3	-	-	-	-	-
Yhteensä		204,3	350,0	105,8	4,4	2,9	2,9	101,1	0,0

Luottoriskin hallinta

Luottoriskiä hallinnoidaan konsernitasolla. Konsernin luottoriski koostuu sijoituksista, johdannaissopimuksista ja asiakkaisiin liittyvistä riskeistä, kuten myyntisaamisista. Konsernirahoitus ylläpitää vastapuoliliistää yritystodistusliittien ja muiden rahoitustransaktioiden osalta rahoituspolitiikassa määriteltyjen rajoitusten puitteissa. Rahoituspolitiikan mukaisesti yhtiön käyttämien pääpankkien pitkäaikaisten luottojen rating tulee olla vähintään tasolla Baa3 tai BBB-. Konsernin luottoriskipolitiikka määrittää rajat hyväksyttävälle asiakasluottoriskin tasolle. Asiakkaisiin liittyviä luottoriskejä seurataan maksukäyttymiseen sekä asiakkaiden taloudelliseen asemaan perustuen. Luottotappiovaraus tehdään asiakasrahoituksesta, jotka ovat enemmän kuin 90 päivää myöhässä. Vuonna 2015 luottotappiovaraus määrää purettiin 1,9 milj. euroa (1,0 milj. euron purku vuonna 2014). Luottotappioita kirjattiin 2015 0,3 milj. euroa (0,1 milj. euroa vuonna 2014). Raportointihetken maksimiluottoriski on myyntisaamisten käypä arvo. Konsernin hallussa ei ole vakuuksia luottoriskin turvaamiseksi. Konsernilla on erään pääpankkinsa kanssa solmittu saatavien myyntifasilitteetti. Fasilitteetin kokonaismäärä on 50 milj. euroa. Konsernilla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittyviä yksittäisten asiakkaiden, toimialojen ja/tai alueiden suhteen.

Pääoman hallinta

Konsernin tavoitteena on pitää pääomarakenne tasolla, joka varmistaa riittävän taloudellisen liikkumavaran yhtiön toiminnalle. Konsernin pääomarakennetta seurataan säännöllisesti nettovelan ja EBITDA:n (Net debt/EBITDA) suhteen kautta. Nettovelka/EBITDA lasketaan jakamalla korollinen nettovelka viimeisen 12 kuukauden EBITDA:lla (pois lukien myyntivoitot).

	31.12.2015	31.12.2014
Nettovelka	13,2	-59,2
12 kk EBITDA (poislukien myyntivoitot)	175,2	164,8
Nettovelka/EBITDA (poislukien myyntivoitot)	0,1	-0,4

Rahoitusvarojen ja velkojen kuittaaminen

Netotussopimusten alaisten rahoitusvarojen ja -velkojen osalta jokainen konsernin ja sen vastapuolen välinen sopimus voidaan netottaa, mikäli molemmat osapuolet näin päättävät. Mikäli tällaista päätöstä ei ole tehty, rahoitusvarat ja -velat selvitetään bruttomääräisinä. Monissa sopimuksissa netotus on mahdollista ainoastaan toisen sopimusosapuolen sopimusrikkomuksen tapauksessa. Rahoitusvarat koostuvat myyntisaamisista, johdannaissopimuksista sekä kassavarajoista. Rahoitusvelat koostuvat ostoveljoista ja johdannaissopimuksista. Myyntisaamisista, kassavarajoista ja ostoveljoista ei ole sisällytetty alla olevaan taulukkoon sillä ne eivät ole netotussopimusten tai vastaavien alaisia ja ne selvitetään bruttomääräisinä samoin kuin johdannaiset.

Rahoitusvarat

31.12.2015	Rahoitusvarojen kirjatut bruttomäärät	Taseessa netotettujen rahoitusvelkojen bruttomäärät	Netto- rahoitusvarat taseessa	Liitännäiset, netottamattomat tase-erät		
				Rahoitus- instrumentit	Saatu käteisvakuus	Nettosumma
Johdannaissaamiset	1,6	0,0	1,6	-1,2	0,0	0,4
Yhteensä	1,6	0,0	1,6	-1,2	0,0	0,4

31.12.2014	Rahoitusvarojen kirjatut bruttomäärät	Taseessa netotettujen rahoitusvelkojen bruttomäärät	Netto- rahoitusvarat taseessa	Liitännäiset, netottamattomat tase-erät		
				Rahoitus- instrumentit	Saatu käteisvakuus	Nettosumma
Johdannaissaamiset	1,4	0,0	1,4	-0,6	0,0	0,8
Yhteensä	1,4	0,0	1,4	-0,6	0,0	0,8

Rahoitusvelat

Liitännäiset, netottomattomat
tase-erät

31.12.2015	Rahoitusvelkojen kirjatut bruttomäärät	Taseessa netotettujen rahoitusvarojen bruttomäärät	Nettorahoitusvelat taseessa	Rahoitus- instrumentit	Saatu käteisvakuus	Nettosumma
Johdannaisvelat	-1,4	0,0	-1,4	1,2	0,0	-0,2
Yhteensä	-1,4	0,0	-1,4	1,2	0,0	-0,2

Liitännäiset, netottomattomat
tase-erät

31.12.2014	Rahoitusvelkojen kirjatut bruttomäärät	Taseessa netotettujen rahoitusvarojen bruttomäärät	Nettorahoitusvelat taseessa	Rahoitus- instrumentit	Saatu käteisvakuus	Nettosumma
Johdannaisvelat	-1,9	0,0	-1,9	0,6	0,0	-1,3
Yhteensä	-1,9	0,0	-1,9	0,6	0,0	-1,3

Emoyhtiön tilinpäätös

TULOSLASKELMA (FAS)

1 000 euroa	Liite	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Liikevaihto		-	-
Liiketoiminnan muut tuotot	1	180 667	182 561
Henkilöstökulut	2	18 644	17 766
Poistot ja arvonalentumiset	8, 9	3 241	5 913
Liiketoiminnan muut kulut	3	172 352	178 726
Liiketappio		-13 570	-19 844
Rahoitustuotot ja -kulut	5	25 758	37 769
Voitto ennen satunnaisia eriä		12 188	17 925
Satunnaiset erät	6	38 150	34 100
Voitto ennen veroja		50 338	52 025
Tuloverot	7	3 677	3 814
Tilikauden voitto		46 661	48 211

TASE (FAS)

1 000 euroa	Liite	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	8	2 295	3 095
Aineelliset hyödykkeet	9	3 435	2 721
Sijoitukset	10	935 754	866 893
Pysyvät vastaavat yhteensä		941 484	872 709
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset			
Lainasaamiset	11	6 127	5 869
Muut saamiset	11	430	790
		6 557	6 659
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		45	-
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	12, 13	80 439	63 242
Saamiset yhteisyrityksiltä	12, 13	204	187
Muut saamiset		1 710	1 287
Siirtosaamiset	13	3 690	5 082
		86 088	69 798
Rahat ja pankkisaamiset		96 673	119 065
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		189 318	195 522
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 130 802	1 068 231

1 000 euroa	Liite	31.12.2015	31.12.2014
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	14		
Osakepääoma		76 555	76 555
Osakeanti optio-oikeuksilla		29	460
Ylikurssirahasto		13 792	13 792
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		12 061	8 460
Edellisten tilikausien voitto		571 527	617 733
Tilikauden voitto		46 661	48 211
		720 625	765 211
Pakolliset varaukset	15	5 327	9 772
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Joukkovelkakirjalainat	16	100 000	100 000
Muu pitkäaikainen vieras pääoma	16	5	5
		100 005	100 005
Lyhytaikainen vieras pääoma	17		
Ostovelat		5 947	8 441
Velat saman konsernin yrityksille	17, 18	215 899	157 560
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	17, 18	19 344	8 955
Lainat		50 056	370
Muut velat		2 347	2 720
Siirtovelat	18	11 252	15 197
		304 845	193 243
Vieras pääoma yhteensä		404 850	293 248
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 130 802	1 068 231

EPÄSUORA RAHOITUSLASKELMA (FAS)

1 000 euroa	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen satunnaisia eriä	12 188	17 925
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	3 241	5 913
Rahoitustuotot ja -kulut	-25 757	-37 769
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-5 220	8 766
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-15 548	-5 165
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	6 874	35 326
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-5 382	-11 967
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-14 056	18 194
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-18 848	-12 293
Saadut korot	11 867	7 059
Saadut osingot ja pääomanpalautukset	34 609	97 544
Välittömät verot	-2 610	4 903
Liiketoiminnan rahavirta	10 962	115 407
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-3 046	-2 982
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	22	5
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	-68 306	-1 033
Myönnetyt lainat	-18 775	-2 194
Lainasaamisten takaisinmaksut	14 815	18 801
Investointien rahavirta	-75 290	12 597
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot	-95 227	-65 324
Maksullinen osakeanti	3 601	5 366
Pitkäaikaisten velkojen takaisinmaksut	-	-433
Lyhytaikaisten lainojen nostot	58 567	5 969
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-6 339	-33 843
Konsernitilisaamisten ja -velkojen muutos, netto	47 233	-27 652
Saatu konserniavustus	34 100	29 000
Rahoituksen rahavirta	41 935	-86 917
Rahavarojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)	-22 393	41 087
Rahavarat tilikauden alussa	119 065	77 978
Rahavarat tilikauden lopussa	96 672	119 065
	-22 393	41 087

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot (FAS)

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Konsernin emoyhtiön, Tieto Oyj:n, tilinpäätös laaditaan Suomen tilinpäätössäännösten mukaisesti.

Tieto Oyj on Suomen lainsäädännön mukaisesti perustettu julkinen suomalainen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Yhtiö on listattu NASDAQ Helsingissä ja Tukholmassa. Hallitus hyväksyi tilinpäätöksen julkaistavaksi 4. helmikuuta 2016. Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on oikeus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen. Yhtiökokouksella on mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Ulkomaan valuutan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän vaihtokurssiin. Ulkomaan valuutan määräisten tase-erien arvostuksessa käytetään tilikauden viimeisen päivän keskimääräistä vaihtokurssia. Ulkomaan valuutan määräisiä erä suojataan johdannaissopimusten avulla.

Nettovelkoihin liittyvät kurssivoitot ja -tappiot tuloutetaan tuloslaskelmassa rahoituserinä, kun taas muut kurssivoitot tai -tappiot sisältyvät liikevoittoon. Johdannaissopimusten arvostuksesta johtuvat kurssivoitot ja -tappiot raportoidaan niiden luonteesta riippuen, joko rahoituserissä tai liikevoittoon kuuluvina.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat pääosin sisäisistä palvelumaksuista, vuokratuloista ja luovutusvoitoista.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön eläkevastuiden hallinnoinnista vastaavat eläkevakuutusyhtiöt. Kaikki yhtiön eläkevastuut on katettu täysimääräisesti.

Rahoitusinstrumentit

Luokittelu

Rahoitusvarat jaotellaan seuraaviin luokkiin:

1) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat

Johdannaissopimukset, sisältäen valuuttatermiini- ja valuuttaoptiosopimukset, sähköjohdannaiset sekä koronvaihtosopimukset, jaotellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi.

2) Lainat ja saamiset

Määräaikaiset talletukset, koostuen pääosin pankkeihin ja muihin rahoituslaitoksiin talletetuista varoista, lyhytaikaiset ja pitkäaikaiset lainasaamiset, sekä myyntisaamiset ja muut saamiset luokitellaan lainoiksi ja saamisiksi. Taseessa ne kirjataan eräänntymisajankohtansa mukaisesti joko lyhytaikaisiin myyntisaamisiin, muihin saamisiin, lainasaamisiin, likvideihin varoihin, tai pitkäaikaisiin lainasaamisiin tai muihin saamisiin. Rahamarkkinasijoitukset esitetään lyhytaikaisina talletuksina likvideissä varoissa.

3) Myytävissä olevat rahoitusvarat

Sijoitukset osakeinstrumentteihin, lukuun ottamatta sijoituksia osakkuusyhtiöihin ja yhteisyrityksiin, luokitellaan myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi. Ne kirjataan taseessa pitkäaikaisiin varoihin, ellei tarkoituksena ole myydä niitä 12 kuukauden kuluessa raportointihetkestä.

Rahoitusvelat jaotellaan seuraaviin luokkiin:

1) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat

Johdannaissopimukset, sisältäen valuuttatermiini- ja valuuttaoptiosopimukset, sähköjohdannaiset sekä koronvaihtosopimukset

2) Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvelat

Lyhytaikaiset lainat ja luotolliset tilit, pitkäaikaiset lainat sekä ostovelat ja muut velat jaotellaan jaksotettuun hankintamenoan arvostettaviksi rahoitusveloiksi. Lainat sisältyvät pitkä- tai lyhytaikaisiin velkoihin.

Rahoitusinstrumenttien arvostaminen

Yhtiö soveltaa kirjanpitolain 5 Luvun 2A pykälää ja arvostaa rahoitusinstrumentit aluksi käypään arvoonsa. Transaktiokulut

sisältyvät käypään arvoon, ellei kyseessä ole käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusinstrumentti. Yleensä käypä arvo vastaa saatua tai maksettua summaa.

Rahoitusvarat kirjataan taseesta, kun oikeus rahavirran saamiseen on loppunut tai siirretty ja yhtiö on pääosin siirtänyt omistamiseen liittyvät riskit ja palkkiot. Rahoitusvelat kirjataan taseesta niiden erääntyessä tai kun niihin liittyvä velvoite muuten peruutetaan.

Käyvän arvon muutokset

Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutosten käsittely riippuu instrumenttien luokituksesta.

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat

Johdannaiset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi ja arvostetaan käypään arvoonsa. Valuuttajohdannaisten käyvät arvot on laskettu käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja ja korkonoteerauksia. Koronvaihtosopimukset on arvostettu kassavirtojen nykyarvoon ja käyttäen muuta asianmukaista markkinainformaatiota. Johdannaisten arvonmuutokset kirjataan niiden luonteen mukaisesti tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin, muihin liiketoiminnan tuottoihin ja muihin liiketoiminnan kuluihin (valuuttatermiinisopimukset) sekä muihin rahoitustuottoihin ja -kuluihin (valuuttaoptiot). Muut arvonmuutokset kirjataan korkotuottoihin ja -kuluihin (koronvaihtosopimukset) ja muihin liiketoiminnan kuluihin (sähköjohdannaiset), paitsi sovellettaessa suojauslaskentaa jolloin käyvän arvon muutokset kirjataan laajaan tulokseen. Taseessa arvonmuutokset tässä luokassa kirjataan lyhytaikaisiin myyntisaamisiin, ostovelkoihin, muihin saamisiin tai velkoihin, mikäli kyseinen erä erääntyy 12 kuukauden kuluessa raportointihetken päättymisestä. Mikäli erääntymishetken on enemmän kuin 12 kuukautta, kirjataan arvonmuutokset muissa pitkäaikaisissa saatavissa tai veloissa.

- Lainat ja saamiset

Lainat ja saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä.

- Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon, jos käyvän arvon luotettava määrittäminen on mahdollista, ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan suoraan omaan pääomaan. Jos käyvän arvon mukaista arvostusta ei ole saatavissa, varat arvostetaan hankintahetken mukaiseen arvoon. Myytävissä olevat rahoitusvarat kirjataan taseessa muihin pitkäaikaisiin varoihin. Kun sijoitus myydään, kertynyt käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan.

- Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvelat

Korkokulut ja transaktiokulut jaksotetaan tuloslaskelmassa laina-aikana käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Satunnaiset erät

Konsernin tavanomaiseen liiketoimintaan liittymättömät merkittävät erät, kuten konserniavustukset, esitetään satunnaisina erinä.

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus arvostetaan suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Poistosuunnitelma perustuu kunkin omaisuuserän arvioituun käyttöaikaan ja tasaeräpoistoihin.

Yhtiö soveltaa seuraavia käyttöaikoja:

	Vuotta
Aineeton omaisuus (ohjelmistot)	1–3
Poistettava liikearvo	3–5
Muut pitkävaikutteiset menot	5–10
Rakennukset	25–40
Tiedonkäsittelylaitteet ¹⁾	1–5
Muut koneet ja laitteet	5
Muu aineellinen omaisuus	5

¹⁾ PC-tietokoneiden hankintamenu kirjataan kuluksi toteutumishetkellä.

Laitteiden vuokrasopimukset luokitellaan käyttöleasingsopimuksiksi.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan sisältyvät tuloverot perustuvat tilikauden verotettavaan tulokseen, paikallisiin verosäännöksiin sekä aiempiin verovuosiin liittyviin oikaisuihin. Laskennalliset verovelat ja -saamiset on käsitelty erillisessä liitetiedossa.

1. LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000 euroa	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Käyttöomaisuuden ja osakkeiden myyntivoitot	21	2
Vuokratuotot	33 364	42 191
Sisäiset palvelumaksut	142 607	137 388
Muut tuotot	4 675	2 980
	180 667	182 561

2. HENKILÖSTÖKULUT

1 000 euroa	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Palkat ja palkkiot	14 948	14 185
Eläkekulut	2 843	2 875
Muut henkilösivukulut	853	706
	18 644	17 766

Emoyhtiön henkilöstömäärä keskimäärin vuonna 2015 oli 157 ja edellisvuonna 169.

3. LIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1 000 euroa	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	2 451	1 949
Lisenssit ja ylläpito	9 818	10 520
Tietoliikenne- ja ohjelmistokulut	31 438	30 510
Hallintopalvelut	16 186	27 575
Tilavuokrat ja muut kiinteistökulut	29 975	46 464
Muut liiketoiminnan kulut	82 484	61 708
	172 352	178 726

4. JOHDON PALKKIOT

Katso liite 7 konsernin tilinpäätösliitteistä.

5. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1 000 euroa	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Osinkotuotot		
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	28 533	52 313
Osinkotuotot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	5 427	5 892
	33 960	58 205
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	3 199	1 724
Muilta	15 980	10 631
	19 179	12 355
Sijoitusten arvonalentumiset		
	-2 691	-17 310
Korko- ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-2 542	-1 400
Muille	-22 148	-14 081
	-24 690	-15 481
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	25 758	37 769

6. SATUNNAISET ERÄT

1 000 euroa	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Saadut konserniavustukset	38 150	34 100

7. TILIKAUDEN VEROT

1 000 euroa	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Tilikauden tuloverot satunnaisista eristä	7 630	6 820
Tilikauden tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-4 462	-3 391
Edellisten tilikausien verot	509	385
	3 677	3 814

8. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1 000 euroa	31.12.2015	31.12.2014
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	11 105	12 970
Lisäykset	124	673
Vähennykset	-	-2 538
Hankintameno 31.12.	11 229	11 105
Kertyneet poistot 1.1.	9 889	11 566
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-2 538
Tilikauden poisto	725	861
Kertyneet poistot 31.12.	10 614	9 889
Kirjanpitoarvo 31.12.	615	1 216
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	9 330	10 319
Lisäykset	914	475
Vähennykset	-107	-1 430
Siirrot erien välillä	2	-34
Hankintameno 31.12.	10 139	9 330
Kertyneet poistot 1.1.	7 451	7 379
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-21	-1 430
Tilikauden poisto	1 029	1 502
Kertyneet poistot 31.12.	8 459	7 451
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 680	1 879
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	-	1 287
Lisäykset	-	276
Siirrot erien välillä	-	-1 563
Hankintameno 31.12.	-	-
Kirjanpitoarvo, aineettomat hyödykkeet 31.12.	2 295	3 095

9. AINEELLISET HYÖDYKKEET

1 000 euroa	31.12.2015	31.12.2014
Maa-alueet		
Hankintameno 1.1.	60	60
Hankintameno ja kirjanpitoarvo 31.12.	60	60
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	861	861
Hankintameno 31.12.	861	861
Kertyneet poistot 1.1.	833	805
Tilikauden poisto	28	28
Kertyneet poistot 31.12.	861	833
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	28
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	24 808	24 489
Lisäykset	2 297	1 272
Vähennykset	-99	-953
Siirrot erien välillä	-2	-
Hankintameno 31.12.	27 004	24 808
Kertyneet poistot 1.1.	22 212	21 483
Vähennysten kertyneet poistot	-5	-882
Tilikauden poisto	1 459	1 611
Kertyneet poistot 31.12.	23 666	22 212
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 338	2 596
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	37	37
Hankintameno 31.12.	37	37
Kirjanpitoarvo 31.12.	37	37
Kirjanpitoarvo, aineelliset hyödykkeet 31.12.	3 435	2 721

10. SIIJOITUKSET

1 000 euroa	31.12.2015	31.12.2014
Tytäryhtiöosakkeet		
Hankintameno 1.1.	861 866	916 010
Lisäykset	69 906	1 637
Siirrot erien välillä	-	1 998
Arvonlennukset	-	-57 779
Hankintameno 31.12.	931 772	861 866
Kirjanpitoarvo 31.12.	931 772	861 866
Osakkuus- ja yhteisyritysosakkeet		
Hankintameno 1.1.	4 735	6 733
Vähennykset	-1 045	-
Siirrot erien välillä	-	-1 998
Hankintameno 31.12.	3 690	4 735
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 690	4 735
Muut osakkeet		
Hankintameno 1.1.	292	292
Hankintameno 31.12.	292	292
Kirjanpitoarvo 31.12.	292	292
Sijoitukset yhteensä 31.12.	935 754	866 893

Tytäryhtiöosakkeet

Katso sivu [Tytäryhtiöosakkeet](#)

Emoyhtiön omistamat liikkeenjohtovastuulla toimivat osakkuusyritykset eli yhteisyritykset

Katso [liite 16](#) konsernin tilinpäätösliitteistä.

Muut osakkeet ja osuudet

Katso [liite 13](#) konsernin tilinpäätösliitteistä.

11. PITKÄAIKAISET SAAMISET

1 000 euroa	31.12.2015	31.12.2014
Lainasaamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	6 127	5 869
Muut saamiset	430	790
	6 557	6 659

12. LYHYTAIKAISET SAAMISET

1 000 euroa	31.12.2015	31.12.2014
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Myyntisaamiset	12 756	11 736
Lainasaamiset	19 228	10 923
Muut saamiset	9 789	4 711
Konserniavustussaamiset	38 150	34 100
Siirtosaamiset	516	1 772
	80 439	63 242
Saamiset yhteisyrityksiltä		
Myyntisaamiset	204	177
Siirtosaamiset	-	10
	204	187

13. SIIRTOSAAMISET

1 000 euroa	31.12.2015	31.12.2014
Siirtosaamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Muut	516	1 772
Siirtosaamiset yhteisyrityksiltä	-	10
Siirtosaamiset muilta yrityksiltä		
Lisenssimaksut	2 334	3 621
Sosiaalikulut	94	340
Osakemerkintäsaamiset	29	460
Muut	1 233	661
Yhteensä	3 690	5 082
Siirtosaamiset yhteensä	4 206	6 864

14. OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET

1 000 euroa	31.12.2015	31.12.2014
Sidottu oma pääoma		
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	76 555	76 555
Osakepääoma 31.12.	76 555	76 555
Yiikurssirahasto		
Yiikurssirahasto 1.1.	13 792	13 792
Yiikurssirahasto 31.12.	13 792	13 792
Sidottu oma pääoma yhteensä	90 347	90 347
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	8 920	3 157
Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla	3 141	5 303
Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla, rekisteröimätön	29	460
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	12 090	8 920
Voitto edellisiltä tilikausilta		
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	665 944	682 357
Henkilöstölle jaetut osakkeet	809	745
Osingonjako	-95 227	-65 369
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	571 527	617 733
Tilikauden voitto	46 661	48 211
Vapaa oma pääoma yhteensä	630 278	674 864
Oma pääoma yhteensä	720 625	765 211
Laskema voitonjakokelpoisista varoista		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	12 090	8 920
Edellisten tilikausien voitto	571 527	617 733
Tilikauden voitto	46 661	48 211
Yhteensä	630 278	674 864
Emoyhtiön osakepääoman jakautuminen		
Osakkeiden lukumäärä	74 009 953	73 675 903
Euroa	76 555	76 555

15. PAKOLLISET VARAUKSET

1 000 euroa	31.12.2015	31.12.2014
Eläkevastuut	114	109
Uudelleenjärjestelyvaraukset	4 893	9 343
Divestoinnit	320	320
	5 327	9 772

16. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

1 000 euroa	31.12.2015	31.12.2014
Joukkovelkakirjalainat	100 000	100 000
Muu pitkäaikainen vieras pääoma	5	5
	100 005	100 005

17. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

1 000 euroa	31.12.2015	31.12.2014
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat	538	1 791
Muut velat sisältäen konsernitilivelan	201 139	153 745
Siirtovelat	14 222	2 024
	215 899	157 560
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille		
Ostovelat	15	4
Muut velat	19 329	8 951
	19 344	8 955
Velat muille yrityksille		
Ostovelat	5 947	8 441
Yritystodistukset	50 056	-
Muut lainat	-	370
Muut velat	2 347	2 720
Siirtovelat	11 252	15 197
	69 602	26 728
Lyhytaikainen vieraspääoma yhteensä	304 845	193 243

18. SIIRTOVELAT

1 000 euroa	31.12.2015	31.12.2014
Siirtovelat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Henkilöstökulut	533	545
Palvelumaksut	12 061	1 417
Korot	10	13
Muut	1 618	49
Yhteensä	14 222	2 024
Muut siirtovelat		
Lomapalkka ja siihen liittyvät henkilösivukulut	2 078	2 179
Muut palkat ja niihin liittyvät henkilösivukulut	1 594	1 555
Muut sosiaalikulut	-	21
Korot	1 812	1 756
Vuokrat	3 289	4 094
Verot	1 659	593
Muut	820	4 999
Yhteensä	11 252	15 197
Siirtovelat yhteensä	25 474	17 221

19. LASKENNALLISET VEROSAAMISET

1 000 euroa	31.12.2015	31.12.2014
Laskennalliset verosaamiset		
Jaksotuseroista	2 270	3 728
Tilinpäätössirroista	503	571
Yhteensä	2 773	4 299

Laskennallisia verosaamisia ei ole kirjattu taseeseen.

20. VASTUUSITOUMUKSET

EUR 1 000	31.12.2015	31.12.2014
Omasta velasta		
Pantit	-	-
Konserniyritysten puolesta		
Takaukset	22 525	36 226
Yhteisyritysten puolesta	-	-
Muiden puolesta		
Takaukset	-	-
Muut omat vastuut		
Vuonna 2016 (2015) maksettavat vuokravastuut	17 945	19 029
Myöhemmin maksettavat vuokravastuut	45 028	41 622
Vuonna 2016 (2015) maksettavat leasingvastuut	339	357
Myöhemmin maksettavat leasingvastuut	488	462

Leasingsopimukset ovat pääsääntöisesti kolmivuotisia eikä niihin liity lunastusehtoja. Emoyhtiön leasingsitoumuksiin sisältyvät rahoitusleasingsopimukset on konsernitasolla aktivoitu käyttömaisuuteen.

Ylläolevien vastuusitoumusten lisäksi emoyhtiö on antanut vakuuksia koskien eräitä keskeisiä sopimuksia, liittyen IPR-korvausehtoihin. Näiden vastuiden enimmäismäärä on 15 milj. euroa (220 milj. 2014).

Tieto Great Britain Ltd on vapautettu Iso-Britannian osakeyhtiölain mukaisesta tilintarkastusvelvoitteesta pykälän 479C nojalla. Emoyhtiö Tieto Oyj on antanut emoyhtiön takauksen kaikista Tieto Great Britain Ltd:n vastuista tilikauden 2015 päätöstilanteen mukaan.

21. JOHDANNAISSOPIMUKSET

EUR 1 000	31.12.2015	31.12.2014
Valuuttatermiinisopimukset, nimellisarvo	455 100	213 492
Sähköfutuurisopimukset	270	771

Johdannaissopimusten käyvät arvot

Johdannaissopimusten nettomääräiset käyvät arvot tilinpäätöshetkellä	31.12.2015	31.12.2014
Valuuttatermiinisopimukset	1 333	-938
Sähköfutuurisopimukset	-102	-50

Johdannaissopimusten käyvät positiiviset arvot, brutto

Johdannaissopimusten käyvät positiiviset arvot, brutto	31.12.2015	31.12.2014
Valuuttatermiinisopimukset	4 051	1 284
Sähköfutuurisopimukset	-	-

Johdannaissopimusten käyvät negatiiviset arvot, brutto

Johdannaissopimusten käyvät negatiiviset arvot, brutto	31.12.2015	31.12.2014
Valuuttatermiinisopimukset	-2 718	-2 222
Sähköfutuurisopimukset	-102	-50

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakepääoma ja osakkeet

Tieto Oyj:n maksettu ja kauppakisteriin merkitty osakepääoma 31.12.2015 oli 76 555 412,00 euroa ja osakkeiden määrä 74 009 953.

Tiedon osakkeilla ei ole nimellisarvoa, ja niiden kirjanpidollinen vasta-arvo on yksi euro. Tiedon osakkeet noteerataan NASDAQ:ssa Helsingissä ja Tukholmassa. Yhtiöllä on yksi osakesarja, ja jokainen osake oikeuttaa yhtä suureen osinkoon ja yhteen ääneen. Tiedon yhtiöjärjestys sisältää yhtiökokousta koskevan äänestysrajoituksen, jonka mukaan kukaan ei ole oikeutettu äänestämään enemmällä kuin yhdellä viidesosalla yhtiökokouksessa edustettuina olevista äänistä. Yhtiöjärjestys löytyy yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.tieto.fi/sijoittajille.

Osakkeenomistajat ja omien osakkeiden omistus

Vuoden 2015 lopussa yhtiöllä oli 24 491 rekisteröitynyttä osakkeenomistajaa. Suomen ja Ruotsin arvopaperikeskusten rekisterien mukaan suomalaiset sijoittajat omistivat Tiedon osakkeista 36,2 % ja ruotsalaiset 2,3 %. Suomessa ja Ruotsissa oli yhteensä 22 967 yksityissijoittajaa, ja he omistivat 12 % Tiedon osakkeista.

Hallituksen jäsenet ja yhtiön toimitusjohtaja sekä heidän lähipiirinsä omistivat 31.12.2015 yhteensä 0,1 % osakkeista ja äänistä. He eivät omistaneet arvo-osuusjärjestelmään rekisteröityjä optio-oikeuksia. Toimitusjohtaja on mukana myös Tiedon pitkän aikavälin osakekannustinohjelmassa 2015–2017, joka maksetaan osittain Tiedon osakkeina. Lisäksi hän on mukana osakepohjaisessa palkitsemisohjelmassa, joka on voimassa vuoden 2016 loppuun saakka. Sen pohjalta hän on oikeutettu yhteensä 9 200 osakkeeseen, mikäli ohjelman kriteerit täyttyvät. Koska näihin kannustimiin liittyvien lisäosakkeiden määrä riippuu yhtiön osakkeen hinnasta mahdollisena toimitusajankohtana, ne eivät sisälly yllämainittuihin lukuihin. Tieto ei ole laskenut liikkeeseen vaihtovelkakirjalainoja.

Tiedolla on kolme pitkäaikaista osakkeenomistajaa, jotka omistavat yli 10 % osakkeista: Cevian Capital Partners Ltd, Solidium Oy ja Silchester International Investors LLP. Viimeisimmän, 31.8.2015 annetun ilmoituksen mukaan Cevian Capital Partners Ltd omisti 11 073 614 osaketta eli 15,0 % Tiedon osakkeista ja äänistä. Solidium Oy omisti 10,0 % Tiedon osakkeista 31.12. Perustuen 23.6.2015 tehtyyn ilmoitukseen Silchester International Investors LLP:n omistus Tiedosta oli 7 401 027 osaketta eli 10,0 % osakkeista ja äänistä.

Tieto ei ole tietoinen osakassopimuksista tai ristiinomistuksista, jotka rajoittaisivat kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden määrää. Koska olemassa olevien optio-ohjelmien ja osakepalkkiojärjestelmän laimennusvaikutus on rajallinen, osakkeiden voidaan katsoa olevan 100 %:sti kaupankäynnin kohteena lukuun ottamatta yhtiön omistamia omia osakkeita.

Vuoden 2015 lopussa Tieto tai sen tytäryhtiöt omistivat yhteensä 465 084 omaa osaketta eli 0,6 % osakkeista ja äänistä. Maaliskuussa Tiedon hallitus päätti suunnatusta osakeannista liittyen Tiedon pitkän aikavälin osakekannustinohjelman 2012–2014 ansaintajakson 2014 palkkion maksuun. Osakeannissa 38 815 Tiedon omistamaa omaa osaketta siirrettiin vastikkeetta ohjelmaan osallistuville johtoryhmän jäsenille. Lisäksi Tieto maksoi tammikuussa 2015 toimitusjohtajalle tulospohjaisen lisätulospalkkion, jossa 500 000 euron suuruinen palkkio koostui 10 688 omasta osakkeesta ja rahasuorituksesta. Vuoden aikana yhtiölle palautui 3 768 osaketta vastikkeetta. Vuoden lopussa liikkeeseen laskettujen osakkeiden lukumäärä pois lukien yhtiön omistamat omat osakkeet oli 73 544 869.

Optiotodistukset ja osakekannustinohjelmat

Tiedolla on yksi optiotodistussarja, jotka on suunnattu yhtiön avainhenkilöstölle. Kukin optio oikeuttaa sen haltijan merkitsemään yhden osakkeen (1:1).

Seuraava taulukko perustuu arvo-osuusjärjestelmän tietoihin 19.1.2016:

Optiosarja	Yhtiön omistus	Muiden haltijoiden omistus	Uusien osakkeiden määrä	Laimennusvaikutus, %	Merkintäaika	Toteutushinta, euroa
2009 C	138 675	103 159	241 834	0.33 %	1.3.2014–31.3.2016	9,13
Yhteensä	138 675	103 159	241 834	0.33 %		

Vuoden aikana optiotodistusten määrä laski 527 061:lla 241 834 optiotodistukseen. Muutos koostuu seuraavista:

- yhteensä 153 181 liittyen merkintöihin optio-oikeuksilla 2009B
- yhteensä 143 805 liittyen merkintöihin optio-oikeuksilla 2009C
- joulukuussa 2015 optio-oikeuksilla 2009C merkityt 3 140 osaketta – merkityt osakkeet rekisteröitiin 19.1.2016
- yhteensä 226 935 optio-oikeutta 2009B, joista 117 250 oli yhtiön omistuksessa, raukesi.

Yhteensä 14 875 optio-oikeutta 2009C palautui Tiedolle. Tämän seurauksena yhtiön omistamien osakeoptioiden määrä on 138 675.

Yhtiön hallitus päättää myöhemmin yhtiön hallussa olevien optioiden käytöstä. Kaikissa voimassa olevissa optio-ohjelmissa ohjelman piiriin kuuluvat henkilöt saavat pitää optiot, jos he työskentelevät konsernin palveluksessa optioiden merkintäajan alkaessa. Optio-ohjelmien ehtojen mukaan merkintähintaa alennetaan vuosittain osakekohtaisen osingon määrällä.

Vuonna 2014 Tiedon hallitus päätti uudesta osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmässä on yksi ansaintajakso ja se on voimassa vuoden 2016 loppuun. Maksettavat palkkiot vastaavat enintään 62 500 Tiedon osakkeen arvoa. Hallitus arvioi, että ohjelman puitteissa palkkioina toimitettavat osakkeet koostuvat yhtiön omistamista osakkeista tai markkinoilta hankittavista yhtiön osakkeista. Tämän vuoksi järjestelmän yhteydessä ei lasketa liikkeeseen uusia osakkeita eikä järjestelyllä ole laimentavaa vaikutusta. Mahdollinen palkkio maksetaan vuoden 2017 alussa.

Vuonna 2015 Tiedon hallitus hyväksyi kaksi osakepohjaista kannustinjärjestelmää: Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2015 ja Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015. Näiden uusien kannustinjärjestelmien perusteella mahdollisesti maksettavat palkkiot maksetaan vuonna 2018 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Hallitus arvioi, että näiden ohjelmien puitteissa palkkioina toimitettavat osakkeet koostuvat markkinoilta hankittavista yhtiön osakkeista. Näiden pohjalta yhtiö ei laske

liikkeeseen uusia osakkeita eikä järjestelyllä ole laimentavaa vaikutusta. Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2015 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 430 000 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen rahana maksettavan osuuden). Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2015 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 50 000 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen rahana maksettavan osuuden).

Hallituksen valtuudet

Vuoden 2015 varsinainen yhtiökokous valtuutti yhtiön hallituksen hankkimaan yhtiön omia osakkeita siten, että hankittujen osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä on enintään 7 200 000 eli noin 10 % yhtiön kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta lukumäärästä. Valtuutusta on tarkoitus käyttää yhtiön pääomarakenteen kehittämiseen.

Kurssikehitys ja vaihto

Vuoden 2015 aikana Tiedon osakkeita vaihdettiin 832,1 milj. eurolla (37 041 013 osaketta) Helsingissä ja 379,2 milj. kruunulla (1 802 615 osaketta) Tukholmassa. Vaihdetujen osakkeiden määrä vastasi 52 %:a liikkeeseen lasketuista osakkeista. NASDAQ Helsingissä osakkeen vuoden 2015 volyymipainotettu keskimurssi oli 22,48 euroa. Vuoden lopussa kurssi oli 24,72 euroa. Ylin kaupantekokurssi oli 25,00 euroa ja alin 19,98 euroa. Osakekannan markkina-arvo vuoden lopussa oli 1 829,5 (1 584,8) milj. euroa. Yhtiön osakekurssi nousi vuoden aikana Helsingissä 14 % ja Tukholmassa 11 %. Samaan aikaan OMX Helsinki -indeksi nousi 10 % ja OMX Stockholm -indeksi 6 %.

NASDAQ Helsingin ja Tukholman lisäksi Tiedon osakkeella käydään kauppaa monenkeskisillä markkinapaikoilla (MTF). Osake oli kaupankäynnin kohde ainakin seuraavissa: Chi-X, Turquoise, Burgundy ja BATS Europe. Yhteensä näillä markkinapaikoilla vaihdettiin 17 253 993 Tiedon osaketta eli noin 31 % kaupankäyntivolyyymistä.

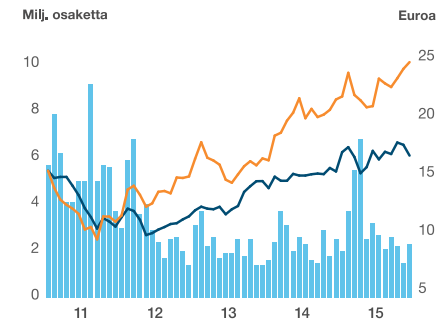
Lisätietoja Tiedon osakkeesta ja osakkeenomistajista löytyy Tiedon verkkosivuilta osoitteesta www.tieto.fi/sijoittajille.

OSAKEINFORMAATIO

	2015	2014	2013	2012	2011
Osakkeiden lukumäärä					
Osakkeiden lukumäärä	74 009 953	73 675 903	73 132 367	72 377 213	72 023 173
Ulkona olevat osakkeet ¹⁾					
Vuoden lopussa	73 544 869	73 165 084	72 590 573	71 823 513	71 469 473
Keskimäärin	73 426 563	72 944 228	72 369 221	71 659 278	71 469 473
Osakepääoma tilikauden lopussa, euroa					
	76 555 412	76 555 412	76 555 412	75 952 174	75 841 523
Osakekohtaisia tunnuslukuja					
Voitto/osake, euroa					
Laimentamaton	1,23	0,48	0,86	0,41	0,84
Laimennusvaikutuksella oikaistu	1,23	0,48	0,86	0,41	0,84
Oma pääoma/osake, euroa	6,57	6,44	7,08	7,30	7,90
Kurssikehitys ja vaihto					
NASDAQ Helsingissä					
Ylin vaihtokurssi, euroa	25,00	22,64	18,43	15,78	15,99
Alin vaihtokurssi, euroa	19,98	16,15	14,20	11,01	8,39
Tilikauden keskimurssi, euroa	22,48	19,45	16,09	13,53	11,97
Pörssivaihto, kpl	37 041 013	28 085 320	26 657 716	38 797 365	67 249 460
Pörssivaihto, %	50,0	38,1	36,5	53,6	93,4
NASDAQ Tukholmassa					
Ylin vaihtokurssi, kruunua	246,10	207,90	155,00	139,50	142,20
Alin vaihtokurssi, kruunua	183,00	142,10	123,00	97,55	78,65
Tilikauden keskimurssi, kruunua	210,32	177,45	140,05	119,50	113,76
Pörssivaihto, kpl	1 802 615	3 138 593	1 511 176	4 635 237	8 349 881
Pörssivaihto, %	2,4	4,3	2,1	6,4	11,6
Markkina-arvo, milj. euroa					
	1 829,5	1 584,8	1 202,3	1 077,7	792,3
Osingonjako					
Osingonjako, 1000 euroa	99 290	95 177	65 369	59 709	53 602
Osinko, nimellinen, euroa	1,35	1,30	0,90	0,83	0,75
Osinko, % tuloksesta	109,8	270,8	104,7	202,4	89,3
Osakekurssiin suhteutettuja tunnuslukuja					
NASDAQ Helsingissä					
Hinta/voitto -suhde (P/E)	20	45	19	36	13
Osinko suhteessa ostokurssiin tilikauden päättyessä, %	5,5	6,0	5,5	5,6	6,8
NASDAQ Tukholmassa					
Hinta/voitto -suhde (P/E)	20	45	19	36	13
Osinko suhteessa ostokurssiin tilikauden päättyessä, %	5,5	6,0	5,4	5,6	6,8

¹⁾ Oikaistu yhtiön hallussa olevilla omilla osakkeilla

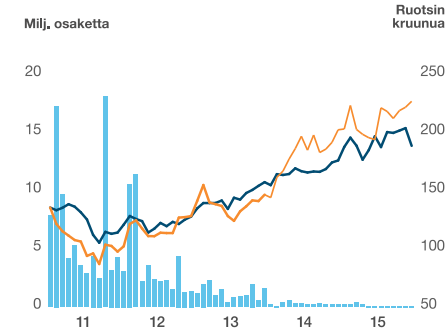
Osakkeen kurssikehitys ja vaihto, Helsinki

- ◆ Tieto Oyj
- ◆ NASDAQ OMX Helsinki
- ◆ Kuukausivaihto

Lähde: NASDAQ

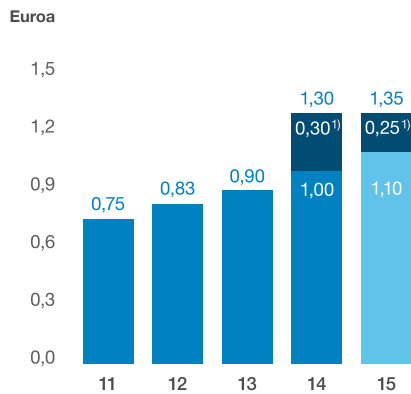
Osakkeen kurssikehitys ja vaihto, Tukholma

- ◆ Tieto Oyj
- ◆ NASDAQ OMX Stockholm
- ◆ Kuukausivaihto

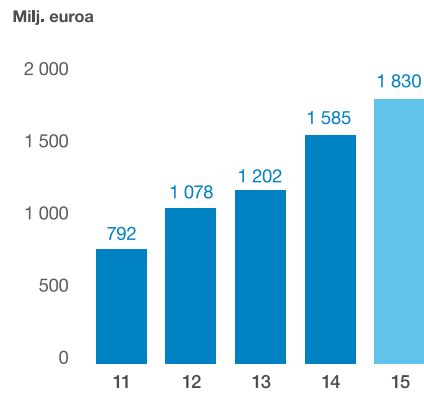
Lähde: NASDAQ

Osinko / osake, euroa

¹⁾ Ehdotettu lisäosinko

Markkina-arvo, milj. euroa

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2015

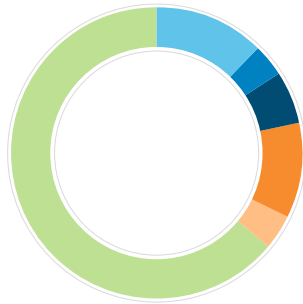
	Osakkeet	%
1 Cevian Capital ¹⁾	11 073 614	15,0
2 Solidium Oy	7 415 418	10,0
3 Silchester International Investors LLP ²⁾	7 401 027	10,0
4 Swedbank Robur rahastot	1 703 347	2,3
5 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 358 840	1,8
6 Valtion Eläkerahasto	823 000	1,1
7 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmia	793 488	1,1
8 Evli rahastot	736 357	1,0
9 Nordea rahastot	570 500	0,8
10 Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	541 345	0,7
10 suurinta osakkeenomistajaa	32 416 936	43,8
- joista hallintarekisteröityjä	20 177 988	27,3
Hallintorekisterissä	26 821 392	36,2
Muut	14 771 625	20,0
Yhteensä	74 009 953	100,0

Perustuu Euroclear Finland Oy:n ja Euroclear Sweden AB:n omistajarekistereihin

¹⁾ Euroclear Finland Oy:n rekisterin mukaan Cevian Capitalin omistus 31.8.2015 oli 11 073 614 osaketta, mikä vastaa 15,0 % yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

²⁾ Silchester International Investors LLP ilmoitti 23.6.2015, että sen omistus Tieto Oyj:ssä on 7 401 027 osaketta, mikä vastaa 10,0 % yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

Osakkeenomistajat sektoreittain 31.12.2015, % osakkeista

- ◆ Yritykset 12,4 %
- ◆ Rahoitus- ja vakuutuslaitokset 3,6 %
- ◆ Julkisyhteisöt 5,8 %
- ◆ Kotitaloudet 10,6 %
- ◆ Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt 3,8 %
- ◆ Ulkomaiset 0,3 %
- ◆ Hallintarekisteröidyt 63,5 %

Osakkeiden määrä	Osakkeenomistajat		Osakemäärä	
	Lkm	%	Lkm	%
1–100	5 588	36,3	323 856	0,4
101–500	6 110	39,6	1 642 951	2,2
501–1 000	1 831	11,9	1 415 375	1,9
1 001–5 000	1 581	10,3	3 392 918	4,6
5 001–10 000	155	1,0	1 111 040	1,5
10 001–50 000	94	0,6	1 899 858	2,6
50 001–100 000	24	0,2	1 586 319	2,1
100 001–500 000	23	0,2	5 033 152	6,8
500 001–	8	0,1	57 593 924	77,8

Osakepääoman muutokset

(1 osake= 1 ääni)	Osakkeita	Osakepääoma, euroa
Yhteensä 31.12.2006	75 841 462	75 841 462
Omien osakkeiden mitätöinti, rekisteröity 2007	1 883 350	0
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2007	61	61
Omien osakkeiden mitätöinti, rekisteröity 2008	1 935 000	0
Yhteensä 31.12.2011	72 023 173	75 841 523
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2012	354 040	110 651
Yhteensä 31.12.2012	72 377 213	75 952 174
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2013	755 154	603 238
Yhteensä 31.12.2013	73 132 367	76 555 412
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2014	543 536	0
Yhteensä 31.12.2014	73 675 903	76 555 412
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2015	334 050	0
Yhteensä 31.12.2015	74 009 953	76 555 412

Tieto, kaupankäyntitunnuksia

NASDAQ OMX Helsinki	TIEV
NASDAQ OMX Stockholm	TIEN
Thomson Reuters, Helsinki	TIE1V.HE
Thomson Reuters, Stockholm	TIEN.ST
Bloomberg, Helsinki	TIE1V.FH
Bloomberg, Stockholm	TIEN.SS
ISIN Code	FI0009000277

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Emoyhtiön käytettävissä olevat voittovarot	630 277 639,36
josta tilikauden tulos	46 661 395,86
Hallitus ehdottaa, että voittovarot käytetään seuraavasti:	
- osakkeenomistajille jaetaan osinkona yhteensä 1,35 euroa osakkeelta	99 289 812,15
1,10 euroa (perusosa)	
0,25 euroa (lisäosa)	
- voittovarojen tilille jätetään	530 987 827,21

Hallituksen näkemyksen mukaan ehdotettu voitonjako ei vaaranna yhtiön maksukykyä.

Helsinki, 3. helmikuuta 2016

Markku Pohjola
puheenjohtaja

Kurt Jofs
varapuheenjohtaja

Esa Koskinen

Eva Lindqvist

Sari Pajari

Anders Palkint

Endre Rangnes

Teuvo Salminen

Jonas Synnergren

Lars Wollung

Kimmo Alkio
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Tieto Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Tieto Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan

olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 3. päivänä helmikuuta 2016

PricewaterhouseCoopers Oy

KHT-yhteisö

Tomi Hyryläinen

KHT

Tietoja osakkeenomistajille

Osakkeenomistajan kalenteri vuonna 2016

- Yhtiökokouksen täsmäytyspäivä 10.3.
- Ilmoittautuminen 8.2.–17.3. klo 15.00
- Yhtiökokous 22.3.
- Osinko irtoaa 23.3.
- Osingonmaksun täsmäytyspäivä 24.3.
- Osingon maksu 8.4. alkaen
- Osavuosikatsaus 1/2016 26.4.
- Osavuosikatsaus 2/2016 22.7.
- Osavuosikatsaus 3/2016 25.10.

Yhtiökokous

Tieto Oy:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 22.3.2016 klo 15.00. Scandic Parkissa, osoite Mannerheimintie 46, 00260 Helsinki.

Yhtiökokousasiakirjat

Yhtiökokousasiakirjat ovat saatavilla osoitteessa www.tieto.com/agm.

Osallistumisoikeus ja ilmoittautuminen

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 10.3.2016 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osakasluetteloon.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua viimeistään 17.3.2016 klo 15.00, mihin mennessä ilmoittautumisen on oltava perillä. Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua:

- **elektronisesti** (saatavilla osakasluettelossa oleville osakkeenomistajille)
- sähköpostitse: [agm\(at\)tieto.com](mailto:agm(at)tieto.com)
- puhelimitse: 020 727 1740 (ma-pe 9.00 – 15.00)
- faksilla: 020 602 0232 tai
- kirjeitse: Tieto, Legal/AGM, PL 38, 00441 Helsinki

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa kehoitetaan pyytämään viivytyksettä omaisuudenhoitajaltaan tarvittavat ohjeet rekisteröitymisestä tilapäiseen osakasluetteloon, valtakirjojen antamisesta ja ilmoittautumisesta yhtiökokoukseen. Omaisuudenhoitajan tilinhoitajayhteisö ilmoittaa hallintarekisteröidyn osakkeen omistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, merkittäväksi yhtiön tilapäiseen osakasluetteloon 17.3.2016 klo 10.00 mennessä.

Mahdolliset valtakirjat osakkeenomistajan edustamisesta yhtiökokouksessa pyydetään toimittamaan osoitteeseen: Tieto, Legal/AGM, PL 38, 00441 Helsinki 17.3.2016 mennessä (faksi 020 602 0232).

Valtakirjojen toimittaminen etukäteen

Osakkeenomistaja saa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä oikeuksiaan asiamiehen välityksellä. Asiamiehen on esitettävä päivätty valtakirja tai hänen on muuten luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan osakkeenomistajaa. Jos osakkeenomistaja osallistuu yhtiökokoukseen usean asiamiehen välityksellä, ilmoittautumisen yhteydessä on ilmoitettava osakkeet, joiden perusteella kukin asiamies edustaa osakkeenomistajaa.

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä osoitteeseen: Tieto, Legal/AGM, PL 38, 00441 Helsinki 17.3.2016 mennessä.

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2015 yhtiön jakokelpoisista varoista maksetaan osinkoa 1,10 euroa osakkeelta sekä lisäosinkoa 0,25 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 24.3.2016 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon tai Euroclear Sweden AB:n rekisteriin. Osinko maksetaan 8.4.2016 alkaen.

Lisätietoja yhtiökokouksesta osoitteessa www.tieto.com/agm.